

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Tisza Kálmán.

Irta: **Jókai Mór.**

Budapest, március 27.

Mint a villámcsapás derült égből, úgy sújtott le rám Tisza Kálmán halálának híre.

Távol, külföldön időzve, későn kaptam az értesítést. Rögtön a kora reggeli vonattal siettem hazafelé. Oh, mint kívántam szárnyakat a gőzmozdonynak, hogy jókor érkezzem meg! Gondolataimmal, érzelmeimmel együtt szerettem volna repülni Tisza Kálmán ravatalához. Mint óhajtottam volna még egyszer látni jóságos arcát, örök álomra lehunyt szemét, szóztalan ajkait, — még egyszer megérinteni azt a kezet, melynek annyi jótettét láttam és éreztem, — s aztán egy eltitkolt könnyet letörölni szememből koporsója előtt!

Az idő és távolság nem engedte, hogy idején megérkezsem. Azt hittem, hogy haladékokat fog adni a nemzeti kegyelet megnyilvánulása: összegyűlhet a végtiszteletére az egész honfitábor, mely őt élteben követte. Ez mind elmaradt. Tisza Kálmánt nem az ország temette el.

Szerető családja magának foglalta le a nemzet gyászát.

Igaza volt. Én is úgy tettem volna. Az élő Tisza Kálmán az országé, a nemzeté, a nagyvilágé volt: a meghalt Tisza Kálmán csupán csak a családjáé. Az államférfit gyászolhatja ország-világ: az embert, a férjet, az apát megsiratni a szerető szívek joga. Fiak, vő, rokonok emelik koporsóját a kripta-fülkéig. Bucsuszava csak hitebeli lelkének van

fölötte. Ez az igazi rend. Pompa, dicsőség elenyészik a halál felséges orcája előtt.

Eszembe jut, hogy ezt az utat megtettem én már Gesztig egyizben.

Egy jó barátom ügyében történt, kinek egész létezése függött ezen közbenjárás sikerétől. Teljhatalmu, magas hivatalnok sújtó ítélete ellen kellett folyamodni a még hatalmasabbhoz. „Nekem nincs szívem!” — ezzel utasította el kérésemet a főúr: tehát el kellett mennem ahhoz, akiről tudtam, hogy van szíve.

Elutaztam Gesztre.

És feltaláltam ott azt, akit kerestem. A szíve szerint ítélő bírót: aki egy szavával megszabadított egy derék, tehetséges embert és annak a családját a megsemmisüléstől.

Most már ez a jó barátom is ott van a tulvilágon s tanunak fog állani Isten előtt, hogy Tisza Kálmán mily emberi szenvedélyeken folyul álló bírót volt itt, ezen a földön.

Rám nézve pedig holtomig feledhetetlenek maradnak a geszti otthonban töltött édes napok.

Ott láttam az igaz magyar családi életet, zavartalan boldogságot a maga tökéletességében. Minden családtag úgy szerette egymást és valamennyien az apát és anyát. Soha eszményibb együttélést, együttérzést nem képzelhettem magamnak.

Az idő és távolság nem engedte, hogy újra lássam e családot a szorosban egyesítő nagy szomorúságában. De áldásom odaszállt föléljük: „Adjon az ég fájó szíveiknek vigasz-

taló balzsamot, adjon a nemzet nagy halottjának, a szeretett családfőnek idelelenn örök nyugalommal, odafenn megdicsőülést.”

A gardatavi találkozó.

Budapest, március 27.

Három miniszter tanácskozik holnap a Garda-tó mellékén, a kis, ibolyás Peschierában, az európai konstelláció felől. A szürke és egyszerű városkában nyugodtan lehet meghányi-vetni a legfontosabb politikai kérdéseket: ott ugyan nem zavarja a tanácskozók lelkét semmi. Peschiera erődtiménei, mindig teli víziárkai megadják a hármasszövetség minisztereinek a kívánatos katonai miliőt. Mert valószínű, hogy nevezetes katonai vállalkozások kerülnek ott szóba.

Bülow német kancellár, Zanardelli olasz miniszterelnök és Prinetti olasz külügyminiszter kapacitálják majd egymást a hármasszövetség megújításának módzatai dolgában. Nyilván nem megy könnyen ez a megújítás: a mai Olaszország többet akar a hármasszövetségtől, mint a régi. Umberto király még örült annak, hogy két északi barátja segíti őt az olasz egység megtartásában. III. Viktor Emánuel többet óhajt: segítőkészt új földek hódításához. Van ezenkívül a mai Olaszországnak egyéb hő kívánsága is, nevezetesen néhány jó kereskedelmi szerződés, de az olasz pénzügyi helyzet annyira javult az utóbbi esztendőben, hogy a korona és a vezető politikusok talán szívesen engednének valamit az utóbbi vágyból, ha teljesítik az első, a nagyobb, a régi afrikai vágyat.

Bülownak talán ezért kellett Velencébe utaznia egy kis üdülésre. Zanardelli és Prinetti

TÁRCA

A völgyben.

Szűk völgyben élek a törpék között,
Ahol nyomasztó kód veszen körül,
S hol az üres kalász, mint óriás
Mered ki a sűrű vetés közül.

Hová az életosztó napsugár
Csak néhanapján, lopva juthat el,
Es akkor is, porlepte lomb között
Régóta elzárt ablakokra lel.

Az ablakok mögött dohos penész,
Letűnt évszázadok pora fogad,
S a zord homályban oly nehéz a lég,
Hogy szinte fojtogatja torkomat!

A kitaposott, keskeny úton
Unottan ácsorog a dőre nép,
Némán bolyongva jár ide s tova,
S porban fűrésztűl bús tekintetét.

S ha olykor, izzó, nyári alkonyon
Kitér az ég haragja hirtelen,
S egy más világ ujjongó lángjai
Kigyúlnak az őrtálló szirteken.

Rémülve fut biztos tettő alá
A nyúlászív, a gyáva nemzedék,
S szemét, fülét befogva kérieli
Az új tüzek haragvó istenét.

Mért is nem élhetek a hegytetőn,
Melynek fokáról látni messzire,
Hol néma fönsséggel borul fölém
Az égi boltozat merész íve.

Ahol káprázató Napistenünk
Fejemre ontja tiszta sugarát,
S álmok között csapongó lelkemet
Ezernyi fényes szállal fonja át!

Hol óriás, havas csúcsok között
Sasszárnyakon repül a gondolat,
Es tollaival játszva dönti le
A százasod, avult korlátokat.

Ahol szabad vagyok és egymagam
Bolyonghatok járatlan utakon,
Melyek magasztos titkai felé
A bennem élő égi szikra von.

S ha olykoron a hőmezők fölött
Kibontja szárnyait a fürgeteg,
Villám cikáz s a meny dörgésitől
Az ég s a föld világa megremeg.

Ilyenkor ott, az Isten az, ki szól:
Boldog vagyok, szavát hogy hallhatom,
Oh mert a Mindenség örök tüzén
Friss lángra lobban lankadó dalom...!

Ambrozovics Desső.

Egy nap.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: **Erdős Renée.**

Reggel nyolc órakor beront hozzá a vénasszonya és kiált nagyot:

— Tessék már fölkelni! Itt a vendég a kúszódban.

— Mi? Micsoda?

A leány fáradt. Hajnal felé aludt el, amikor végre kitalálta a regénye végét, de amikor még mindég nem találta ki: miből és miképpen fogja kifizetni a hátralevő lakbért.

— Mondom, hogy itt a vendég. A vörös leány. Azt mondja, nem megy el előbb, míg ő nagyságával nem beszél.

— Nincs vele semmi beszélni valóm; mondja neki, Léna, hogy ő nagysága most nem fogad. Vagy mit akar az az undok Rositzky? Az egyetlen téli kabátommal vagyok adósa. Nincs pénzem és nincs pénzem, ezzel vége. Ha akarja, vitesse el az íróasztalom, a könyvszekrényt, vagy amit talál, de hagyjon nekem békét.

— Mit mondjak a vörös leánynak?

— Hogy nekem ne járjon ide ijesztgetni a papagályomat a lángoló fejével. Újévkor kap tőlem valami szép ajándékot.

— Ugyan már, hisz alig három hete, ugyanezt mondtam neki.

— Hát mondjon neki valami mást. Akármit. Vagy ne. Küldje be mégis. Hátha lehet vele okosan beszélni!

— Edes Giza kisasszony — kiáltott elébe, mikor a csunya, szeplős leány belépett az ajtón. Már megint itt van, drágám? Hát nincs pénzem, nincs, ha mondom. De lesz. Oh lesz, bizonyosan. Nézze, most adtam el egy kötet verset, csak hogy, tudja, még nem kaptam meg érte a pénzt. De nemskára megkapom. Mondja meg ezt Rositzky urnak és kérje meg nevében, hogy ne haragudjon. Lássá ilyen bajjal élünk ám mi, szegény poéták! Ugy-e, a bankárnéknak, meg a gyáros urak feleségének, hej de jó dolguk van! No, de most menjen szívem, mert kihül a reggelim. Pá, édes, tisztelem Rositzky urat.

— De nagysád, kérem, nem lehet.

— Mit nem lehet, ugyan, mit nem lehet? Mindent lehet, amit akar az ember. No most hát ne bántson, Giza kisasszony! Nézze, éjfélig dolgoztam. Lássá, milyenek a szemeim? Lám, maga milyen szép, friss, mint a róza. Lelkem, áldja a sorsát, hogy — no, isten vele, isten vele!

A szeszélyesen áradó szóhullámok valahogy mégis kisodorták a szobából a kisasszonyt. A leány utána nézett és sóhajtott.

talán e miatt lettek hirtelen kíváncsiak a Garda kék vizére.

Olaszország afrikai vágyainak tárgya Tripolis. Semmi kétség, hogy az olasz kormány komolyan készül Tripolis megszállására. A sok hivatalos cáfolatot megcáfolja az a lázas munka, amely ma az olasz arzenálisokban folyik. Olaszország ezzel földközi-tengeri pozícióját véli megerősíthetni s e célból szerződést is kötött már Franciaországgal, amely szívesebben látja Tripolisban a gyenge Olaszországot, mint az erős Angliát. Amde Tripolis nem a senki földje, van törvényes ura, a török szultán, akinek eszeágában sincs lemondani erről a tartományról, bármily csekély hasznót hajt is az a padszahnak. Tripolis megszállása tehát a török birodalom integritásának megsértését jelentené, amiben aligha segítheti Olaszországot a hármasszövetség másik két tagja: Ausztria-Magyarország és Németország. Ennek az utóbbi két hatalomnak már Oroszország jövődó tervei meggátlása céljából is ragaszkodnia kell Törökország integritásához. Ebben a pontban ütközik össze a barátságos hatalmak érdeke. Sikerül-e Peschierában az ellentéteket eloszlatni? Megtalálják-e ott azt a formulát, amely a két északi hatalmasság szíveséget tehet Olaszországnak, a nélkül, hogy Törökországot megbántaná?

Kételkedünk abban, hogy a két északi hatalom rövidesen beleegyeznek Olaszország tripoliszi kalandjába. De kételkedünk abban is, hogy ez a rezervált magatartás befolyne a hármasszövetség megújítására. Ezt a szövetséget a mai Olaszország épp oly kevésbé nélkülözheti, mint az Umberto-korszak Olaszországa. A peschierai konferencia éppen ennel a körülménnyel fogva nem sorolható a politikai szenzációk közé. Bizonyára nyugodt lefolyású lesz s következménye bizonyára az lesz, ami a konferencia nélkül is meglelt volna: a hármasszövetség megújítása.

BELFÖLD.

Közös miniszteri tanácskozás. Mint a *New Freie Presse* jelenti, husvét után kedden lesz a közös miniszteri tanácskozás, melyet *Tisza*

— Rositzkynek igaza van. Elvégre nem tartozhat az ember örökké a télikabátjával. No mi az?

— Az öregasszony a postát hozta. Két levél. A borítékról megismerte az egyiket. Azért csak lassan bontotta fel, közben ivott a teájából, lehárta a kifijje csúcsát.

— Hm, igen! No jó. Már megint! Léna, ez az ur, aki nekem napról-napra levelet írkal, igazán meglehetné, hogy kifizesse Rositzkynek a télikabátom árát. Nagyobb örömet szerezne vele, mint a folytonos szerelmi vallomásaival.

— Tessék neki megmondani — felelt az öregasszony. De már a következő pillanatban ott érzett a háta közepén valami kemény tárgyat, ami az ágyból repült felé.

Könyv volt, Propertius elégiái.

— Léna, maga adhatna nekem valami okos tanácsot, hogy kimeneküljek ebből a rettenetes helyzetből. Mondja csak, mit tenne, ha az én helyemben volna?

— Férfihez mennék — felelte egyszerűen az öregasszony.

— Ugy! És kihez?

— Hát valamelyikhez az urak közül, akik idejárnak.

— Hohó!

— Hát persze.

— Lássuk csak. A dolog eléggé érdekes arra, hogy megszivlelje az ember. Ki is volna? A hűségese kis Palkó? De az évvel ezelő fiatalabb nálam? Vagy nemes barátom, Kemessy? Ez meg negyven esztendővel öregebb! Nem megy Léna, lássa be, hogy nem megy.

— Volna itt olyan is, aki jó volna.

— Igen? Azzal aztán ketten cipelhetnék a koldustarisznyát. Ejh, Léna, okosabbat mondjon.

Kicsit el is szomorodott a tréfálkozás közben. Megint a házbér jutott eszébe, meg a cipész, meg a fűszeres és még egy szereg kisebb-nagyobb kellemetlen jelenség, ami közreműködött abban, hogy ruházódhasson, táplálkozhasson és fődél alatt legyen.

— No, nem kell aggódni, motyogott az öregasszony, majd egyszer csak jön valami gróf.

Kálmán halála és a közös hadügyminiszter gyen-gékedése miatt erről a hétről el kellett halasztani. A tanácskozás tárgya a közös költségvetés lesz, melyet a májusban összeülő delegációk elé fognak terjeszteni. A közös költségvetés keretében ezuttal az ágyuk kérdését is tárgyalják, mivel az új ágyuk előállítását már az 1903-ik év folyamán meg akarják kezdeni. A tanácskozásokban, amelyek keddre és szerdára vannak tervezve, a közös kormány tagjai és a tengerészeti osztály főnökei kivül a két miniszterelnök és a két pénzügyminiszter fog résztvenni. Kedden reggel *Horváthy* Nándor kereskedelemügyi miniszter is Bécsbe megy.

Küldöttségek a kereskedelmi miniszternél. *Horváthy* Nándor kereskedelmi miniszter ma délelőtt fogadta a *Kereskedelmi Múzeum* felügyelő-bizottságát és igazgatóságát. Dr. *Schmidt* József országgyűlési képviselőnek, a felügyelő-bizottság elnökének vezetésével megjelentek: *Lakatos* Aladár miniszteri tanácsos, a Kereskedelmi Múzeum igazgatója, dr. *Kovács* Gyula királyi tanácsos aligazgató, *Elek* Pál, *Mösemmer* József, *Hüttl* Tivadar, *Thék* Endre felügyelő-bizottsági tagok, *Hegyeshalmy* Lajos osztálytanácsos a kereskedelmi miniszterium, *Róth* Loránt osztálytanácsos a földművelési miniszterium és dr. *Preiss* Hugó a belügyminiszterium képviselőit. Dr. *Schmidt* József üdvözlő beszédére a miniszter kijelentette, hogy régtől fogva ismeri a Kereskedelmi Múzeum intézményét, bár behatóan eddig nem foglalkozott vele. A jövőben kötelességszerűen fogja tevékenységét ennek az intézménynek is szentelni és ezért kéri a megjelent urak támogatását. Végül köszönetet mondott a bizottságnak megjelenéséért és szívélyesen elbucszott tőle.

Később a miniszter a *Géppárok és Vasművek Egyesületének* küldöttségét fogadta. A küldöttség vezetőjének, *Förster* Nándor miniszteri tanácsosnak üdvözlő-beszédére a miniszter kijelentette, hogy ismeri ama nehézségeket, melyekkel jelenleg az iparnak, de főképpen a vasiparnak küzdenie kell. Amennyire a viszonyok és a rendelkezésre álló eszközök megengedik, a miniszter mindent el fog követni, hogy a bajokat — ha ebben a pillanatban teljesen nem is orvosolhatja — legalább is enyhítse. A miniszter ezután bemutatatta magának a küldöttség tagjait, akikkel hosszabb ideig beszélgetett.

A szabadelvű pártkörben ma este már meglátzott a szünét és a husvét ünnepek hatása, amennyiben csak igen kevesen fordultak meg, a körnek időnként erősen látogatott termeiben. A miniszterek közül *Szöll* Kálmán miniszterelnök és *Horváthy* kereskedelmi miniszter voltak fenn. A miniszterelnök a husvét ünnepeket a fővárosban tölti, csak ünnep

— Az igaz. Akkor a szalagos főköltőjét tegye a fejére, Léna asszony. Addig azonban ide azzal a szivaacsall!

A jó hideg víz mégis fölfrissítette kissé. Didergett és kacagva bujt vissza a paplan alá.

— Léna asszony, hozza be a gyereket! Az öregasszony cammogva hozott be egy arcképet, mely rendesen ott állt az íróasztalon.

Kis, apró, egyeszendős baba, nagy, kerek szemekkel, meztelen ártatlanságban hemperegve a szőnyegen: a bátyja kis lánya.

— Szervusz, Klári baba! Hogy aludtunk, kis öreg? Mi? Az éjszaka sokat bámultuk a némit, mikor ott ült és írta a sok csunya fekete betűt, ugy-e? No jól van. Látom rendben vagyunk. Léna, vigye vissza a családomat!

Miután a familiáris érzelmek kielégítette, lassan öltözködni kezdett. Aztán hogy ezzel is készen volt: elolvasta a napilapokat elejétől végig; megkritizálta a kollegái verseit, elolvasta a saját regénye folytatását és miután vagy tíz sajtóhibát összeszedett benne, átment a dolgozószobájába. A kis állványhoz, melyen egyetlen férfi-arckép állt, lassan odalépett és rátette a karját. Aztán kis monológot tartott a képhez, ilyen formát:

— Édes, nagy Minden! Mit csinált az éjjel? Aludt vagy ébren volt? Egyedül vagy kettesben? Gondolt-e, réam is vagy percre? Akkor, mikor szomoró volt? Vagy amikor boldog? Amikor szereték? Amikor ölelték? Mikor valaki a bűnös fehér kezét végighuzta az arcom? Akárki volt, nem bánom. Ha magát szerette! Ha maga szerette! Hisz magának mindenki édesebb én nálam. Mennyi rossz asszonynak megnyitja a szívét! Mennyi rossz asszonynak kell irigynem ezért. Bár én is hasonló volnék hozzájuk! Hogy engem is szeretne egy kicsit! Édesem — mindenem.

Nem vette észre, hogy az öreg asszony a háta mögött áll. Egy pár hivatalon könnyűcsepp lopózott a szemébe, azokat itatta fel a zsebkendőjével.

— Már meg mit csinál? Ugyan szégyel-

után fog Bécsbe utazni, hogy a közös miniszteri tanácskozásokban résztvegyen.

A horvát regnikoláris bizottság. Zágrábról jelentik nekünk, hogy a horvát regnikoláris küldöttség tegnapi üléséről a következő kommunikékat adták ki: Az ülés megnyitása után az előadó jelentést tett az előbbi regnikoláris küldöttség működéséről és előadását azzal az indítvánnyal fejezte be, hogy a küldöttség ott kezdje meg működését, ahol az előbbi küldöttség elhagyta. Az indítvány ellen külön indítványt nyújtott be *Vrbancs* üzenet alakjában és *Frank* írásbeli indítvány alakjában. Mind a két indítvány abban a követelésben oszocosodik ki, hogy a tárgyalásokat a pénzügyi önállóság alapján kell folytatni. Beható vita után a küldöttség előadta *Egersdorfer* előadó indítványát, azzal a kiegészítéssel, hogy a regnikoláris küldöttség az előbbi küldöttség működéséhez fogja ugyan kapcsolni a maga működését, de ez új üzenet alakjában fog történni.

A délután folytatott tanácskozáson a küldöttség tárgyalás alá vette az előbbi küldöttség anyagát, az üzenetet, a válaszüzenetet és az utóbbira adott választ. Ma délelőtt 10 órakor ismét ülést tartott a küldöttség.

KÜLFÖLD.

A velencei találkozó. *Prineti* olasz külügyminiszter tegnap Velencébe érkezett, hogy ott *Bülow* német birodalmi kancellárral, ez utóbbi kívánságára, találkozzék. Római politikai körökben, mint nekünk jelentik, ezt a találkozót mindenfelé feszült érdeklődéssel várják, jóllehet felhivatalosan azon iparkodnak, hogy a találkozás jelentőségéről a figyelmet eltereljék. Római értesülésünk szerint alaptalan az a közlemlény, hogy e találkozáskor a hármasszövetség megújítása is szóba fog kerülni, de kétségtelen, hogy a külügyminiszter a kancellárral némely politikai és gazdasági kérdésben, amelyek ugy Németország, mint Olaszország gazdasági életére kiválóan fontosak, körvonalozni fogja a két kormány álláspontját. Ez a jelentősége a velencei találkozásnak, minden egyéb hírosztelés csak mende-monda.

Velence, március 27.

Prineti olasz külügyminiszter, aki tegnap este ideérkezett, ma délelőtt félóraig tartó látogatást tett *Bülow* német birodalmi kancellárnál és nejjével együtt ott reggelizett.

Róma, március 27.

A *Tribuna* jelenti Velencéből: Gróf *Bülow* birodalmi kancellár és *Prineti* külügyminiszter

hetné! Nem kis gyerek, nem kis leány! Azt a képet még egyszer ugys darabokra tépem és bedobom a tűzbe, hadd égjen. Még hogy el is iratja! Ilyen bolondságot nem látott a világ. Elment, nos elment. Szerencsés utat. Bár itt se lett volna. Bár vissza se jönné!

— Ugy se jön! — sóhajtott a leány és nem mert többet odanézni a képre. Könyvet vett elő, olvasott, miáltal az öregasszony a hálósobát hozta rendbe.

Dél felé elment hazulról. Künn főlésesen ragyogott a nap. Az utca tele sétáló közönséggel. Színes selyem alsó-szoknyák villantak meg a gyalogló fölött. Tavaszai ibolyákat árultak az utcasarokkon. Mindenki vásárolt, úgy hogy csupa ibolya volt az egész korzó. Az apró karmantyukon, a férfiak kabátján mindenütt ibolya, ibolya.

— De szép a tavasz, — gondolta magában, — de szép a virág, az utca, meg az asszonyok, meg a férfiak, meg minden.

Es fölemelte a fejét és mosolygott és visszafordult a kis prêmes, fátyolos apróságok kocsija után, akik fölé a dada már erőtört tartott, nehogy a szemükbe süssön a tavaszai nap. Aztán ismét a palotákra nézett, melyeknek ablaküvegei ugy szípköszörgettek a napfényen, mintha aranyból lettek volna. Gyönyörű címeres fogatok robogtak ki a tömör rózsaszatu kapuk alól és mindenikben ült egy asszony meg egy férfi.

— Asszony és férfi, asszony és férfi, mindég csak ez, mindenütt csak ez! Meg virág, meg tavasz, meg kis gyerek! Oh beh szép, beh csodás, beh megindító! . . .

Hirtelen megtelt a lelke hangulattal. Hazamegy. Ezt meg kell írni. Ezeknek a tavaszai sugaraknak csodálatos teremő-rejűk van. Igen, írni fog valamit. Valami igen sugaras és meleg dolgot. Érezzenek fel rá azok, akiknek nem jutott a mosolygó napfényből.

Késő is van, mire megérkezik. Az ebéd várja. Kis asztalkán ott áll a terítéke. Leül mellé, elkölti az ebédjét esendben, egymaga.

E közben lassan elborul az ég, csupa sötét felhő borítja be. A házak fölé köd ereszkedik, csunya, szürke köd.

beszélgetése igen szives hangon folyt. Minthogy a két államférfi még nem fejezte be az eszmecserét, este 7 órakor újabb beszélgetést folytatnak *Prinetti* szállásán. A *Tribuna* levelezője hozzáteszi, hogy gróf *Bülow* és *Prinetti* találkozására, jobban mint valaha, biztosítani fogja Olaszország külpolitikájának alapját, melynek őszintesége növeli azt a rokonszenvet, melylyel általánosan találkozik.

Rampolla kiténtetése. Azokért a szives szolgálatoért, amelyeket *Rampolla* bíboros államtitkár Montenegroknak tett, *Nikita* sietett halálját leróni. Tegnap elküldte a bíborosnak a Danilo-rend nagykeresztjét. Ugyane kiténtetésben részesítette a fejedelem *Nisaró* vatikáni francia nagykövetet is.

A törökországi rémuralom. Konstantinápolyban megkezdte itélkező működését a szultán vérbírósa. Temérdek embert tüntettek el a fővárosból, hol messzi vidékekre küldvén őket örökös fogságba, hol meg agyonlövették a szerencsétleneket, akikről a szultán azt hiszi, hogy esetleg összecimboráltak az új-törökökkel. Ebben a bűnben leledzett állítólag két basa is: *Fuád* és *Nacsu*. A szerencsétleneket tegnap lefokozásra és életfogytig tartó várfogságra ítélték.

Az elárult mozgósítási tervek. *Grimm* orosz ezredes árulása temérdek munkát ad most az orosz és francia vezérkarnak. Keresik, kutatják, hogy mi-féle terveket adhatott el az áruló Németországnak. Tegnap Párisba érkezett *Puzyreuski* orosz tábornok és *Pendezec* vezérkari főnökkel tanácskozott. *Pendezec* a *Petit Parisien* egyik munkatársa előtt lehetetlennek mondotta, hogy *Grimm* egy francia-orosz mozgósítási tervet adott volna át Németországnak. Legelőbb a határon levő helyek terveit adhatta el és a csapatok jövődó mozdutait árulhatta el.

Berlinből jelentik, hogy *Alexandrov* orosz hárfállomáson letartóztatott három magasrangú orosz tisztet, kik a lengyel lapok szerint német utlévelél *Varsóból* *Perlinbe* utaztak. A letartóztatás valószínűleg összefügg *Grimm* ezredes kémkedési ügyével.

A krakói *Nova Reforma* estilapja érdekes adatokat közöl *Grimm* ezredes szerepléséről és *Puzyreuski* tábornokhoz való viszonyáról. A közlemény szerint *Grimm*, bár nem volt a vezérkar tagja, szabadon járhatott-kezelhetett azokban a helyiségekben, ahol a varsói katonai parancsnokság irattára volt elhelyezve. *Grimm* ugyanis adatokat gyűjtött *Puzyreuski* vezérkari főnök jelentéséhez, melyet a katonai kerület ügyeiről évenként a cárhoz intézett. A porosz ügynökök 6 év előtt 40.000 rubelt kaptak szolgálatai fejében. Utóbb azonban ezt az összeget 12.000 rubelre szállították le,

Vége a tavaszi hangulatnak.
— Léna, zárja be az ablaklákat és gyújtsa meg a lámpát. Nem akarom ezt a szürkéséget látni. Vagy napot, vagy éjszakát, csak ne boruljat. Juj, gyűlölöm.

— Ugyan már!
Az Oregasszony dühös. Arról panaszkodik, hogy sok petroleum fogy.

— Ki is hallotta, világos nappal lámpát gyújtani. Nem elég éjszaka? Megöli, megöli a két szemét.

Hát lemond róla. Odaül az ablak mellé és lenéz az utcára. Mennyi tarka nép! Oregasszony, fiatalember, rövidszoknyás leány, napszámos, ur, koldus, festett asszony, gyümölcsárus; itt-ott jobbra-balra hullámzó tarka népség, amint jön, megy, rohan, megáll, visszanez, int, mosolyog és fondorkodik.

— Élet, élet! Minden, ami odalenn van: a rut és a szép, a jó és a rossz. Ez a sietés, ez a várakozás, ez a reménykedés, ez az igyekezet! Ahogy dulakodnak a villamos megálló előtt, úgy másutt, mindenütt, ahova valami cél vezet őket. És ez csunya és okatlan is. Mert hiszen egyik sem jut soha előbbre a másiknál, mert végül mégis mindnyájan csak egy helyre jutnak. Mi a különbség tehát az eredményben? Semmi. De mégis. A különbséget a hátramaradtok mutatják. Igen, az eredmény az ő jóvoltuk. Mert az egyik ur, a másik szolga. Az egyik szegény, a másik dus. Az embernek, aki ügyesen dulakodott életében, a leánya előkelő kisaszonny, a fia előkelő ur. Ellenben a másiké, aki kevésbé volt tehetséges a fölfelé kapaszkodásban: csak egyszerű munkásleány, csak szegény ember. Ejh no.

Valami nagy házagot érzett a következtetéseiben, de nem volt kedve azt kitélni. Felállt és végig járta párszor a szobát.

Ime már megint alkonyodik. Ismét elmúlt egy nap. Teremtöm, hogy mulnak ezek a napok! Hány éves is vagyok már?

Eltűnődött az évein és fölnevetett.
— Még csak az kellene, hogy féljek az öregségtől! Szép is volna!

mert *Grimm* nem tudott teljes mértékben feladatának megfelelni. *Grimm* ezzel éppenséggel nem volt megalgedve s ezért más államokkal is összeköttetésbe akart lépni.

Bergström nyugalmazott ezredes felesége, aki *Grimm* szolgálatában állott, *Fullon* ezredes útján állandó igazolványt szerzett, mely a határon való átkelésre jogosította s Bécsen át több ízben a Rivierára utazott. A *Reforma* ezután kimutatja, hogy a francia lapok híresztelése alaptalanok s az orosz kormány nem a francia vezérkar útján értesült *Grimm* machinációról. *Grimm* titkos ügyeiről *Voronia*, bécsi orosz katonai ügyvivő értesült s azonnal jelentést tett kormányának. A jelentéshez fontos adatokat is csatolt, melyeknek nyomán a pétervári állami rendőrség *Grimmet* letartóztatta.

Puzyreuski tábornok és *Grimm* ezredes viszonyára vonatkozólag azt írja az említett lap, hogy a tábornok bajosan érhettett egyet az ezredessel, mert bár *Grimm* lakásán lettek két irományt, melylyel *Puzyreuski* elismeri *Grimm*nek tartozását, de viszont az is bizonyos, hogy a tábornok már egy év előtt követelte *Grimm* elhelyezését e fontos pozícióból. *Puzyreuski* sosem bízott alantasában s jelentést tett *Kuropatkin* tábornok hadügyminiszternek. A miniszter azt válaszolta, hogy épp ily fontos pozícióba nem helyezhet új embert s *Grimm* már kitűnő szolgálatot tett e helyen. Nyilvánvaló tehát, hogy *Puzyreuskit* valószínű nem lehet s az is bizonyos, hogy pozíciója Pétervárot éppenséggel nem ingott meg.

A délafrikai béketárgyalások.

— A Budapesti Napló táviratai. —

London, március 27.

A *Reuter*-ügynökség jelenti Kronstadtból e hó 25-ikéről: A boer megbízottak tegnapelőtt ideérkeztek. Egyiküket bekötött szemmel átvezették az angol vonalokon, hogy *Steynland* találkozhassék. A megbízottak valószínűleg több napig maradnak *Kronstadban*. Megengedték nekik, hogy hozzátartozójuknak leveleket küldjenek.

Brüsszel, március 27.

Állítólag *Delarey*, aki a táborban levő boer tábornokok közül az angolok iránt leginkább viseltetik barátságos érülettel, *Lord Methuennak* fogsága ideje alatt fontos nyilatkozatokat tett, azután pedig szabadon bocsátotta *Methuen* lordot, azzal a megbízással, hogy közölje *Kitchenerrel* azokat a feltételeket, melyek alatt *Delarey* véleménye szerint az ellenségkedéseket be lehetne fejezni. *Delarey* e lépéséről egyidejűleg a boer kormányt is értesítette.

Es egy sereg híres asszony jutott eszébe, akiket holtig fiatalnak látott a világ s akik ősz hajjal is nagy szerepet játszottak és — fiataloknak való szerepet.

Ezen ismét mosolygott.

— Lehet, hogy csak hatvanéves koromban fogom megtalálni azt a férfit, akit a sors nekem rendelt! Vajjon mit fogok majd mondani neki? Hát ő nekem? Talán nem is fogok már akkor tetszeni, mert ráncos lesz a nyakam? De hát ő, a kopasz, fogatlan? ...

Egy ideig ezen a képtelen gondolon törte a fejét, de aztán ebbe is belefáradt. Este lett. Meggyújtotta a lámpát és mert a szoba igen kellemes meleg volt, s a fény fantasztikusnak rajzolta be a falakat, hát kezdte magát jól érezni. Az arca kitűszedett, mint mindig alkonyattájon; úgy érezte, hogy az ujjaiiban melegen pezsüld meg a piros élet, a vér, és a nyaka önkéntlenül hajlott előre — mintha egy meleg, puha férfikéz ért volna hozzá. Forró fantáziáját ismét felgyújtotta a saját nagy asszonyisága. Sejtelmes köd-képek gomolyogtak szeméi előtt. Gyönyörű színek villantak ki előtte a felhomályból. Megreszkedett, leült és önkéntlenül nyult a toll után ...

Egy órával később már előtte fektett a vers, letisztázva, készen.

Lángoló, fékezetlen szerelmi himnusz, magasztos öröngés, bacchanalis ujjongás a nagy és forró ismeretlenhez, melynek neve: kéj.

Osszehajtogatta a papírt és a fiókjába zárta.
— Hogy megszólal ezert majd megint! — gondolta magában és mosolygott hozzá.

— Aznap, mikor megjelenik, a kis lányok nem kapják kezükbe az újságot. Oh, óh! —

Es magában örült a csinynek, amit elkövetett.

— Ejh, mit! Ezek a versek talán nem tesznek halhatatlanná, de arra még is jók, hogy megmondják az embereknek, mennyire nem törődöm velük ...

Krüger reménytelennel tartja *Schalk-Burger* békemisszióját.

Brüsszel, március 27.

Egy ellenőrizhetetlen hír szerint *Schalk-Burger* már visszatért *Middelburgba*. Ebből valószínűnek látszik, hogy a háborút folytatni fogják.

London, március 27.

Lord Wolseley meg fogja látogatni *Milner* kormányzót és több napig nála marad. Most már kétségtelennek látszik, hogy a gyarmatügyi kormány *Wolseley*vel szükség esetén rendelkezni fog és a tárgyalásoknál esetleg igénybe akarja venni közbenjárását.

Brüsszel, március 27.

A *Süd. Afr. Corresp.* a transvaali kormány prefőriai utazásának megvilágítására a következő adatokat közli:

Február 1. Dr. *Kuyper* hollandi miniszterelnök a *Gaulois* munkatársa előtt kijelenti, hogy *Edvard* király maga óhajtja a békét.

Március 15. *Lord Wolseley* az angol király külföldi megbízásából Délafrikába utazik.

Március 17. Dr. *Kuyper* *Fischer*t, a boer küldöttség tagját egy előkelő állású angol ember kivánságára érkekezetre hívja meg.

Március 18. Dr. *Leyds* *Krüger* elnökkel és *Fischer*rel hosszabban tanácskozik. Dr. *Leyds* elhalasztja Hollandiából való elutazását és Hágában marad.

Március 23. A boer kormány tagjainak utazása Pretóriába.

Ez adatok alapján, írja a boer-párti tudósító, a legjobb forrásból jelenthetjük, hogy 1. a boerok megmaradnak békefeltételeik mellett, 2. *Schalk-Burger* Anglia kivánságára utazott Pretóriába, 3. hogy a dél-afrikai boer kormány tagjai nem fognak határozni az Európában levő boerok nélkül.

London, március 27.

Hivatalosan jelentik, hogy Kanada *Chamberlain* felszólítására kijelentette, hogy kész még kétezer embert Dél-Afrikába küldeni.

HIREK.

Budapest, március 27.

— BUDAPESTI NAPLO. Március 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Nagysüttörtök. A budavári Mátyás-templomban ma tartották meg az évente szokásos nagysüttörtői lábmosást. *Vassary* Kolos bíboros hercegprímás gyengékedése miatt akadályozva lévén a megjelenésben, helyette a szertartást dr. *Kohl* Medárd felszentelt püspök végezte dr. *Nemes* Antal budavári apátplébános, dr. *Klinda* Teofil esztergomi kanonok, *Berger* és *Andor* udvari papok, több káplán és növendékpap segédletével. A templom már kora reggel megtelt előkelő, diszes közönséggel, melynek sorában ott voltak a várbeli főúri családok tagjai. Kilenc órakor ünnepi mise volt, melyen dr. *Kohl* Medárd püspök pontifikált. Mise után következett a lábmosás, melynél mint apostolok *Oczelka* János 68 éves, *Fuszek* György 69 éves, *Schulz* Alajos 75 éves, *Velka* Mátyás 77 éves, *Lilling* Ferenc 78 éves, *Pelykó* Simon 80 éves, *Varga* Lajos 84 éves, *Heinisch* János 84 éves, *Péter* József 84 éves, *Kilán* Mics 85 éves, *Dolcsall* Ferenc 85 éves és *Rauchekker* József 87 éves budai polgárok szerepeltek. Az apostolok teljesen új ruhát és egy zacskó utveretű ezüstpénzt kaptak a hercegprímástól. Szertartás közben a püspök minden egyes öregnek a lábát vízzel leöntötte, kendővel letörölte, majd megcsókolta. A szertartás alatt a templomi ének- és zenekar *Vavrinecz* Mór karnagy vezetésével egyházi darabokat adott elő. Tizenegy óra volt, mire a szertartás véget ért.

Ma délelőtt kilenc órakor az egyetemi templomban lényes istentisztelet volt, amelyen nagy és előkelő közönség volt jelen. A piros posztóval bevont pad-sorokban helyet foglaltak: gróf *Csekonics* Endre, dr. *Demkó* György hittudományi dékan, dr. *Kiss* János, dr. *Branay* Béla, dr. *Klingner* István, dr. *Székelly* István és *Berger* E. János egyetemi tanárok és számos más előkelőség. Több pad-sorban apácák ültek és a leányiskolák növendékei is ott voltak, tanáraik vezetésével. A nagymiséen *Kriszán* Mihály pápai kamarás, intézeti kormányzó celebrált nagy és lényes segédlettel. Mise alatt az egyházi zene- és énekkar ünnepi nagymiséát adott elő, *Noseda* Gyula karnagy vezetésével. Mise után az oltárokat megfeszítették ékességükkel.

Bécsből jelentik, hogy a király ma délelőtt a szokásos szertartások között végezte a nagysüttörtői lábmosást tizenkét aggyastánon. A szertartáson jelen

voltak a főhercegek, főhercegnők, a diplomáciai testület — a legtöbb udvari és állami méltóságok.

— **Szobrot Tisza Kálmánnak.** Nagyváradról írják: Tisza Kálmán szülővárosa méltó módon akarja leróni a nagy államférfiu iránt érzett kegyeletét. Hír szerint a legközelebbi törvényhatósági ülésen Hlatky Endre, a nagyváradi szabadalvópárt elnöke indítványozni fogja, hogy a város főutcáját nevezzék el Tisza Kálmán-utnaks, hogy Nagyvárad indíton országos mozgalmat egy Tisza Kálmánnak emelendő szobor érdekében. A szobrot Nagyvárad legszebb terén helyeznék el.

— **Uj szent sir a Karmeliták templomában.** A Karmeliták templomának berendezését azzal az eredeti főfogóssal és valóban művész kiemelkedő szírral fejezték be, amelyet a földszinti oratóriumban állítottak föl. A sir egy sziklába vájt íregnek a családásig hó utánzata, a minőnek Krisztus sírját a szentírás nyomán képezték. A sziklákon zöld folyondárok utnak föl és csipkerózsák csüngenek alá. Egyik hasadékból forrás vize csillog. A szent testet magába záró íreg felett két angyal férdel, hármás gyertyát tartva kezükben a villanyfény középpont elhelyezett szentség előtt. Jobbról három férfialak áll természetes nagyságban: szent János, arimathei József és Nikodémus. balról pedig két nő alak, az evangéliumi szent asszonyok, kenetes edényvel, amint félve közelnek a sírhoz, hogy a szent testet megkenjék. A sir mellett nagy kővön ül egy fényes angyal, a sirra mutat. A remek mű állítása mintegy kétezer koronába kerül és ezt a szegény Karmelita atyák kegyes adományok után remélik összehozni és törleszteni. Ennél fogva ezen az uton is kéri a hívő közönség érdeklődését és támogatását.

— **A Pesti Hírlap és Kenedi Géza.** Kenedi Géza, a kitűnő publicista ma kilépett a Pesti Hírlap kötelékéből, amelynek több, mint husz éven át volt felelős szerkesztője. Kélpéese egyenes összefüggésben van Jókai Mórnak a lapról való elküldésével, mert ugyanannak a lapkiadói politikának a következménye, amely önzésének gögyét nem áttalotta a magyar költőkirályllyal érczetni. Kenedi Géza kilépésének ugyanis az az oka, hogy a Pesti Hírlap színeváltozását, amely Légrady Károly urnak ákosfalvi bukása után bekövetkezett, nem tudta a politikai tisztességel összeegyeztetni. A régi, kipróbált politikai író, aki a feyverét mindig elvek szolgálatában forgatta, nem tudta összeegyeztetni önértetével és lelkiismeretével, hogy Légrady ur oktalán és kicsinyes személyi politikájának adja a szolgálatába az ő fényes pennáját és tiszta nevét. Kenedi Géza, aki rendületlen híve Széll Kálmán szabadalvi politikájának, egy pillanattig sem helyeselte azt az igazságtalán és neveléses hájszát, amelyet az ő nevét viselő újság a kiadó parancsára Széll Kálmán ellen folytat. Nemcsak, hogy egyetlen tollvonással sem támogatta, nemcsak nem azonosította magát vele, hanem egyenesen rosszatla ezt a hájszát, amely éppen azért rosszizú, mert a forrása nagyon is nyilvánvaló. Várta egy darabig, hogy ismételt tiltakozásának meglesz a fogadtatja, de végre meggyőződött róla, hogy várakozása hiábavaló, levonta tehát a végső konzekvenciát és ma bejelentette kiadójának, hogy megválk a lapról. Férfias elhatározását bizonyára tisztelettel fogadják még politikai ellenfelei is, politikai barátai pedig és ezek közt mi is, meleg rokonérzessel köszöntjük és újabb etikai sikerét látjuk benne annak a diadalmos politikának, amely erős kapcsolattal tartja együtt egy lelkes táborban a szabadalviség minden hűségos harcosát. Kenedi Géza, értesülésünk szerint, a Magyar Nemzet-ben fogja folytatni értékes munkásságát. A Pesti Hírlap új felelős szerkesztője dr. Légrady Imre ügyvéd.

— **Cecil Rhodes halála.** Az angol lapok tuca száma álltik meg hasábjait az imént elhunyt Cecil Rhodes életének s cselekedeteinek méltatásával. Halála híret valamennyi hírlap külön kiadásban közölte a publikummal. Rhodes utolsó óráiról a következőket jelentik Fokvárosból: Rhodes fájdalom nélkül halt meg; három percel halála előtt még teljesen eszméletlen volt, de már vasárnap óta teljesen apátikus volt s még legkedvesebb témájáról, a délafrikai háborúról sem beszélt többé s éjjel-nappal majdnem szakadatlanul aludt. Rhodes az állam kötségén fogják eltemetni és pedig a Matopopo-hegyen, azon a helyen, ahol 1896-ban a matabelei főnökkel a békéről tárgyalt. Fokvárosban tegnap az összes mulatóhelyek zárva voltak. Cecil Rhodes Jameson nevezte ki végrendeletének végrehajtójává. Rendelkezett egyuttal arról is, hogy megkezdett politikai művét Dél-Arikában ki folytassa. Cecil Rhodesnek állítólag ezek voltak utolsó szavai:

— Olyan keveset fejeztem be, pedig olyan sokat kellett volna végezniem!

— Londoni tőzsdén ma a látogatók a gyász jeleül fekete ruhában jelentek meg.

— **Uj orvostársaság.** A VII. kerület külső részének orvostársasága" cim alatt egy új orvostársaság

alakult a fővárosban, mely a VII. kerület külső részén lakó és gyakorló orvosok általános és helyi érdekeit van hivatva szolgálni. Az új társaság a napokban tartotta alakuló közgyűlését, amelyen előkűl dr. Uhrík Gyulát, titkárul dr. Spitzer Ármint s jegyzőül dr. Klein Odónt választották meg.

— **A román király látogatása királyunknál.** Bukarestből írják: Károly román király, a hohenzollerni herceg és hercegné kíséretében péntek este Bukarestből a gyorsvonattal Budapestet át Bécsbe utazik. A husvét ünnepet első napját Bécsben tölti, amely idő alatt ő felségét meglátogatja. Másnap, hétfőn Abbázia megyé, ahol a Villa-Angiolinában száll meg.

— **Országos diákkongresszus Kassán.** A kassai jogakadémia polgársága egyhanguslag elhatározta, hogy az idei országos diákkongresszust Kassára hívják össze. Ennek a kongresszusnak az eddigiekénél nagyobb fontosságot kölcsönöz az a körülmény, hogy a szeptemberben Budapestet megtartandó nemzetközi diákkongresszusnak előkészítője lesz. A nemzetiségi bujtogatás megfékezése és a harmadik egyetem ügye lesznek a kassai diákkongresszus programjának kiemelkedő és országos jelentőségű pontjai. Védnőkül Széll Kálmán miniszterelnököt és két minisztert, helyi védnőkül dr. Bubics Zsigmond kassai püspököt igyekeznek megnyerni.

— **Az óbudai takarékpénztár válsága.** Az első napok riasztó hírei után a harmadik kerület érdekelte lakossága visszakapta nyugalmát és minden aggodás nélkül kísérte az óbudai takarékpénztár válságos állapotának kibonyolódását. Lényegesen fokozta ezt a nyugalmat a kisebb betétek zavartalan visszaszolgáltatása. Legutóbb azonban ismét nyughatatlanság mutatkozik az érdekeltek körében azon az okon, hogy a takarékpénztár a szabályszerűen felmondott betétek után is csak a tőkét fizeti vissza, a kamatot ellenben visszatartja. Ez kétségtelen hiba és meg sem engedhető. Mert akár hosszabb, akár rövidebb idő óta hever a pénz, a betevőnek nemcsak a tőkéhez, de a kamathoz is feltétlenül jussa van. Természetes, a kamatot visszatartását azzal a magyarázattal kísérik, hogy ilyen zavaros állapotban lehetetlen a számitással bíbelődni. Majd csendesebb napokon kijár a kamat is. Ez az eljárás, amely semmiképp sem járulhat hozzá a kedélyek megnyugtatóához, nem jó, mert éppen kritikus helyzetben kell elhárítani a köteles előzetekesség mellőzésének minden látszatát és elvégre is a fokozott sürgetésnek megfelelő munkatöbbletet az erők szaporításával le lehet győzni. Ami teljességgel megengedhetetlen az az, hogy a takarékpénztár a tőke visszafizetése ellenében a betéti-könyveket visszatartja, mert a betevő nemcsak a betét, hanem a kamat erejéig is hitelezője a takarékpénztárnak. Ezen a jogéértésen sürgetően segíteni kell és a betevő közönség méltán várja ebben az irányban a legmesszebbmenő védelmet.

— **Egy a tizenkettő közül.** Alhoz a lábmosság, amit ma végezt el a Mátyás templomban Magyarországi első papja, a hercegprímás, tizenkettő szegény embert kerestek ki a legszegényebbek közül a templomszolgá. Sok a szegény ember, Budapest minden templomába jutott volna közülük több mint tizenkettő. A kiválasztottak között volt egy egy Weigel Kilian nevezetű nyolcvankét esztendőes ágcs is. Már tegnap megtudta, hogy micsoda fontos misszióra van kiszemelve s nagy volt az öröme. Készülődött is az ünnepi aktusra, de úgy látszik, hogy túlságosan állizgatta a megiszteltetés, mert egyszerre hirtelen rosszul lett s eszméletlenül terült el a földön. Gyorsan orvosért szaladtak, aki aztán konstata, hogy ez idén már nem igen foglalhat helyet a többi szegény vén ember között. Széhhűdés érte. Hirtelen egy másik szegény embert kerítettek a helyébe s ma már az funkcionált a szertartásban tizenkettődiknek.

— **Eihunyt táborsernagy.** Gróf Grünne Fülöp táborsernagy, a király gyermekkori játszótársa, 70 éves korában meghalt dobersbergi birtokán. Grünne 1888-tól 1899-ig hadtestparancsnok volt Prágában. Éppen miniszterelnök-jelölt volt mikor az elméje elborult, de mint a király kedves emberét nem küldték nyugalomba, csak akkor, amikor az urnapi körmeneten a prágai csapatok élén igen botránnyosan viselkedett. Egy ideig szanatóriumban gyógyították. Tavaly óta pedig dobersbergi birtokán őrizték.

— **Czolgosz bűntárs.** Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy Newyorkban rákadtak Mac Kinley gyilkosának bűntársára. A newyorki távirat szerint a barbaszlóv sheriff tudatta hogy egy Steinmann nevű new-jersey-i rab, aki az ottani fegyházban tölti ki büntetését, bevallotta, hogy Czolgosznak bűntársa volt és Mac Kinley meggyilkolásakor Czolgosz mellett állott. Két töltőt revolver volt nála, hogy arra az esetre ha Czolgosz nem találja el Mac Kinleyt, ő löjje agyon az előköt. Azt is bevallotta Steinmann, hogy a merénylet anarkhista műve volt.

— **Szabadságot a szónak és az írásnak!** Az oroszországi diákvargásokról se orosz lapokból, se Oroszországban föl adott telegrammokból nem értesülhetünk közvetlenül. Kerülő uton jön egy-egy megbízhatóbb hír. Most például a N. Züricher Zeitung közöl érdekes részleteket a zavargásból. Egy olyan diák révén jutott hozzá, aki részes a mozgalmakban. Ezt mondja a többiek között:

— Eppen, amikor az eladás véget ért így írja, az aulába mentem. Az udvar szorongásig tele volt diákokkal, az utcán valóságos rendőr-zredek állottak. Ekkor történt a politikai program hűveinek első összejöttése azoknak, akik az eszméknek csak teoretikus fejtegetésére akartak szorítkozni. A küzdelem az előbbieket javára dönt el 680 szavazattal 150 ellen. A kisebbség javarésze erre távozott a tereméből, de a rendőrség letartóztatta őket. Az aulában maradtok elhatározták, hogy ott maradnak másnapig. II. Miklós arcképe mellé vörös selyemzástól tűztek ezzel a felírással: „Szabadságot a szónak és az írásnak!” Ilyen és ehhez hasonló kedvteliséssel telt el a nap és ránk köszöntött az éj. Éjjel után a rendőrök azt az utasítást kapta, hogy az egyetemen tartózkodó diákokat bírja megadásra. Rövid néhány perc múlva fegyveres katonaság vezényeltet az aulába, mely a diákokat a Butirskifogházba kísérte.

— Február 12-ikétől 22-ikéig a rendőrség nap nap után tömeges házkutatást rendezett. Azok, akik még szabadalvóban voltak, elhatározták, hogy a 22-ikére hirdetett gyűlést okvetlenül megtarták. A gyűlés déli tizenkét órára volt egybehalva. Az egyetem már korán reggel megtelt diákokkal és diáknőkkel. Rendőrség sehol sem volt látható. Mikor az udvaron mintegy ötszázan voltak jelen, az egyetem kapit bezárták, mindeu oldalról rendőrség és katonaság termelt elő és az egyetem épületét körülzárták. Az aula azonban nyitva maradt és a gyűlést megtartották. Némelyek a föltendődk előzetében távozni akartak, de ezeket a katonák ütlegekkel kergették vissza az egyetemre, vagy ellopták őket. Alig néhány fiatal embernek sikerült simán menekülni. Az aulában elzártak most beértek a gazdasági hivatalba, feltörték az összes szekrényeket, kivették belőle az összes diákokra vonatkozó jegyzeteket és megsemmisítették azokat. Hogy esetleges megépetéseknek ki ne tegyék magukat, az ajtókat leszűgezték, azonkívül butorokat állítottak eléjük. Az ablakra kitűztek egy „Éljen a szabadság!” feliratú zászlót, de alighogy ez megtörtént, katonaság rontott a szobába és 15 perc gondolkodási időt adott a diákságnak a megadásra. Persze a két rossz közül a jobbitak választották: megadták magukat. 517 diákot tartóztattak le és erős fedezet mellett hozták a fogházba. Utjukban odáig még további 300 embert fogtak el...

— A foglyokat csoportonként hozták a Butirskifogházba, részint kocsiban, részint gyalog. Mintegy ezerre mebet a számuk, köztük 700 tanuló és 70—80 tanuló. A többiek a társadalom minden rétegéből valók. Az első napokban senkinek sem engedték meg, hogy őket meglátogassa s sem könyvet, sem fehérneműt nem volt szabad hozni a számukra. A rendőrség csak akkor engedett, m kor szennyosan kijelentették, hogy inkább éhen halnak. Március elsőjén a fogházban megjelent az államügyész a rendőrség főnökével s tudtára adta a foglyoknak, hogy 8—90 napi börtönrre vannak ítélve, azokat a tanulókat pedig, kiket az egyetemen fogtak el, Szibériába viszik.

Az I. Miklósról elnevezett néppalotában lefolyt vérfürdőről a N. Z. Z. még a következő részleteket írja:

A rendőrség megtudta, hogy a tanulók az egyetem alapításának évfordulóján a néppalotában tüntetni akarnak s már kora reggel nagy tömegekben csoportosulnak ott. Mikor a tanulók a proklamációkat széjosztották a rendőrök a terembe rohantak, minden bejárást elzártak s csak azokat becsóftolták onnan ki, akik nem voltak diákok. A rendőrség szolgálatában álló háziszolgák (dvornikok) közül elkialtotta magát valaki:

— Mit vártok? — csapatok közibéjük.

Erre megkezdődött az általános verekedés. A tanulók agya-főbe verték s némelyiket féltelohan hurokolták a szomszéd-terembe. Nem kimélték a tanulókat sem. Egy rendőr úgy arcon vágott egy tanulónt, hogy keztüis kezd csupát vón lett. A pánikban sokan a ruháiban akartak elrejtőzni a ruhák közé, de a dvornikok utánuk mentek s egymásután húzták ki őket rejtékelyükből és rettenetesen összeverték őket.

— **Felfüggesztett szocialista lap.** Az Avanti című triesti napilap kiadója és felelős szerkesztője mint nekünk jelentik, ma végzést kapott a helytartóságtól, amely a kivételes állapot alapján bizonytalan időre megtiltja a lap kiadását. Az Avanti kiadója és szerkesztője Camber szocialista vezér.

— **Carmen Sylva gyász.** *Newiedből* táviratozók: *Mária* wiedi anyahercegnő temetése ma délután 4 órakor volt a mon-reposi hercegi temetőben. Előzőleg a Segenhaus-kastélyban istentisztelet volt, amelyen jelen voltak: *Vilmos* wiedi herceg, a román királyné, a svéd-norvég királyné, *Miklós* nasszaui herceg, a württembergi király, a svéd-norvég trónörökös és a hohenzollerni örökös herceg. *Vilmos* császár képviselőjeként *Frigyés Károly* hesseni herceg jelent meg. *Vilma* hollandi királyné is küldött képviselőt.

— **A kitünő diákok listája.** Eddig — néha hosszú, néha rövidebb — névsor jelent meg minden félévben a *Budapesti Közlönyben*. Azoknak az egyetemisták hallgatóknak a nevei, akik kitüntetéssel vagy dícsérettel elfogadott alapvizsgát, érvizsgát, államvizsgát, képesítő vizsgát vagy szigorlatot tettek. A közoktatásügyi miniszter most változtatott ennek a kitüntetésnek a rendjén, kiterjesztette azt a művelődési hallgatókra és a jogakadémiai növendékeire is és a névsor ezután nem a hivatalos lapban, hanem a minisztérium hivatalos közlönyében jelenik meg és pedig minden esztendő szeptemberének első napján.

— **Asz idel hadgyakorlatok.** Az idén Dél-Magyarország és Bukovina között, a székely határon tartásuk meg a hadgyakorlatok. A budapesti IV., a temesvári VII. és a nagyzebeni XII. hadtestet Segesvár, Gyulafehérvár és Nagyzeben között vonják össze. Az ellentábor a kassai VI., a przemysli X. és a lembergi XI. hadtestből fog állani és Szatmár és Marmarosziget körül csoportosul. Hír szerint a király augusztus 27-től szeptember 3-ig fog a főhadiszálláson tartózkodni. Még nincs eldöntve, hogy Fogarason vagy másutt lesz-e a főhadiszállás. *Beck* vezérkari főnök már előterjesztette a haditervet, melyet a király jóváhagyott.

— **Kilencven millió koronás örökség.** *Brassó*-ból jelentik a *Kel. Ért.*-nek: *Deján* Miklós brassói földműves nagy szerencse vára. Egy unokafivére vagy huszonnyol évvel ezelőtt kivándorolt Romániába, hogy Bukarestben élő bátyjával közös keresethez fogjanak. De Bukarestben nem igen kedvezett neki a szerencse, amiért a kalandos természetű ember az új otthonát is elhagyta és Amerikába ment. *Bátyja* csak egy ízben hallott róla hirt, tizenöt évvel ezelőtt, midőn sok drága ajándék kíséretében megírta neki, hogy New-Yorkban nagyon jól folyik a dolga. Azóta mintha a tenger nyelve volna el, semmit sem hallottak róla. Most azonban ismét hír érkezett felőle. Az amerikai kormány körlevelében tudatta az európai államokkal, hogy ott tíz évvel ezelőtt meghalt egy *Deján Mihály* nevű európai származású ember, kinek hagyatékában husz millió értékű vagyon találtak. A különben szintén dús gazdag bukaresti *Deján* közölte ezt brassói rokonával, ki ügyvédet fogadott és mihelyt beszerezte az irományokat, jogtanácsosával kiutazik Amerikába, hogy az örökséget felvegye.

— **Letartóztatott bankár.** *Bécsben* ma a rendőrség az országos törvényszék megkeresésére letartóztatta *Westfried* Jakob bank és bizományi üzletlajdonost, aki ügyfeleit váltómanipulációkkal érzékenyen megkárosította. A csaló bankár, aki 55 éves és budapesti születésű, kölcsönökkel hittegette hiszékeny megbízóit és magas összegre váltókat állított ki velük, készpénz helyett azonban nehezen, vagy egyáltalán nem eszkomptálható váltókat adott nekik. Az országos törvényszék tömeges feljelentések következtében rendelte el *Westfried* letartóztatását.

— **Mi a Gorkij büne?** Egy pétervári telegramm jelenti, hogy *Gorkij* Maximmal, csak ma tudatták azt, hogy mi az a bűn, a miért törölték az akadémikusok sorából is. Hazaárulás. Azzal követte el ezt a rettenetes bűnt, hogy aláírta azt a tiltakozó irást, amelyet tavaly szerkesztettek meg a tüntető egyetemi hallgatók. S hogy nem lehet akadémikus, az a dolognak a könynyebbik fele. Pörbe is fogják s bizonyára keményen elítélik, mint ahogy szokás már Oroszországban az, hogy a börtönbe vagy Szibériába jut minden zseniális ember.

— **Játszóter a diákok részére.** A budapesti ev. ref. egyháztanákos az iránt folyamodott a székesfőváros hatóságához, hogy az Orczy-uton levő tűzoltósági gyakorlóteret engedné át hetenként két délutánra a református gimnáziumi ifjuság részére, hogy ott játékokat rendezhessenek. A tanács a mai ülésében helyt adott a kérelemnek azzal, hogy az engedély bármikor is visszavonható lesz.

— **Házasság.** *Telegdy* József országgyűlési képviselő és neje, *Flatt* Malvin, leányát, *Ilonkát* eljegyezte dr. *Keltz* Sándor földművelésügyi minisztériumi s. fogalmazó, *Keltz* Pál és neje, *Vay* Ilona bárónő fia.

— **Az Etna sülyed.** Egy olasz lap, a *Giornale d'Italia* ily cím alatt cikket közöl *Annibale Ricco* hírneves geologus tollából, amelyben a tudós elmondja, hogy az Etna lassan sülyed s e sülyedésnek máris megvannak észrevehető nyomai. *Ricco* azt tartja, hogy a sülyedés főképpen a középső kráternél észlelhető, ami a kráternyílás széttörölésének a következménye. Attól azonban, így fejezi be cikkét, nem kell tartani, hogy az Etna egy szép napon végképpen eltűnjék a föld színéről.

— **Tizenhárom parancs.** Az orosz hadsereg legénysége között harctéri szabályzatot osztottak ki. Hogy a katonák könnyebben rendszerbe szedhessék a szabályzatot, *Dragomirov* hadügyminiszter tizenhárom parancsba szedte össze a szabályzatot. Ez a tizenhárom parancs jellemző arra a szemlemer, amiben Oroszországban a katonát nevelik. Ime, a parancsolatok:

1. Magad meghalatsz, de a barátodat szabadítsd ki a veszélyből.

2. Nyomulj előre, ha mindjárt halottak is állnak utadat.

3. Ne félj vereségtől s akkor, bármily nehéz is legyen, győzni fogsz.

4. Ha néked nehéz a küzdelmed, az ellenségé talán még nehezebb; te csak a saját veszedelmed érzed, de nem látod az ellenség bajait. Ezért ne csüggedj le sohase a fejed, hanem légy mindig hős és kitartó.

5. Ha megtámadnak, nemcsak védekezned, hanem visszavágnod is kell.

6. Csatában a hősebb és kitartóbb győz és nem az erősebb és az ügyesebb. Győzelmet nem az első összecsapásnál szokás aratni; többnyire az ellenség is kitartó és a második, harmadik roham is sikertelen; a negyedik, vagy ötödik támadás végül mégis csak sikerrel vezet.

7. Céltól csak az ér. aki fölteszi, hogy inkább meghal, mintsemhogy eljártól eltérjen.

8. Bármilyen akadályok is kerüljenek utadba, ne gondold a nehézségekre, hanem azok leküzdésére.

9. Jó csapatok nem ismerik a hátrálást, legelőjebb az oldalra való igazodást. A csapat arcvonala mindig arra legyen, ahonnan az ellenség jó.

10. Akármilyen váratlanul jön is az ellenség, azt sohase felejtőd, hogy a puskáddal lelohad és a bajonettel leszurhatod. A választás nem nehéz; ha közel esik hozzád, bajonettel mégy neki, ha távolabb van tőled, előbb a puskát, aztán a szuronyod használd.

11. Minden helyzetből van tisztességes szabdalás.

12. Csatában minczen főlváltás, ha egyszer benne van az ember, végig ki kell tartani. Találhatsz segédelmet, de főlváltás soha.

13. Míg az ellenséggel harcolsz, segíts az épnék és ne törődj a sebesültekt, míg az ellenséget meg nem verted. Aki csatában a sebesültektel törődik és elhagyja a csatasorokat, az gyáva, sehonai ember és nem könyörületes. Nem bajtársaiért aggódik, hanem a saját bőrét félti. A sebesültekről mindig gondoskodik az a különöscapat, amely a sereg nyomában halad.

— **Halálozás.** *Báró Messena* Ferenc volt újkirgyói postamester, 1843/49-iki vezérkari alezredes, nyugalmazott m. kir. állami főmérnök vasárnap reggel életének 88-ik évében elhunyt Újkirgyóson. A megboldogult a szabadságharcot mint bonvédelmezdes küzdötte végig és a csatákban 11 sebet kapott, majd hét évi fogságot szenvedett. A temetési szertartást *Tárkányi* Péter újkirgyói lelkész végezte lényes segédlettel, melyen Újkirgyós község egész lakossága megjelent.

Mint *Abbaziából* táviratozók, *Szentpály* Jenő volt országgyűlési képviselő ma ott meghalt. Tegnapelőtt Budapestre jött, hogy résztvegyen *Tisza* Kálmán temetésén, amelyről *Abbaziába* visszatérve, ma hirtelen halál véget velett életének. Az utolsó választások alkalmával *Fogarassy* Zsigmondal szemben kisebbségben maradt.

— **München-ből táviratozók,** hogy ott meghalt *Nécsy* István festőművész, aki három héttel ezelőtt, szerelmi bánatból, szíven lötte magát. Fialat, erős szervezete mindeidig dacolt a halálos sebbel, de nem tudta megmenteni az a kitünő ápolás sem, amelyben a müncheni sebészeti klinika részesítette. *Nécsy*, mint a természetudományi művek illusztrátora, kiváló volt a maga nemében. A földművelési minisztérium által kiadott nagy madártani mű festményeit ő készítette és velők széles körűben elismerést aratott. Irtdományos természetrajzi cikkeket is és kitünő lepkegyűjtő volt. Sokat érő lepkegyűjteményét, mielőtt Münchenbe indult az Erdélyi Múzeumnak ajándékozta. Igazi művészelek és nemes szív volt. Igen sok hozzájárult szép reményt visz magával a sirba. Szülei, kiterjedt rokonsága, sok jóbarátja és tisztelője gyászolja.

— **Asz orosz diákszavargások áldozata.** A kievi diákszavargások áldozata a többek között immáron egy miniszter is. *Sipjagin* belügyi miniszter és *Dragomirov* tábornok között ellentétek támadtak a diákszavargások miatt s a differenciál elintézésében természetesen a polgár lett a katonával szemben a vesztes. A tábornok panaszra ment a cárhoz és a miniszter beadt a lemondását. A cár el is fogadta. Talál majd helyette másikat.

— **Kardpárba.** Súlyos feltételekkel vívott kardpárba volt ma délbán a Rákossy-féle vívóteremben *Winter* Rezső szigorló-mérnök és *Gattein* Henrik közt. Segédkekként *Winter* részéről dr. *Pap* Zoltán országgyűlési képviselő és dr. *Weisz* Elemér ügyvéd, a másik fél részéről *Molnár* és *Gruber* főhadnagyok szepeltek. A párbaiban mindkét fél megsebesült.

— **Légahajón a Szaharán át.** A francia légahajósok merész tervéről, mely szerint légahajón akarnak a Szaharán átszállani, a következő részleteket jelentik:

A párisi községtanács *Castillon* de *Saint Viktor* és *Debureau* légahajós kapitányának ezer frank szubvenciót szavazott meg a szaharai utazás céljaira. Ez alkalommal *Quenton-Bauchart* előterjesztette az uti tervet is, mely szerint az utasok a passzat szelekre akarják hajójukat bízni. Nagy léggömbbel az utazás kétszáznyezvenzár márkába kerülne s azért elhatározták, hogy kisebb balonnal tesznek kísérletet, melyen csak tizenkétezer márkára lesz szüksége az expedíciónak. *Castillon* de *Saint Viktor* elhatározta, hogy jövő januárban kel utra a kisebb léggömbön, melyen egyensúlytartó és automatikus sulydób van. A sulydób nem más, mint 2400 kilogramm vízzel tartalmazó tartály. Számításai szerint, óránként husz kilométernyit, naponként 480 kilométernyit fog haladni a léggömb, úgy hogy az egész utat öt nap alatt fogják megtenni a vállalkozó légi utasok.

— **Megváltás.** Rettenetes családi élet fejtegetett be azzal a pisztolylövéssel, amivel az urát ölte meg a mult éjjel egy szép római asszony. A férj a végső zülles pocsolójában fetrengett már. Rabja volt a pálinkának. Munkáról persze hallani se akart s csak ivott egész nap. Amikor hazament, elverte az asszonyt, a lányait s a részeg emberek kábult, mély álmával aludt aztán, míg csak erőt nem gyűjtött magának az újivásra. A házból lassan-lassan elpusztult minden s ekkor jutott az elvetemedett ember arra a gondolatra, hogy most már kamatoztathatja a lányai szépségét is. Rájuk parancsolt tehát, hogy menjenek pénzt szerezni. Az egyik leány tizennyolc, a másik tizenhat esztendő s mind a kettő üde és szép és árthatlan. Ezt már nem tűrhette el a feleség és az anya, mikor a mult éjjel újra részegen hazajött az ember, megvárta, amíg elalszik és aztán közvetlen közelből agyonlötötte. A gyilkosság után leányaival együtt lerohant az utcára s kétségbeesetten kiabált:

— Megöltem a férjem. Vigyenek a rendőrségre.

A ház előtt beszélgetett két uriember. Az egyik herceg *Colonna*, Róma polgármestere, a másik *Niccolini*, másodállamtükár. A polgármester intett egy rendőrnök, aki elvitte az asszonyt a legelső rendőrstáncióra. Ott mondta el aztán a maga rettenetes történetét.

— **A bibliotéka pusztítása.** A bibliomadarai, mint a mezőgazdaságra hasznos madarat, a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvényekről 57. és 58. §-ai védelemben részesítik s aki e madarak fészkeit és tojásait észleli vagy azokat forgalomba hozza, kihágást követ el s 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sujtandó. *Bugyi* pestmegyei közsőség és környéke a bibliotéka pusztításában első helyen áll. Kereskedők járnak-keleek ott s a tojásokat összevásárolják s Németországba szállítják ki, vagy pedig ok maguk, vagy az odaváló földművesek hozzák be a fővárosba kocsin a Soroksári- és Üllői-uton vagy a ferencvárosi állomáson belől eső szabad térségen. Az ottani községek hatóságai a bibliotéka pusztításának megakadályozása végett semmit sem tesznek. Ily módon lehetséges csak, hogy Magyarországból több, mint száz ezer bibliotéka küldenek ki évente külföldre és *Bugyi* község és környéke lakosságának főkeresetforrását képezi. Ezen törvényellenes visszaélések megszüntetése végett az érdekelt körök szigorú hatósági intézkedést kérnek.

— **A készpénz hatalma** legjobban észlelhető, amidőn megtekintjük ama *Szmyrna* nevű ágy-előszobnyegyet, mely a Párisi Nagy Aruház kirakataiban halomszámra darabontint 38 krajcárért meg van írva. Ez a XX-ik század sok szencszojánának egyike, mert egy smyrnaszerűen kötött, jó vastag, osinos, izléses színű, perzsa mintával ellátott szőnyeg egy rojtokkal 38 krajcár vagy 76 fillérért csak elképzelné is mesés, hát még mint az ott tényleg történik, ezért a csekélységért el is adni. Ez csakis a kolosszális készpénzbeli bevásárlás csodaszertű eredménye, mert amint értesülünk a nagy aruház legujabbban egy külön osztály létesített, ahol mindenféle áruk, egész gyári raktárak, gyárosok által felhalmozott és visszamaradt áruk a legnagyobb mennyiségben azonnali készpénzfizetés mellett megvételnek és épp ily módon egész külön osztályban potom áron el is adatnak. Mesésék a tavaszi férfi-, női és gyermekharisnya-osztály árai, mert azok feygházban női legyenek által a Párisi Nagy Aruház részére saját legjobb pamutanyagjaival kötöttek. Ily szakszerű vezetés mellett érthetőek a Párisi Nagy Aruház (Kerepesi-ut 38. szám) csodái, ahol a vevőközönség saját kis tényleg után ingyen egy ott készült remek kivitelű életnagyságu fényképet kap.

— **A liposet bankbuktás áldozata.** *Lipéséből* táviratozók: A kolditzi állami erdőségben kedden erdei munkások egy agyonlötött ember holttestére akadtak. A holttest mellett revolver fektűt. A külső ismeretőjeleket arra vallanak, hogy az öngyilkos valószínűleg *Barth* ügyvéd, a *Leipzig* Bank október óta eltűnt esőtömegdognok. Hozzá tartozói és a hatóságok ma fogják megállapítani személyazonosságát.

— **Gyermekházasság.** Egy vidéki lapban olvasuk ezt az egészen különös históriát: Nagy-Zorleno pozsony megyei faluban e hó elején hallatlan dolog történt. A községnek egy gyermek-házasság ritka látványosságában volt része, amely az itteni szokásnak megfelelően játszódott le. A „gyermekházasság” kifejezést szó szerint kell venni. A vőlegény ugyanis *Mets János* nagy-zorlenói gazda 14 éves fia volt, a menyasszony pedig, akit *Voic Viának* hívnak, alig néhány hónappal fiatalabb nálánál. A fiatalok csak tavaly ismertek és szerettek meg egymást, amikor még mind a kerten iskolába jártak. Elhatározták, hogy a faluba divó szokás szerint férj és feleség lesznek. És a nevezett módon csakugyan férj és feleség lettek. A dolog a legnagyobb nyilvánosság előtt történt, mint-hogy a faluban nem is találják ezt a dologt különösnek, amelyet a szokás szinte törvényszerűvé szenteltetett. A vidám, ujjongó nászmenet élén zene járta be az utókat. Szomorúan mulatságos volt látni a liliputi párocskát, amint nagy komolyan haladt a menet közepén. Nem kevésbé fölemelő dolog az is, hogy a nász lakomán csaknem az egész falu népe részt vett. Hogy ez a senkitől meg nem esketett s mégis házasságra lépett párocska mivel nyugtatja meg vallási tekintetben a lelkiismeretét, az is érdeemes a följegyzésre. Az egyik templomban esküvő volt s a kis gyerekpár is ebbe a templomba ment. Mikor az új házasság megáldotta a pap, a két gyermek szintén leterdelt, a pap felé fordulva, abban a szent meggyőződésben, hogy az áldásból ilyenformán nekik is jutott. Egy pozsony megyei országgyűlési képviselő, aki értesült a dologról, már beadványt intézett Pozsonyvármegye alispánjához, amelyben ez ellen a mind jobban terjedő szokás ellen orvoslást kér.

— **Szalmafonó-tanfolyam kiállítás.** *Jásberényi* írják: Az öt hóval ezelőtt megnyitott szalmafonó-tanfolyam, amelyet *Szokol Ziza* ipartanítónő vezetett, ma a növendékek által készített tárgyak kiállításával nyert befejezést. A kiállítást a városba díszteremben *Olgán János* polgármester nyitotta meg alkalmi beszéddel, Szabó János pedig felolvastatott tartott a háziipar történetéről. A kiállítást, melyen 30 tanfolyamhallgatónak 600 darab munkája van kiállítva, a közönség állandó érdeklődéssel látogatta és nem győzi eléggé áldandó a fényes eredményt. Legnagyobb feltűnést keltették Molnár Piroksa és Sas Ilona munkái, amelyek valóságos iparművészeti tárgyak.

— **A házias betegek.** Nemrégiben történt, hogy egy *Dührssen* nevezetű berlini orvos, miközben egy nőt megoperált, azt vette észre, hogy a szervezetben olyan hiba van, amelyen csak még egy külön operációval segíthet. Hirtelen végrehajtotta az operációt s csak azután döbbentett el a szerencsésen felgyógyult betegnek avval, hogy mi mindent vadgossz rajta. De veszítte, mert a háládatlan páciens beporította s a bíróság el is ítélte. Ehhez hasonló esete támadt most egy *Modlinki* nevű moszkvai nőorvosnak. Egyheti fogságra ítélte el a bíróság azért, mert olyan operációt hajtott végre egy betegnek, amely nem kérte ki annak az engedelmét. Az orvos fölebbezett s a felsőbb bíróság el is ismerte azt, hogy kényszerhelyzetben volt s fölmentette a fogságot. Alak a páciensét kellett, hogy megkövesse a bíróság előtt s azokivül egyheti egyházi vezeklést róttak rá. Szóval: alaposan elvették a kedvét attól, hogy jövőre is meggyógyítsa a betegeit.

— **A nők gyorsíró-tanfolyama.** A *Nőtisztviselők Országos Egyesületében* vasárnap előkelő szakemberek jelenlétében kitűnő eredménnyel fejezték be a Gabelberger rendszerű gyorsírási tanfolyamokat. A jutalomdíjat a magyar gyorsírásból *Ungár Janka* nyerte el, akit a jutalom nemcsak azért illetett, mert a legjobb sikerrel végezte a tanfolyamot, hanem azért is, mert német lány létére rövid idő alatt elsajátította nyelvünket. A német gyorsírás jutalomdíját *Balogh Sarolta* nyerte el. Az új tanfolyamok április 1-én kezdődnek. Iratkozni lehet az egylet helyiségében (Nádor-utca 17.) naponként 9—12 és 3—8-ig.

— **Egy amerikai riporter.** New-Yorkban nemrégiben megjelent egy könyv, amelyet egy *Rüs* nevű dán eredetű újságíró adott ki ez alatt a cím alatt: „Hogyan lesz belőlünk amerikai.” Rüs jelenleg egy nagy amerikai lapnak a riportere és Roosevelt barátja, valamikor azonban küzködő bányamunkás volt és Amerikába vetődött, hogy valamhez fogjon. Azt a részét az életének, amíg riporterré lett, élénk és változatos részletekkel írja meg. Kalandos, regényes volt pályájának ez a korszaka, amilyen különösen Amerikában lehet csak, végül elérte vágyainak netovábbját és riporter lett. Ezt a hivatást pedig rajongva szereti és többre becsüli bármilyen méltóságánál, vagy kényelmes állásánál. A következő mondatokban megokolja ezt a rajongását.

— **Senki egy a rosszat a jólől meg nem különböztetheti és büntetheti, mint a riporter.**

— **A riporter maga előtt látja az ember nagy tragédiáját, s az a feladata, hogy megjejtse az értelmét. S ha erre törekszik, akkor egy gyilkosság története, amelyet leír, olyan az olvasók milliói számára, mint egy vasárnapi prédikáció a hívők százaira nézve.**

Végül annyira becsüli a pozícióját, hogy mikor díszes állásokat ajánlottak fel neki, keréken visszautasította azokat és ezt így okolta meg:

— **Inkább maradok riporter, mert szivesebben foglalkozom közvetlenül a tényekkel, semhogy mint szerkesztő moszlokáljak körülötök.**

A szóban lévő riporter jellemére élénk világot vet egy bevallás. Mikor még kilődött Amerikában, volt néhány ajánló levele. Nehogy azonban koldulásra vetemedjék a nyomorában, elégette őket.

— **Elmaradt munkástüntetés.** A munkanélküliek ma délután négy órakor a külső váci-uton lévő Huber-féle vendéglőben gyűlést tartottak. Az egész fővárosban el volt terjedve a hír, hogy a munkanélküliek a mai gyűlésük után nagy tüntetésre és kirakat-beverésre készülnek. A dologról értesült a rendőrség is s a Kerepesi-uton és a körutakon nagyon sok lovas- és gyalogos rendőr volt elrejtve, abból a célból, hogyha a munkanélküliek a városba bevonulnának, megakadályozzák mindenféle rendezvényt. A gyűlés kint a külső Váci-uton véget ért s munkanélküliek rendek hazavonultak. A tüntetés híre a kereskedők a Kerepesi-uton s a körutakon leeresztették a vasredőnyöket és sokan még üzleteiket is bezárták, mikor látták a rendőrség nagy felvonulását. Egészen este hét óráig tartott ez a bizonytalan állapot, amikor a rendőrség is hazavonult, mert nem kellett többé tüntetéstől tartani.

— **Husvét a Fővárosi Orfeumban.** *Waldmann Imre* fővárosi Orfeumban husvét két ünnepnapján két-két előadás lesz: délután 4 és este 8 órakor. A két rendkívüli délutáni előadást azért rendezi az igazgató, hogy a fővárostól távoliak lakóknak is alkalmuk legyen a *Luna asszony* megtekintésére. A kitűnő látványos operettet rövidítés nélkül adják a délutáni előadásra is, amikor még a *Tarka Szinpad* is megtartja egyetlen délutáni előadását. Ezenkívül egy délután, mint este szintre kerül a teljes művészeti program.

— **Az osztályorsjáték húzása.** Az osztályorsjáték mai húzásán *Katvanezer koronát* nyert 51613, *Ötözer koronát* 43508 64662 49302 66424 89367, *Hétezer koronát* 45376 62447 98671 41635 70827 19727 77160 92285 28898 8730 98618 24660 63994 86764 82130 18924 65133 84772 59911 28001 17640 9945 26946, *ézer koronát* 20726 2974 53594 28287 37907 91244 32735 27324 94432 15596 61506 82096 96690 22802 29163 46520 64895 89718 33101 64604 3367 70852 79816 78244 70026 29241 40237 42444 30236 83062 80662 14192 64460 5959 99774 58022 70274 76713 26661 71662 30709 75757 16566 28224 88520 20437 40958, *ötszáz koronát* 15420 92511 67570 25491 88887 5227 91158 18096 95659 37449 31129 35549 98799 64615 93455 2925 82834 61444 76825 68262 5413 77066 24981 6821 78597 94849 62445 18884 72673 68529 94440 18990 61922 61493 9485 97806 25545 8072 94032 1910 38306 82020 32908 65556 66592 14576 5715 794 59471 29891 92978 67761 30275 12783 271 73715 93940 5469 42413 36098 47294 96549 70435 36261 47667 15015 19413 52263 70255 44885 91022 56370 53888 81966 69015 99411 82210 73039 84009.

— **Rendőri hírek.** *Goldfinger* Dávid kávésnak a Nagymező-utca 28-ik számú házban lévő padlását feltörték és onnan 200 koronát érő ágyneműt ellopok. — *Schifschreier* János vonatvezető a Kőbányáról Rákossra ment 314. számú robusz vonatról leugrott és a ballább eltört. A Rókusan apóliák. — A rendőrség elopta *Hofmann* Ferenc munkást, aki betört *Lieblsch* Lipót ketegyáros Mária Valéria-utca 10. szám alatti pincebéje és 680 koronát érő sertet ellopott. — Ellopták *Grünfeld* Ignác cukrászsegédét, aki szabad óráiban szobto/vajlassal foglalkozik. Tegnap is tetten érték, mikor *Kohn* Béláné ablaktisztító felesége zsebéből akarta kilopni a tárcát.

— **A Telefon Hírmondó** ma nagypénzeket csak délig fog működni. Rendel fél 10 óráig fél 1-ig a napirend szerinti felolvasást tartja meg, azután pedig — mint minden más intézmény — szünetelni fog.

(x) **A legkényesebb ízlésnek** megfélelő, elismert remek kivitelű fényképek készülnek jutányos árban kivül fényképezési műtermében, Kerepesi-ut 30. Díszes felmezek díjlanul. Esti fölvételek is.

(x) **Husvétli tojások, locsolók Kertész Tódornál.**

(x) **Uj! Internacionál gyorsvezető.** Egyszeri használat után az aroról és kézről a szőrt észrevétlenül eltávolítja. 1 üvegtégely ára 6 korona. Főraktár: Dr. Kovács gyógytára, Budapest, Gyár-utca 17.

(x) **Szeplő, Májfolt, Pattanás** és az arc mindenemű tisztításának eltalálására legjobban ajánlható a Földes-tele Margit-crème. Ara 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes K. gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszertárban.

(x) **Az általánosan ismert Neumann M. férfi- és gyermekruha áruházának** (Budapest, Múzeumkörút 1.) hirdetésére különösen figyelmeztetjük.

(x) **Fontos kérdés.** A melegebb napok beálltával a legfontosabb kérdés, hol fedezheti az ember legelőszérűben szükségletét tavaszi öltözékben és felöltözköb. Erre az a válasz, hogy ez legjobban *Kohn Heilman és fia* férfi- és gyermekruha-áruházában Budapest, Károly-körút 12, végezhető.

A regény vége.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától —

Budapest, március 27.

A Kerepesi-ut végén, valami hatodrangu szállodában két pisztolylövés dördült el ma reggel. A két pisztolydurranás, amely két fiatal életet oltott ki, megrázó befejezése volt egy rendkívül érdekes, regényíró tollára méltó szerelmi regénynek. A kórházban kezdődött a regény, ahova a fiatal ember súlyos beteg került. Szembaja volt: operálták s megvakult az egyik szemére. Amúg szenvedései az ágyhoz kötötték, szívében szerelmet támadt, beleszeretett a kórház egyik ápolónőjébe, aki maga is a nagy szerelem által diktált odaadással ápolta betegét.

A beteg azután egy szép napon talpra állott s otthagya a kórházat. Amde nem tudta elhagyni azt a szeretőt szívet, aki súlyos betegségében vigasztalója, istápolója, bátorítója volt. Feltette magában, hogy feleségül veszi a leányt, de a sors másként határozott, nem tudott álláshoz jutni sehogy sem s végső kétségbeesésében az öngyilkosságra gondolt. Gondolatát közölte szerelmesével is, aki engedelmesen, vakon követte a halálba.

Ez a legújabb szerelmi drámának rövid története.

A dráma két áldozata *Bérdy József* dombovári születésű 24 éves építészethallgató, aki a Csömör-úti 35-ik számú házban lakott és *Stuklik* Jozefin 25 éves ápolónő a Hársfa-utcai Poliklinikán. Ismeretségük, szerelmük rövid keletű, alig pár hónapos.

Bérdy József, aki nagy szegénységben végezte iskoláit, ez év január 14-én veszedelmes szembajjal került a Poliklinika Hársfa-utcai kórházába. Egy pár nappal később operációt hajtottak végre rajta, de hiába, a szerencsétlen ember elvesztette egyik szemét. E miatt kétségbeesett. De akadt egy vigasztalása; *Stuklik* Jozefin ápolónő, aki igazi, odaadó szeretettel ápolta vigasztalta. Minden szabad idejét ott töltötte az ágya mellett s annyira tudott rá hatni, hogy a beteg bele-törődött szomorú sorsába. A hosszas, bizalmas érintkezés alatt egy a fiatal ember, mint a leány szívében feltámadt a szerelem, amely róssás álmodat festett eléjük. Boldogok is voltak mindaddig, amíg a fiatal embernek január hó 27-ikén el kellett hagynia a kórházat.

Mielőtt ez megtörtént volna, *Bérdy* elmondta a leánynak, hogy nagyon megszerette s egyedül vágya, életéltja az, hogy feleségül vehesse. A leány boldog volt erre a nyilatkozatra s úgy váltak meg egymástól január végén, hogy gyakran találkoznai loznak.

Bérdy József attól fogva, hogy a Poliklinikáról kikerült, minden követ megmozgatott, hogy valami álláshoz juthasson s hűséges ápolónőjének tett ígéretét beváltassa. Egész napon lődött-futott egyik embertől a másikig. Mindennap új remény támadt a lelkében, de minden nap új csalódást hozott neki. E közben a nyomorúság is meglepte, úgy, hogy alig volt már betevő falatja. A szerelmes leány telajánlotta neki a segítséget s ő el is fogadta abban a reményben, hogy nemcsakára — ha felesége lesz — bőven kárpótolni fogja.

Mikor azután minden nap egyre fogyott a reménye, hogy álláshoz juthat, nagyon elkeseredett. Elkeseredést fokozta az a tudat, hogy egy leánytól segítséget fogadott el s nemcsak hogy adott szavát nem képes beváltani, de az elfogadott segítyt sem tudja visszafizetni. Az elkeseredés megérlette benne az öngyilkosság gondolatát.

Kedden délután *Bérdy* bement a Poliklinikára s hosszasan beszélgetett *Stuklik* Jozefinnel. Bizonyára ekkor mondta el neki sötét tervét s a szerelmes leány ajánlkozott, hogy meghal vele, ha már az életben nem egyesülhetnek.

Stuklik Jozefin kedden estefelől szabadságot kért a Poliklinika igazgatójától. A szabadságot megkapta és *Bérdy*vel együtt távozott el a kórházból. Azóta nem is tért többé vissza oda. Ma érkezett róla az első hír; a leány maga írta meg igazgatójának, hogy ne várják többé vissza, mert boldogtalansága az öngyilkosságra kergeti.

Senki se tudja, hogy tegnap hol volt az elkeseredett szerelmes pár. Éjszaka tízenkét óra tájban állítottak az Alsó-Erdős-utóban lévő *Zöld koszorú* szállóba, ahol szobát kértek. A második emelet 28-ik szám alatt lévő szobát nyitották ki nekik. Mielőtt nyugodni tértek volna, még két levegő sürt kértek a pinceből.

Reggel fél nyolc óra tájban a szomszédos szoba lakója két egymás után eldördülő lövést hallott a szerelmes pár szobájából. Összelármázta a szálloda személyzetét s a eseléség rendőrt hívott aki feltörte a szobát. Az egyik ágyon a leány feküdt, bal halántékát furta át a golyó. Még élt, amikor rájuk törték az ajtót, de pár perc múlva meghalt. A másik ágyon *Bérdy* holtteste hevert, őt azonban megölte a golyó. A mentőket hívták hozzájuk, de ők már

csak két holttestet találtak. A rendőrség kiküldöttje az asztalon egy papírlapot talált. A következő pár szó volt ráírva:

— *Közös elhatározással megünneljük a halálba.*

A vizsgálat során kétségtelenné vált, hogy Bérdy előbb a leánya ruháit revolverét s aztán önmagát lölte agyon. A két holttestet a boncoló-intézetbe vitték.

Wlassics legújabb alkotása.

Budapest, március 27.

Minden körben, ahol a nemzeti népművelés nagy erejét méltányolni tudják, osztatlan helyesléssel találkozik Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternek a rendelete, amely az ifjúsági egyesületeket teremti meg. Ezek az egyesületek alkalmasak arra, hogy a nemzeti népművelés kiváló becsü eredménye az élet számára megmaradjon. A miniszter az ifjúsági egyesületek szervezéséről a következő rendeletet adta ki a tanfelügyelőknek:

Körrendelet

valamennyi királyi tanfelügyelőnek.

A kisdóvászról és a népoktatásról szóló törvény megszabja az óvó- és a tankötelezettséget. Ezzel a gyermekek milliói, tehát a nemzet jövőjének zöme, harmadik életévüktől a 15 éves életkor betöltéséig, tehát tizenkét éven át a nemzeti népművelés hatása alá vannak utalva.

A népművelés legelső tagozata, a kisdóvoda, amely a 3-6 éves gyermekeket főhagyományi imára, értelmes beszédre és énekekre oktatta; tekintettel az értelem fejlesztésére, korukhoz mért testgyakorlattal és játékkal foglalkoztatja; testi és szellemi erejüket meg nem terhelve, de ügyességüket fokozó kézimunkára, valamint rendre, tisztaságra és illedelmes magaviseletre szoktatja.

Egyik főfeladata a kisdóvodának, hogy a gyermekek foglalkoztatását összeköti a magyar nyelv, mint államnyelv ismeretébe való bevezetéssel.

A kisdóvodából a hat éves kort betöltött tanköteles át lép az azzal szerves kapcsolatban álló elemi népiskolába, ahol a tankötelesek hat éven át, tehát 12-ik életévük betöltéséig oktatást nyernek a népiskolai törvény által megszabott kötelezett tantárgyakban. Ezen idő alatt hazafias és vallás-erkölcsi érzelmük folyton ápolgatván, elsajátítják a tanköteles gyermekek azon legszükségesebb alapismereteket, amelyekkel hazánkban, mint alkotmányos államban a legegyszerűbb munkaadással foglalkozó egyének is bírnia kell, hogy jogaival élni, kötelességét tudatosan teljesíteni és az élet nehéz viszonyai között értelmesen helyt állni képes legyen.

Az elemi iskolából át lép a 12 éves életkorát betöltött gyermek az azzal ismét szerves kapcsolatban álló gazdasági ismétlőiskolába, amely három éven át egyfelől természeti nevelés-tanítással megszüldi a lelkeben a nemzeti népművelés alapozását, — másfelől itt olyan elméleti, főleg gyakorlati ismereteket sajátít el, amelyeknek az életben, jövő életfoglalkozásában hasznát veszi.

Ilyen természetű, tizenkét éven át szervesen kapcsolódó népoktatásból lép ki a 15-ik életévét betöltött ifjúság az életbe. Amde sajnos tapasztaljuk, hogy ilyen gondos és természetű népművelésnek az ifjúság tulajdon részénél még sem mutatkozik hosszantartó és az életben is nyilvánuló hatása. Az ifjúság éppen abban a korban lép ki a népiskolából az életbe, amidőn a legfogékonyabb a jóra és rosszra egyaránt; az utóbbi behatások pedig sokkal gyakoribbak és oszibitók, semhogy azoknak az ifju tartósan ellenállani képes volna. Bekövetkezik az erkölcsi lazulás, számtalan esetben a maga vészes következményeivel.

A népiskolában nyert ismeretek nem vésődnek mélyen a gyermek lelkébe; néhány év a tanköteles korban tul az ismeretek gyenge talaját teljesen meg-lazítja.

Keresnünk kell tehát a módokat, amelyek által a nemzeti népművelés kiváló becsü és fáradságos eredményét az élet számára megmaradjon. E végből vettem célba az állami elemi népiskolák gondnok-sága számára kiadott új utasításban (103. §.) az ifjúsági egyesületek szervezését. Az utasítás érintett szakasza ekként szól: „Mint hogy az elemi népiskolából a 15-ik életévük betöltése után kilépő ifjaknak ugy hazafias és vallás-erkölcsi, valamint mint főleg a nem magyar ajku lakosság között az iskolában elsajátított magyar beszéd további begyakor-lására az ifjúsági egyesületek nagy szolgáltatást tesz-nek, amennyiben a helyi viszonyok lehetővé teszik, az igazgatótanító tanítótársával vállvetve ilyen ifju-sági egyesületet alakít és abban az ifjúság tovább-képzését előmozdítja.”

Örömmel értesültem, hogy már több helyt léte-sült ilyen ifjúsági egyesület, és hogy ezen egyesüle-tek már meg is kezdték áldásos működésüket...

Meg vagyok győződve, hogyha a lelkes és buzgó tanítói kar felkarolja ezen eszmét, az ifjúsági egyesület a legtöbb állami iskolával kapcsolatban rövid idő alatt és minden különös nehézség nélkül szervezve lesz. Ezzel a tanítói kar jelentékenyen fokozni fogja a nemzeti népművelés körül szerzett érdemeit, s méltán tarthat igényt az egész társadalom részéről a teljes elismerésre.

Felhivom a kir. tanfelügyelőséget, hasson e tekin-tetben is buzdítólag a tankerületben levő államisko-lák tanító-karára, s szólítsa fel őket, hogy mindenütt, ahol a helyi viszonyok kedvezőek, igyekezzenek az ifjúsági egyesületeket a népiskolából kikerült ifju-ság bevonásával okosan és természetesen megalakítani.

Főcélja legyen az ilyen egyesületeknek, az ifju-ság értelmi körébe illeszkedő népszerű előadások és felolvasok által főleg a hazafias szellem és erkölcsi élet ápolása, a közhasznú ismeretek népszerű, tehát egyszerű és világos terjesztése. Hogy mi legyen ezen előadások és felolvasok anyaga, azt a helyi viszonyok figyelembevételével az állami tanítók leg-jobbban tudják kiválasztani, csak azt hangsúlyozom a legnyomatékosabban, hogy az ifjúsági egyesületek köréből minden felekezeti, avagy politikai kérdés, még a legcsekélyebb vonatkozásban is, szigorúan ki-zárandó.

Nemcsak a kedély nemesítése, hanem az egye-sületi élet vonzóvá tétele céljából be kell abba vonni a nemesen szókratizáló foglalkozást is.

Tehát daloskör alakítása, vonzó színelőadások rendezése, mind alkalmas eszközei az egyesületek fel-virágztatásának.

Az állami iskolákban tervezett ifjúsági könyv-tár szintén egyik hathatós eszköze az ifjúsági egye-sület sikeressé és vonzóvá tételének.

A tervezet legyen minél egyszerűbb. Szükséges ugyan, hogy az egyesületnek legyenek alapszabályai, amelyek szerint a maga dolgait rendezi, de ezen sza-bályok ne rojjanak az ifjúságra anyagi terheket s ne akadályozzák őt a napi kereset munkájában.

A sikert az is biztosítja, ha a helyi, művelt, ha-zafias társadalom érdeklődését sikerül a tanítóknak megnyerniük.

Kijelentem, hogy mindazon tanítókat, akik az ifjúsági egyesületek szervezése és vezetése közül kiváló érdemeket szereztek, jutalomban fogom része-síteni.

De legfőbb jutalma lesz a tanítói karnak az a tudat, hogy az iskola határán, tehát hivatalos köte-lességén tul is tevékenykedik a magyar nemzeti állam jövőjének, boldogulásának, a magyar nemzeti társadalom kialakulásának biztosítására.

Lehetetlen, hogy az az ifjúság, amely a fejlett korban azt látja, hogy az ő tanítója az iskolán tul is szeretettel, gyámolítólag foglalkozik vele, hálás ér-zelmekkel ne viseltessék tanítója iránt.

Az ifjúsági egyesületek szervezkedésének és alakításának megkönnyítése céljából ide mellékelek egy ilyen egyesületre vonatkozó alapszabálytervezetet, amely irányadón szolgálhat, természetesen a helyi viszonyok által kívánt módosítások mellett.

Sulyt helyezek az alapszabály-tervezet azon pontjára, hogy az ifjúsági egyletekben a pártoló és alapító tagok, akik az ifjúság körén kívül álló egyé-nek is lehetnek, az együletnek támogatásán kívül sem vezető, sem működő szerepet ne vihessenek.

Felhivom a kir. tanfelügyelőséget, hogy a tan-kerületben alakuló minden ifjúsági egyesület alap-szabályát három egyenlő példányban jóváhagyás vé-gett hozzámm terjeszse fel.

Kötelességévé teszem a királyi tanfelügyelőség-nek, hogy az így keletkezett ifjúsági egyesületek működését állandó és éber figyelemmel kísérje és minden év végén tegyen a királyi tanfelügyelőség kimerítő jelentést a tankerületben alakult ifjúsági egyesületekről, azok működéséről, a felmutatott ered-ményekről; nevezze meg azon tanítókat, akik e téren kiváló buzgalmat tanusítottak és szép sikert értek el.

Végül értesítem a kir. tanfelügyelőséget, hogy az ifjúsági egyesületek támogatására a közigazga-tási bizottságokat is felkértem.

Budapest, 1902. március 22-én.

Wlassics Gyula.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

Oxford Budapesten.

— Jelenet. —

Mottó: Egy goal sem, egy goal sem. De egyetlen egy goal sem!

A házigazda: Julcsa, készítsenek ma kitűnő vacsorát! Legyen spárga, rák, íjes saláta, rózstolt burgonya, karfiol vajban, hal, stíriai káppan, kétéle torta, Médoc, Chablis, Moët-Chandon, sajt, gyümölcs, feketekávé és fagyalt.

A kávécsésé: Meglesz, nagyságos ur. És ha sza-bad tudnom, kinek a számára csináljuk mindent?

A házigazda: Egy ismerősöm számára. Menjén el ide... (egy címet ad neki) és mondja meg ennek az urnak, hogy legyen ma este szerezésem, vacso-rára. Siessen.

(Este.)

A vendég: Jó estét. (Pofonúti a házigazdát.)

A házigazda: Pompás. Gyönyörű! Maga ugy tud pofozni, mint valami szakember!

A vendég: Ugy-e?

A házigazda: El vagyok ragadtatva. És ha nem sértém meg, kérném szépen... ha nem veszi rossz néven...

A vendég: Talán... (emelé a kezét.)

A házigazda: Ez az, ez az!

A vendég: Puff! (Hatálmatlan nyakonvágja.)

A házigazda: Remekek! Ön felülmulta önmagát. Az orrom vére is elindult, pedig ez máskor csak a negyedik-ötödik pofon után szokott bekövetkezni!

A vendég (szerényen): Igazán?

A házigazda: Na most ülünk vacsorához. De előbb... mielőtt leülünk... bocsásson meg, hogy annyit lárszatom...

A vendég: Oh, kérem... (emelé a kezét.)

A házigazda: Várjon, várjon... most a másik klubot... azaz... a másik orcámat. Ennek már elég volt...

A vendég: Oh kérem, ahová parancsolja. (Üt.)

A házigazda: Hiába, igaz van a világnak. Ön a legkiválóbb pofozó a világon. És most ülünk vacsorához.

A vendég (helyet foglal): Micsoda lényes vacsora!
A házigazda: Ugy-e? Nagyon örvendek, hogy meg van elégedve...

— o. —

FŐVÁROS.

(*) A belvárosi templom eltolása. Egy társa-ság, mely házak eltolására alakult, ajánlatot adott be a tanácsbhoz az eskü-téri plébánia-templom eltolására. Az ajánlattevő cég nemcsak a templomot tolná a régi városház helyére s ezzel kivonná a templomot a szabályozási vonalból, hanem azt restaurálni is kész s ezenfelül a templom hátsó részéhez, frontál a Váci-utca-ra, díszes paplakot is építene. Ez az összes munkálat 1,278.454 korona 50 fillérbe kerülne. Azt mondja az ajánlat, hogy a paplak bolti és egyéb helyiségei után legkevesebb 40.000 koronát venne be a város s így ezzel az összeggel az egész kiadás amortizációja nagyobb részében fedezve volna. Az ajánlattevők biztosítják a várost, hogy az esetben, ha sikerül a megbízást májusban megkapniok, a tem-plo mot még szeptemberig eltolják. Mint hogy a bud-getben a költségekre nincs fedezet, a vállalat hajlandó a költséget 5 százalékos késedelmi kamatt ellenében sajátjából fedezni s a város ezt 3 évi részletekben fizetheti vissza. Hajlandó továbbá a társaság a tem-plo m lebontási értékét biztosítékul letenni az esetre, ha az eltolás nem sikerülne. A társaság ugy okosko-dik, hogy a várost semmi rizikó nem terheli, mert a templomot ugyis le kell bontani.

(*) Polónyi Géza alapítványa. Polónyi Géz az oly korán elhunyt fiatal leányának: Ilonának az em-lékezetére 10.000 korona alapítványt tett, amelynek évi kamatait jó erkölcsű, belvárosi lakos, római katolikus leány nyerheti el. A díjat a polgármester osztja ki. A tiszti ügyesség ma bemutatja a tanács-nak az alapító-okiratot, amely azt el fogadta és jóvá-hagyás végett bemutatja a közgyűlésnek.

(*) A katonai puskapor-tárház. Hegedűs Sándor volt kereskedelemügyi miniszter, a bellügyminiszterrel egyetértőleg, nemrég — az alsófoku hatóságokkal szemben — megadta a gubacsi határban tervezett katonai puskapor-tárházra a telep-engedélyt. Mint hogy azonban a puskapor-tárházak kihelyezése ügyében a polgári és katonai hatóságok közt már vegyes bizoit-sági tárgyalások folynak, a székesfeváros tanácsa föl-terjesztésileg kérte, hogy a telep-engedély ügye ma-radna függőben a tárgyalások befejeztéig. Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter, a ma érkezett leiratában, azt a választ adja, hogy a kérelmet nem veheti figyelembe s egyuttal föl hívja a főváros taná-

osát, hogy a telep-engedély megadása ellen most már akadályokat ne gördítsen s intézkedjék az iránt is, hogy a miniszteri határozatot az illetékes alsófokú hatóságok is megfelelően vegyék figyelembe, hogy így — a már harmadikú jogerős határozattal elnyert telep-engedély alapján — a puszkapor-tárházak akadálytalanul föllállíthatassák.

(*) **Az Erzsébet-királyné-ut csatornája.** A székesfőváros mérnöki hivatala azt a javaslatot terjesztette a tanács elé, hogy építsék meg az Erzsébet-királyné-ut csatornáját, úgy, hogy az a Jókai-utól induljon ki s a Hermina-ut csatornánál végződjék. Szükség van erre a csatornára, mert a Pesti Izraelita Nőegyesület a Jókai-uton árvaléányházat építtet s így mindenesetre le kell vezetni az utat esős időben elborító csapadékvizet.

(*) **Uj közmunkák.** A tanács elrendelte a Budavárbeli Szent György-tér és környékének a rendezését, továbbá az V. kerületi Arany János-utócahan létesített bérkocsii-állomáshely aszfaltozását, az V. kerületi Országút-tér északi oldalának a kövezését és a X. kerületi Tiszviselő-telep csatorna-hálózatának a kiegészítését. Mindezekre a munkálatokra 96.754 korona költség van előirányozva s az árleltést április 15-ikén délelőtt tartják meg, a központi városháza 256. számú termében.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Katalin szerencsése.** *Béldi Izor* és *Fehér Jenő* szenzációs sikerű operettjéről van szó, természetesen. Hogy semmire hiányozzék a darab mesés szerencsés pályájának lényességéből, ráfogták végre azt is, hogy plágium. Hála Istennek, most már biztosan megéri a századik előadást. Meg is érdemli. Maga a zeneszerző, *Fehér Jenő* már nyilatkozott is ebben a dologban és kezdem azon, hogy senkinek semis joga kétségbe vonni egy feltétlenül ural tartású ember szavahihetőségét. A lényeg szerint azonban kár volt a fáradsággért. Igazán, inkább irt volna valami szép keringőt ez alatt az idő alatt. Ma egy budapesti lapírtásunk is szóvá teszi a dolgot, amelynek hullámgörűri ezideig csak Debreczenben és Eperjesen terjedtek. Szóvá teszi persze a feltevést visszatartásával. Mert soha haszontalanabb és felületesebb ráfogás nem volt ennél. Es igazán lelkületesség kell ahhoz, hogy bárki is egy pozitív művészi sikert ilyen léhán meg akarjon tépázni. *Béldi Izor* gyönyörű szövegkönyvében nincs egy sor és *Fehér Jenő* meleg, szép muzsikájában egyetlen kotta, amelyre a plágium vádja rá lenne süthető. *Béldi Izor* szöveget már 1885-ben írta, meg is zenésítette *Bahnert József*, a *Csempészek* szerzője. De ez a muzsika túlságosan nehéz, operaszzerű volt és sok, sok esztendő múltán kérte meg azután a szerző *Fehér* darabja megzenésítésére. Jól tette. Ez a szövegség nagyon bevált. Már most, a kis szürke kutatók honnan merítik a plágium feltevést? Hogy volt valamikor egy egy felvonásos darab, amelynek címe *A cárné gyűrűje*, ért is egy előadást, van is benne egy nadragyerep énekesnőnek való és rendeztek is utána áldomást, mondja már *Rakodczay Pál*, szintén egy nyilatkozó, jól is mulattak rajta, nagyon is jól talán. Szöveg más, zene más, scenaria más, minden más. Mégis *Rakodczay* bizonyításképpen citál valami rettentően hülye strófát, amely a cárné gyűrűjében van, a *Béldi-Fehér* darabban persze nincs. Más bizonyíték sincs. Semmi sincs. Éj, hujá, nadragulya. Csak csunya a dolog, hogy belekötnek egy ilyen tiszta és kedves sikerbe éppen akkor, amikor egy lényesevű magyar művész névrel vállalkozással, biztos és rendkívüli talentumával diadalra akarja vinni a magyar darabot a külföldön is.

** **A Népszínház husvétja.** Nagypénteken és nagyszombaton, mint minden évben, a Népszínház zárva lesz. Husvét két napján négy előadás lesz és pedig vasárnap délután a *Tót leány*, hétfőn délután pedig a *Görbe nap* kerül színpadra mind a kettő *Blaha Lujza* asszonnyal. Vasárnap este a Népszínház új eredeti operettje, *Az új földesúr* kerül színpadra, *Hegyi Arankával* a nő főszerepben, hétfőn este pedig *Káry Klára*, hat heti szabadsága előtt, utóljára lép föl a *Katalin* operett Herminádnak hányagában.

** **Szerződötetés.** *Fásmán Ferenc*, kit *Makó Lajos* társulatából előnyösen ismer a fővárosi közönsége, folyó évi május hó 15-étől a Városligeti Színházhoz, október 1-étől pedig a Népszínházhoz szerződött.

** **Bucsuás.** *Szegeden*, *Krecsányi Ignác* színtársulatánál szép oviációval bucsuztatták el a bérlők és a tisztikar *Berényi Miklóst*, a társulat tagját, aki Virágvasárnapon megvált a szegedi színtársulattól. Nagy babérkoszorúval és ezüstserleggel lepték meg a távozót *Berényi Miklóst*, aki a szeged-várszínház-flumei társulathoz szerződött.

** **Az ember tragédiája Aradon.** *Zilahy Gyula*, az aradi Nemzeti Színház igazgatója nagy áldások árán megszerezte azokat a pompás díszleteket és jelmezeket, melyeket *Zichy Mihály* terve után, gróf *Esztérházy Miklós* Móric készítetett az *Ember tragé-*

diájának bécsi, hamburgi és berlini sikerült előadásaira. Az *Ember tragédiája* már a szezon elején színpadra került Aradon e páratlan felszereléssel.

** **Felvételi vizsgák a Színész-Egyesületben.** Az Országos Színész-Egyesületben ma fejezték be a felvételi vizsgálatokat. A bizottság ma is a kellő szigorral rostálta meg a színésznagyot s a jelentkezők nagy részét elutasította. A vizsgálat eredménye a következő volt:

Egy évi gyakorlatra engedélyt kaptak: Révész Ilonka, Szőregi Gyula, Ditrői Nándor.

Két évi gyakorlatra bocsátották: Révész Hella, Vitéz Róbert Róna Valér Sági Teréz, Sándor Juliánna, Szombati Nándor, Ligeti Lajos, Somló Bert, Zilahy János, Telekán Valér, Térei Ilon, Varga Rózi, Vákár Vilmos, Virág Jenő, Weisberger Malvin Kis Dávid.

A vizsgálatnak egyik érdekese momentuma volt, mikor *Ditrői Mór*nak, az egyesület elnökének fia, *Ditrői Nándor* tette le a felvételi vizsgálatot. *Ditrői Mór* átadta az elnöki székét *Márkus József* tanácsosnak s maga léleült — hallgatónak. A *Vigszínház* művészeti igazgatója ezáltal izgatottabb volt, mint az ifjú aspiráns, aki bátran állt a bizottság elébe. *Ditrői Nándor* jogvégezt fiatalember s a *kolozsvári* egyetemen kapta meg abszolutoriumát. Szép szál gyerek, a kin első pillanatra észrevenni, hogy színészvér.

— Miért hagyja ott a jogi pályát? — kérdezte tőle az elnöklő tanácsos.

— Mert hivatást érzek a színpadra, — felelte. — Es mit szeretne jobban, játszani vagy rendezni?

— Ezt majd a jövő fogja megmutatni. —
Az ifjú *Ditrői* egy évi gyakorlatra bocsátották.

A nap kórikomának a legértékesebb gyöngyre egy fiatal leány felvételi kérvénye volt, melyben a következő utóirat állott: A nyugdíjra nem tartok igényt, de azért a tagsági díjat fizetem. — *Hála Istennek, van miből megélnem.* A nagylelkű ajánlat dacára is azonban visszautasították a gondtalan existenciájú, ifjú hölgyet.

** **A Sport az Urániban.** *Ráth István* és *Zlinszky István* látványos darabja, *A Sport* április 8-án került bemutatásra. Valódi verseny lesz ez a darab, verseny a külföldi és a magyar legjobb mozgólényképeknek. Harmincöt kinematográfus körülbelül a fele magyar földön készült, az ország legkiválóbb sporteseményeiről, mint a Szent István-díjért való futatásról, a margitszigeti sportlepel 100ball-versenyéről, a Neptun evezős-egyesület versenyéről, a magyar vívómesterek és amatőrök kard- és törvívásáról, az alagi versenyekről az Orczy-kerti és a millenáris verseny-pályák legnevezetesebb sporteseményeiről. Kivált érdekes a színiakadémiai kisasszonyok törvívása. Az alagi gyerepről a rendez versenyeken kívül még a reggeli training-jeleneteket is megörökítették.

** **Miss Isidora Duncan Metternich hercegnő-nél.** Miss Isidora Duncan, az az ifjú kaliforniai születésű táncosleány, akiről már több ízben tettünk említést, az osztrák császárváros előkelő társadalmi és művészi köreiben is nagy feltűnést kelt klasszikus táncművészetével. *Duncan* kisasszony a napokban a legintimebb körben *Metternich-Sándor* hercegnő palatájában mutatta be görög táncait s a hercegnő protektorátusa alatt jövő hónap első napjaiban a bécsi Künstlerhausban rendezendő matinén fog fellépni. A mainára összesen százöt személyt hívnak meg az osztrák császárváros legelőbbkező köreiből. *Duncan* kisasszony ugyanazokat a táncokat fogja előadni, melyekben Budapest művészi és írói köreit is valóssággal elragadta.

** **Városligeti Színház.** A *Városligeti Színház*ban husvét mindkét napján tartanak előadást. Vasárnap délután ténleg órák *Rakodczay Ferenc* fogsága, este hét órák pedig a *Székelt katona* kerül színpadra. Hétfőn ténleg órák a *Csodányt*, este hét órák pedig *A vasszög* adják. Mind a négy darabban kiváló, jeles művésznők a művészek szerepelnek. Az előadásokat ténlegyárak fizetése mellett lehet megnézni.

** **Videki színészet.** *Jozsefné Szárika*, az Országos Színészeti Akadémia jeles növendéke, aki a télen át a várszínházbeli évzár előadásokon nagy figyelmet keltett, virágvasárnapról *Szalika* igazgató miskolcai színtársulatának tagja lett. A társulat az új szezonot husvétkor nyitja meg Békés-Csabán.

MŰVÉSZET.

□ **A király legújabb arcképe.** A király legújabb arcképe, melyhez hatszor ült modelt *Benczur Gyulának*, tudvalevőleg koronázási ajándéknak szánta *VII. Edvárd* angol királynak. A képen, amely királyunkat angol tábornoki díszruhájában ábrázolja, nagy buzgalommal dolgozik a mester.

□ **Négy szobor.** *Vastagh György* szobrász és *Benczur Béla* műépítő engedélyt kértek arra, hogy a király által a fővárosnak ajándékozott négy szobrot az Andrássy-ut körülnön fölláthatassák. A Hübnerudvar előtt *Bethlen Gábor* szobrát, az Andrássy-ut másik oldalán *Boeckay István* szobrát, az Andrássy-

udvar előtt *Zrinyi Miklóst*, a másik oldalon pedig gróf *Pálffy János* szobrát állítják föl.

□ **A Kossuth-mauzóleum ügye.** A Magyar Országos Képzőművészeti Társulat mai választmányi ülésén a Kossuth-mauzóleum zsűrijebe kiküldött tagjainak jelentése kapcsán a zsűri feltűnő ítélete szóba került és a választmány kebelében heves összetűzésre adott alkalmat. *Zala György* a sajtó és a *Lechner Ödön* nevében bejelentette a zsűriből való kilépését. Miután dr. *Wagner Géza*, aki a zsűrinek a székesfővárosi képzőművészeti bizottságáé révén szintén tagja volt, a zsűriben elfoglalt álláspontját előadta, gróf *Andrássy* Tivadar elnök kijelentette, hogy e kérdésben vitát nem engedhet meg. *Márk Lajos* és *Diener-Dénes József* választmányi tagok az elnök e kijelentése ellen erőlyesen tiltakoztak és szavazást követeltek a fölött, hogy vajjon a tárgyhoz hozzá szólhatnak-e. Az elnök a szavazást nem rendelte el, hanem kijelentette, hogy a választmány hivatalosan nem szerevén tudomást a zsűri eljárásáról, azt nem is teheti hivatalosan bírálat tárgyává. *Diener-Dénes* figyelmeztette az elnököt arra, hogy a választmány *Zala* és *Lechner* előadásából erről az eljárásról kimerítő tudomást szerevezhet és több oldalról történt hozzászólás után, konkrét indítványt terjesztett elő arra nézve, hogy a választmány a zsűri-ítelet megdöntése dolgában a fővárosi törvényhatóságához előterjesztést tegyen. Az elnök ezt az indítványt, amely nagy zaj közepette olvastatott fel, nem bocsátotta tárgyalás és szavazás alá, hanem az ülést berekesztette. *Diener-Dénes* József erre kijelentette, hogy miután látja, hogy a társulat választmányja nem tartja magát illetékesnek a művészet ügyeinek támogatására, sőt az ezt célzó törekvéseket erőszakkal megbiúsítja, lemond választmányi tagságáról. Ez a kijelentés érthető igazoltatásig keltet a választmány körében, amely az ülés berekesztése után is együtt maradt és hosszabb tárgyalás után megállapodott az elnökkel abban, hogy a felhozott sérelmek orvoslása céljából a választmány újból ülést tart, amelyen az *írásban* beterjesztett indítványt tárgyalni fogják.

□ **Az olcsó karácsonyi emléktárgyak.** A Magyar Iparművészeti Társulat a kereskedelemügyi miniszter által rendelkezésre bocsátott állami segítségből olcsó karácsonyi emléktárgyakra pályázatot hirdetett. A pályázat e hónap 10-ikén járt le. Beérkezett 93 pályázattól 205 tárgy és modell, valamint 132 tervrajz. A bíráló bizottság tegnap ült össze s ítélete szerint a pályázat általában nem felelt meg a várakozásnak, amennyiben igen kevés volt az olyan pályamunka, amely a művészi színvonalat elérte. A pályázók közül sokan félreértették a pályázat intencióját és bár mennyiségileg sok volt a pályamunka, mindazonáltal kevés volt az, ami számba jöhetett. A bizottság szigorúan ragaszkodott a pályázatok kifejtett feltételekhez és csak egyetlen egy díjat ítét oda, még pedig a *Patrona Hungariae-t* ábrázoló zománcos, aranyozott ezüstből készült nyakéknak (ára 24 korona), amelyet *Horti Pál* tanár terve után *Hibján Samu* készített. Az odaítélt díj 200 korona. A bizottság ezenkívül néhány pályázóval érintkezésbe lép, bár pályamunkáik nem teletnek is meg a pályázatok. Bizonyos módosításokkal és átdolgozásokkal azonban mégis kivétel kerühetnek. Ezeket a figyelemre méltított munkákat a következők küldötték be: *Springhózs Marjika*, *Galánzky József* szobrász, *Petridess János* ungvári és *Füleki József* szegedi szakiskolai tanár. A beküldött pályamunkák kiállítva az Iparművészeti Múzeumban láthatók a rendez nyitási napokon, április 5-ikéig bezárólag.

□ **A Kőllő-síremlék terve.** A korán elhalt jeles szobrász-művésznek közadakozásból állítja föl síremlékét egy bizottság, melynek élén *Zala György* és *Kiss György* művészek állanak. A síremlék-tervet most készítette el *Kiss György* szobrászművész teljesen díjtalanul. A két méter magas kődarab a *segesvári Peltőfi-szobor* domborművé látszik, mely *Kőllő Miklós* alkotásainak egyik legsikerültebb remeke. A kődarab előtt áll *Kőllő életnagyságu* alakja. A művész dolgozik. Kezében a mintázó, szemében az alkotás tüze. Így jön érte a halál. A kődarab mögöl elmosódó lepelből egy koponya és osontváz emelkedik. Előre hajol és kivési a munkálkodó, ifjú művész kezéből a mintázót... Ez a *Kőllő Miklós* síremlékének terve, melyben kifejezésre jut mindaz, amit a síremlék róla beszélhet. A tervet *Kiss György* szobrász-művészünk, *Kőllő igaz barátja*, — teljesen díjtalanul készítette el. *Kőllőnek* barátjai és tanítványai: *Balázs, Fejér* és *Renner* székegy kőszobrászok teljesen ingyen végezik a kőmunkát. A talpazat kőanyagát *Müller Ernő* süttöi kőbányatulajdonos adja díjtalanul. A síremlék-bizottságnak még mindössze ezerkét száz koronára van szüksége, amiből eddig négyszáz korona gyűlt össze. Az adakozás szépen folyik s remélhető, hogy nem sokára márványba lesz átvihető a *Kőllő síremlék igazán szép terve*.

Adakozásokat elfogad, gyűjtőveket készséggel küld a *Köllő sirmélték-bizottság* pénztárosa, *Péterfy Tamás* (Budapest, IX., Köztelek.)

□ **Szabad iskola Nagybányán.** A nagybányai festőiskola tagjai, *Fereny Károly, Grünwald Béla, Réti István* és *Thorma János* szabad iskolát létesítettek. A tanítás május elején kezdődik. A tanítványok díjat nem fizetnek, csak a modell-költségeket tartoznak közösen viselni. Ki-ki szabadon választhatja a négy festő közül mesterét. Aki Nagybányára akar menni, hogy a szabad iskolában oktatást nyerve, jelentsék azt be levélileg, hogy a nevezett művészek a kellő kedvezményes jegyek dolgában idejekorán intézkedhessenek.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Berzeviczy tanulmánya.** Dr. *Berzeviczy Albert* érdeklőtörténelmi tanulmánya *Beatrix királynőről*, amelyet a szerző a Kisfaludy-társaság egyik ülésén felolvasott s amelynek magyar eredetije csak a kolozsvári Mátys-émlékalbumban jelent meg, most a római *Rivista d'Italia* hasábjain jó olasz fordításban látott napvilágot *Beatrice d'Aragona, regina d'Ungheria* címen; az előkelő olasz folyóirat egyuttal közli Mátys király és *Beatrix királynő* domborművé medaillonképeit is, amelyeknek eredetije a bécsi udvari muzeumban van. Mindenesetre örvendetes, hogy *Berzeviczy* e szép műve külföldön is ily megtisztelő méltatásra talál.

○ **A Magyar Jogászegyesület** hétfői ülésén dr. *Vámbéry Ruzssem* tartott előadást a német büntetőtörvénykönyv reviziójáról, amelyet a birodalmi igazságügyi államtitkár kitalásba helyezett.

Kimerítően ismertette és szigorúan bírálta a német büntetőjogtudomány főirányait, különösen azokat a javaslatokat, amelyeket idevágólag az utóbbi két év folyamán *Birkmayer, Seuffert, Wach* és *Liszt* egyetemi tanárok tettek s amelyek nemcsak egyenes alappondolatra nem vezethetők vissza, hanem a *Liszt* által ajánlott közzététel iránnyal nem vezetnek eredményhez. A büntelési rendszer reformjára térve. *Vámbéry* megállapíthatni vélte, hogy a török- és a szabadságszerzés büntetések egyesítésére irányul. A feltételes megkegyelmezés Németországban nem járt sikerrel, amennyiben az elítélteknek több mint 30 százaléka nem volt végleg megkegyelmezhető. Részletesen foglalkozott ezenkívül dolgozatában a törvénykönyv egyes tényadékcsoportjaival, különösen a büntetőjogi védelemnek a modern jogtárgyakra, mint a minő a műtani energia, vonatkozó alkalmazásával. A következtetés, amelyet levont, abban áll, hogy a német törvények által, ha tudományos téren figyelemre méltatandók is, ne befolyásolhatóság magunkat, mert a német kodifikációt politikai okok mozgatják, különösen a mai irancia eredetű törvénykönyvnek kiküszöbölése, míg a mi félszázaddal későbbi korból eredő büntetőtörvénykönyvünknek nincs okunk leforgatni, hanem inkább arra törekedünk, hogy a kisebb gyakorlati szükségletek kielégítése által Csemegi alkotása minél hosszabb időre megóvassék.

A másfél óráig tartó előadást a nagyszámú hallgatóság élénk tetszéssel fogadta.

SPORT.

„**Oxford Budapesten.** Hűvös, szeles időben mérköztek az oxfordiak immár harmadizban a magyarokkal és pedig ma a *Ferenecvárosi Torna-Clubbal*. A közönség nem töltötte meg egészen a tribünöket, de annál jobban eltele az olesőbb helyeket a ferencvárosi fiatalok, amely lázas érdeklődéssel várta a mérkőzés megkezdését, bizva-bizva abban, hogy a favorit Clubjuk jobb eredményt ér el, mint a többi csapatok. Csakugyan úgy is látszott az első félidő elején, hogy reményük nem hiabavaló, mivel a *B. T. C.*-től vett *Orády* és *Wagner*rel oly szépen álltak meg helyüket, hogy majdnem az első félidő közepéig nem kaptak goalt. Mintha azonban az idő is az angolok pártjára állott volna, oly erős szél ellenében játszottak a mieink, hogy a többször megkísérlett átrobanás a félvonalon nem sikerült s az első goal 20 perc múlva a kapujukba röpült. *Wagner*, aki itt éppen olyan jó kapusnak bizonyult, mint amilyen ügyes hátvéd szokott lenni, hasztalan védett ki — a közönség éljenzése között — négy-öt biztos rugást, — a rendkívül heves rohamnak nem bírtak a magyarok ellentállni s a félidő elteltéig még négy goalt kaptak.

A második félidőben enyhült a szél s így az angolok megint csak újabb szövetséget kaptak, pedig erre nem volt szükségük, mivel látván a *F. T. C.* szivós kitartását, minden erejükkel azon voltak, hogy a goalok számát lehetőleg felszaporítsák. Annrya igyekeztek a kapura lövésben, hogy egy alkalommal husz méternyíró is biztos goalt adtak be méltó bálmutatára a nagy közönségnek. A *F. T. C.* minden erejét összeszedve igyekszik minél többször levinni a labdát s ha el nem követik azt a hibát, hogy pompás futó jobbszélső csatárjukat *Borbást* centerbe állítják,

bizonyára különb eredményt érnek el. Balszélső csatárjuk a kis *Kovács* így is sokszor remekelt a lefutásokkal, de mi haszna! ha nem tudott passzolni késő érkező társának! Egy ízben egészen levitte a labdát s nagyon lenyegvén az ellenkaput egyik angol inkább cornerre rugta (az egyedüli corner az összes mérkőzések alatt) s hamarosan olyan parázs támadást rendeztek a kapu ellen, hogy két ízben kényszerültek az angolok kizzel is védeni. A második *hand-re* a bíró *goal-kicket* ítél. Szinte lélekzetét visszafogva leste a közönség az eredményt, azt híven, hogy im elérkezett a pillanat midőn a magyarok is elérnek egy goalt, ámde kapufélának fut a labda s újabb támadásokra a ferencvárosiak 15 goaljával együtt 42 goalt lóttek az angolok a három magyar csapat kapujába!

Negyvenkét goal! Bizony nagy numerus, ámde nem oly kétségbeejtő, ha tudjuk, hogy az angolok nem legjobb csapatainkkal küzdöttek s ha *Richmond* itt lesz, akkor bizonyára a mi *Budapesti Torna Clubunk* és a *Magyar Uszó Egyesületünk* football csapatai megmutatják, hogy nem oda Buda, s a millennáris verseny pályán egész másképpen sikerül a hatvágás!

EGYESÜLETEK.

(**A budapesti korosulázó-egylet**) április 5-én délután 6 órakor Bécsi-utca 3-ik szám alatti helyiségben rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya lesz a tómeder egy részének emelése és betonozása kérdésében való határozat.

(**Jubiláló egyesület.**) A vesprémi Izraelita Jótékony Nőegylet emléklásának 50-ik évfordulóját március 31-iken ünnepli meg hálaladó istentisztelettel és diszközgyűléssel.

VIDÉK.

— (**Kolozsvár város**) ma délután gróf *Béldi* főispán elnökletével tartott rendkívüli közgyűlésen kimondta, hogy a kormányhoz feliratot intéz, amelyben miniszteri biztos és megfelelő számvizsgálók kiküldését kéri, hogy azok a városi adminisztráció minden ágazatát és pénzelését megvizsgálják. A felszólalók hangsúlyozták, hogy a biztos és a segéd-személyzet kiküldését csak azért tartják szükségesnek, mert a rendőrségnél régebben konstatált rendtelenségek miatt szükséges, hogy a város közönsége teljes megnyugvást nyerjen a pártatlan és szaksterü vizsgálat által.

— (**Alsó-Fehérvármegye**) mai közgyűlésén *Zeyk* főispán, aki lemondása óta ma először elnököl és *Csathó* nyugalmazott alispán ovációban részesítettek. Elhatározták, hogy *Horánszky Nándor* feliratban üdvözlök. Ezután köszönetet szavaztak *Darányi* miniszternek a megyei szótérmeles segélyezéséért. *Kovács* Pált szolgabíróvá választották.

— (**Választás Szentesen.**) Ma volt Szentesen a városi képviselők választása. A szavazás reggel 9-kor kezdődött és délután 4-ig tartott. A szavazatok összeolvasása éjfélig eltart. A rendben lefolyt választást *Mátffy Kálmán* megyei főjegyző vezette.

— (**Sopron város**) közgyűlése elhatározta, hogy *Horánszky Nándor* feliratban üdvözlök, hogy az új népszámlálási adatok alapján a városi képviselők számat 96-ról 120-ra emeli és a polgármester fizetését 10.000 koronáról 7000 koronára szállítja le. A képviselők számának szaporítása sok ellenzőre talált. *Ij. dr. Schweur* Miklós különvéleményt jelentett be a határozat ellen.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Összetűközés a villamossal.** A múlt év október 30-án esti 9 órakor végetes baleset történt a Külső-Jászberényi-utnak ama részén, mely a Fehér-utal érintkezik. Amint ugyanis a városi villamosvasutnak egyik kocsija a köztemető felől a városba igyekezett, egyszerre csak arra a tapasztalatra jött a kocsivezető, hogy a sineken egy fuvaroskocsi áll, amelyen két ember ül. A kocsivezető erősen csengetett és fékezett is, de már késő volt. A villamoskocsi hozzáléteződött a fuvaroskocsiohoz és azt a sinek mellett levő oszlophoz szorította. A kocsi felborult és a lovakat hajtó *Bazsonyi János* fuvaros kezén, lábán és fején erősen megsérült. A szintén a kocsin ülő *Grünfeld Ármán*, *Bazsonyinnak* 18 éves, fiatal szolgálója, a lovak alá került. Mikor *Bazsonyi* magához térve, őt a lovak alól kihuzta, már akkor a szegény fiu halott volt. *Bazsonyi János* a törvényszék gondatlanság által elkövetett emberölés vétsége miatt vád alá helyezte és a fővárosi bíróságot tartották meg ellenében. A tárgyalást dr. *Agoraszó* bíró vezette, akinek ugyancsak elég baja volt a szájas hazafival. A tárgyalás lefolyása a következő:

As elnök: Bünsnek érzi-e magát?

A vádlott (hangosan): Egy cseppet sem vagyok büns.

— Hát beszélje el, mint történt az eset?

— En a kocsmát, lovatam, a szerencsétlenség megtörténte előtt a Jászberényi-uton megállítottam egy kocsma előtt. Ott megittam a lovakat, aztán tovább hajtottam.

— És pedig úgy, hogy a kocsián nem égett lámpa.

— De igen, még be tudom bizonyítani, hogy itafáskor a rendőr figyelmeztetett arra, hogy a lámpást gyujtsam meg és én arra azt feleltem, hogy majd itatás után.

— Igen a vizsgálat is csak ennyit derített ki, hogy őnt figyelmeztették erre és őn meg is ígérte a lámpa meggyújtását, de többet nem tud őn bizonyítani. A tanuk azt vallották, hogy az őn kocsián lámpa nem égett a szerencsétlenség bekövetkeztekor.

— Ok beszélhetnek amit akarnak. De én mindent tudok.

— Mindent tud, csak lovat hajtani nem.

— Azt is tudok. Minden bajnak oka az a gonosz villamos. Aki kitalálta, azt kellene felakasztani. (Derültség)

— Viselje magát tisztességesen a bíróság előtt. Most nincsen kocsimában. Most pedig feleljen arra, hogy amikor látta, hogy a villamos közeledik, miért nem vágatott el a sinekrol?

— Azért, mert a lovaimek uj patkói voltak és még ezek nem voltak letaposva, tehát beleakadtak a sinekbe.

— Ez nem áll, hiszen a villamos oldalt érintette az őn kocsiját.

— Kérem, én nem beszélek mást, csak az igazat, hiszen nem mulatságból vártam én be a villamost. Magam is megsérültem és pedig nem passzióból.

— Hiszen nem is azzal van maga vádolva, hogy szándékosan tette azt, amit tett, de azzal, hogy gondatlansága folytán egy embernek a halálát okozta.

— En nem voltam gondatlan. Arról én nem tehetek, hogy abban a nagy sötétségben nem láttam a villamos kocsit. Részeg nem voltam, aludni nem aludtam.

Most azt a rendőrt hallgatta ki a bíróság, aki a vádlottat a lámpa meggyújtására figyelmeztette.

— A mikor ön megtette a figyelmeztetést, mit felelt önnek a vádlott? — kérte az elnök.

— Azt felelte, hogy mihelyt itatott, azonnal meggyujtja a lámpást.

— Es csakugyan meggyujtotta?

— Azt már én nem tudom, mert időközben el-távoztam a szerződések részvénytársaság felől.

— Nem gondolja, hogy a vádlott azon az estén ittas volt?

— De igen, azt hiszem, kissé boros volt.

— Miből következt-ti ezt?

— Mert egy másik embernek nem tért ki és ez valami megjegyzést tett, mire *Bazsonyi* erősen disputált vele.

— Ebből még nem következtethető a részeg-sége. Hiszen itt is durván és indulatosan viselkedett, pedig egészen józan. Ugy látszik, ez az ő egyéni temperamentuma.

Most aztán a vádlott és a rendőr között némi vita támadt. A vádlott az elnök figyelmeztetése dacára folyton közbeszólt. Végre is az elnök kiküldte őt a teremből és távollétében hallgatta ki a tanukat.

A bizonyítási eljárás befejeztével dr. *Molnár* ügyész mondta el a vádbeszédét, a vádlott védője, dr. *Tóke Béla* pedig feleltest kért. Dr. *Kisfaludy A.* Rezső ügyvéd az e halt fu atyjának kárigényeit terjesztette elő.

A törvényszék a vádlottat gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt egyhávi és 15 napi togháza és 200 korona mellékbüntetésre ítélte. Egyszer-s mind kötelezte a vádlottat arra, hogy az elhalt fiu atyjának 40 korona temetési és 50 korona ügyvédi költséget fizessen kárterítési kötelelésével a sértett lét a bíróság a polgári pör utjára utasította.

Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint az elítelt is felebbezett.

§§ **Halálraíttel ügyvéd.** A newyorki esküdtszék elítt hetikig tárgyalta egy igazlams bünpert, melynek vádlottja *Patrick* ügyvéd volt. Az előkelő hirben álló ügyvédet azzal vádolták, hogy *Price* William amerikai milliost meggyilkolta. A gyilkosságot nem maga az ügyvéd hajította végre, hanem felbérelte *Price* szolgáját, hogy a nyolcvan éves milliost klo-roformmal mérgezze meg. A gyilkosság megtörtént, s az ügyvéd nemsokára utána egy hamisított vég-rendeletet mutatott föl, amelynek alapján a meggyilkolt milliost ötmilliónyi dollár vagyonát magához akarta kaparítani. A gaz terv azonban nem sikerült. Az esküdtszék negyvenhárom napi tárgyalás után be-fejezte a szenációs bünpert. Az esküdtszék *Patrick* ügyvédet bünsékesnek mondotta ki, s e verdict alapján a törvényszék halálra ítélte. A pör az államnak két-százötven ezer dollárjába került.

§§ **Hamis eskü.** *Stark* József hivatalnok ékszer-eket vásárolt hitelre *Dodeless* József pesti ékszerész-nél. Midőn az összeg már erősen felszaporodott, az ékszerész váltót kívánt *Stark*tól, amelyet ez még *Stark* Andrásal és *Darabá* Andrásnéval iratott alá. *Dodeless* a váltót három évvel később eladta *Ferencsiner* Rezső-nek, aki azt a váltótörvényszéknél beporúsította. Itt *Darabán* esküt tett, hogy ő a váltót nem írta alá, sem pedig mást meg nem bizott nevének aláírásával. Miután a dologban bünséklelmény nyoma látszott, áttették az aktákat a büntetőtörvényszékhez. A vizsgálat folyamán irászakértőt hallgattak ki, aki azt állította, hogy az aláírás *Darabán*ól ered, tehát nem hamis. *Dode-*

less pedig határozottan állította, hogy a váltót a jótállók ő előtte írták alá. Stark András azt vallotta, hogy ők nem váltót, hanem valami számlátélt írtak alá. A törvényszék a szakértő határozott véleményére és Dodeless tanuvalomása alapján büntönek mondta ki Darabánt hamis eskü vétségében és elítélte két hónapi fogsárra. A kir. ítélőtábla III. büntelőtanácsa ma jelentő ítéletet hozott, ellogadván Mózes László védőnek azt az álláspontját, hogy a szakértő vallomása egymagában nem dönt, Dodeless pedig érdekelt fél.

§§ Bepörölt lakatokok. Pick Ede még 1891-ben szabadalmat nyert egy ablakszellőztető-készülékre. Amint a találmánya életbelépett, már alaposan meggyűlt vele a baja, Sorban perelt embereket szabadalom-bitorlás miatt és a pereket meg is nyerte. Legutóbb Márkus Lajos és Beck Károly lakatokokkal támadt az ablakszellőztető miatt konfliktusba. Feljelentést tett dr. Magyar Nándor ügyvédje útján a két lakatos ellen azért, mert ezek az ő 1891-dik év óta szabadalmazott ablakszellőztetőjét, mint saját találmányukat alkalmazzák. Az ügyet dr. Nagel aljárásbíró tárgyalta aki az ügy felderítése céljából szakértőket rendelt kibálgatni. A bírósági szakértők mind a két panaszlittal szemben megállapították a panaszos vádjait. Ítéletre azonban nem került a sor, mivel a panaszlítottak azt állítják, hogy a szabadalmi hivatal a Pick találmányának csak egy részletére adott szabadalmat és így ők a szabadalmi bíróságnál a Pick szabadalmának megsemmisítése iránt adtak be kérvényt. Arra kérték tehát a járásbírósságot, hogy a kérvény sorsának eldőlőig függesztesse fel a tárgyalást. A bíró e kérelemnek helyt adott és három hónapra elhalasztotta a tárgyalást, az iratokat pedig átette a szabadalmi bírósághoz.

§§ A nagykatal haramiak. A nagykatali három gyilkos: Ordogh-Tóth Pál. Tulatmas-Vonnák Mátyás és Brunzik-Kármán Mátyás perében, akik az őszszel a Löwinger-családot lényes nappal ölönkölték, dr. Kiss Gyula pestvidéki vizsgálóbíró már befejezte a vizsgálót és az iratokat az ügyészséghez tette át. Az ügyészség legközelebb megteszi vádindítványát, úgy, hogy a szenzációs eset főtárgyalása még valószínűleg a nyári szünet előtt végbe megy.

Nyiltér.

100 közül 99

bizonyítással hozzánk fordul, ha sorsjegye zalogban van, vagy sorsjegyére kölcsönt akar, mivel a legmagasabb kölcsönt adjuk, mely apró részletekben visszafizethető, azonkivül 3 havi kamatot elengedünk. A ki zalogjegyet beküldi, saját pénzünkkel sorsjegyet kívánjuk

HECHT Bankház, Budapest,
Ferenciek-tere 6. és Erzsébet-kört 32.

(Az e rovat alatt közlőtteknek sem tartalmért, sem alkijért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Trieszt, március 27. Az osztrák Lloyd, mintán hajógyára és a Stabilimento Technico Triestino teljes mértékben el vannak foglalva új hajók építésével, megvette a Sunderlandban a Neptun hajózási társaság számlájára épített 1100 tonna tartalmu Mosero-gőzöst, mely szénttartalommal már el is indult New-Castleből Triesztbe. Egy ideérkezett távirat szerint a gőzös már elhaladt Startpoint mellett, miközben a kedvezőtlen időjárás dacára a hajó nautikus tulajdonságai igen jól kiállották a próbát. A gőzöst Nippon névvel sorozzák be a Lloyd-flottába.

Kopenhága, március 27. Az angol királyné este ideérkezett.

Páris, március 27. Mint a Havas-ügynökség jelenti, alaptalan a lapoknak az a híre, hogy a japán kormány a francia-orosz nyilatkozat következtében visszahívta volna a Franciaországban tartózkodó összes japán tengerésziszteket.

Berlin, március 27. Vilmos császár májusban meg fogja látogatni a Krupp-léle gyárat, ahol fontos javításokat tettek a páncélos fűszerelés s a tábori tűzség terén.

A pápa ajándéka.

Berlin, március 27. A császári pár tegnapi reggelijére többek között hivatalos volt Salm Salm Emauél herceg, aki a pápa nevében ajándékot adott át a császárnak.

Az osztrák helyzet.

Bécs, március 27. A brüxi német-nemzeti egyesület tegnapi ülésén Wolf képviselő, ki most nagyobb agitációs utat tesz, heveshangon beszédet mondott.

Wolff kijelentette, hogy a cilli-i kérdésben való legutóbbi képviselőházi szavazás folyományára gyanút Koerber miniszterelnök hűsvét után egészen új viszonyok közepett lesz. Az ellenségeknek nincs is szükségük technikai obstrukcióra, hanem majd a sürgős indítványok áradata fogja elsöpörni a miniszterumot.

Cillii, március 27. Az itteni német egyesület Nagypéntek napján népgyűlést tart, melyen felhabórdását fejezi ki azon, hogy a képviselőház többsége Cillit kiszolgáltatta a szlávoknak. A Tiroler Stimmen szerint a klerikálisoknak a cilli-i kérdésben tanúsított magatartása bosszu volt a németeknek egyház-ellenes viselkedésért.

Hadifóttánk idegenben.

Toulon, március 27. Az osztrák-magyar hajóraj tegnap ideérkezett. A Monarch vezérhajó megtette a szokásos üdvözlő lövéseket. Két francia tiszt a Monarch fődézetére ment, hogy Ripper ellentengernagyot üdvözlője.

Toulon, március 27. Az osztrák-magyar hajórajnak néhány tisztje ma megnézte a touloni arzenált. A tengerészkatonákat mindenütt lelkesen fogadja a lakosság.

Róma, március 27. A Ripper ellentengernagy parancsnoksága alatt álló hajóraj Toulonból Speziába, innen pedig Nápolyba fog ellátogatni. Hír szerint Viktor Emauél király Nápolyban szemlélt fog tartani a hajóraj fölött.

A délamerikai zavarok.

San Juan, március 27. A venezuelai kormány a múlt héten nem mutatót fel újabb eredményt. A keleti városok még Castro hatalmában vannak. Két kormányosapat, mintegy 3500 ember, Carupano és Coro felszabadítására megy, amely városok nagyon szorongattatnak a lázadóktól.

Munkaszünet Franciaországban.

Páris, március 27. A képviselőház ma 422 szóval 10 szavazat ellenében elfogadott egy indítványt, amely a kereskedelmi hivataloknak, állami, megyei és községi hivatalnokoknak, ipari és gyári munkásoknak stb. hetenként egynapi munkaszünetet állapít meg.

A francia bork vámjá.

Páris, március 27. A képviselőház mai ülésén Ricard kérdést intézett a kormányhoz a francia bork kivitele tárgyában és panaszkodott az Anglia és Ausztria-Magyarország, de különösen Oroszország részéről alkalmazott vámtarifák ellen. Felhozza továbbá panaszképp, hogy a francia kereskedelmi utazókra külföldön adókat vetnek ki. Delcassé külügyminiszter azt válaszolta, hogy tárgyalásokat folytat az egyes államokkal a bor vámtételeinek leszállítása végett és ezt az Egyesült-Államoknál és Németországnál már el is érte. Oroszország is nagy engedményeket tett.

Tüntetés a jessuiták ellen.

Madrid, március 27. Lisszabonból jelentik, hogy Santaremben tüntetések voltak a papság ellen. A tömeg azt kiáltotta: *Hald a jessuitákra!* és szidalmazta a bibornok-patriarkhát, akinek menekülnie kellett a nép dühe elől.

Szerb-bolgár posta.

Belgrád, március 27. A szerb és a bolgár posta közt külön egyezmény jött létre, mely szerint a két ország közt behozókat az irrott betűket a táviróforgalomban, míg eddig csak latin írásjeleket használtak. Továbbá új postaközlekedést állapítottak meg a Dunán, azonkívül tárgyalják a szofia-belgrád-budapesti közvetlen telefon-összeköttetés kérdését.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, március 27. A boszniai országos bank az idén 6 K. 40 f. osztalékokat fog fizetni.

Bécs, március 27. Az angol postakezelőség közlése szerint azt az intézkedést tették, hogy cukorárakat, cukorba főtt gyümölcsöt és efféléket tartalmazó potacsomagok a kézbesítési késedelem elkerülése céljából az Angliába való bevitelkor a vámkezelőnél mentesíthetők, ha a mellékelt tartalmi bevallás pontos adatokat foglal magában a súly és nem tekintetében. E célból szükséges, hogy a szállítmányhoz mellékeljék vámnnyilatkozatban kitűzésű, sajáljon a tartalom cukor-árúkból, csokoládé-árúkból vagy befőtt gyümölcsökből áll-e és hogy megjelölésük az illető áru nettósulya, vagy ha ugyanabban a küldeményben többajta áru van, mindegyiknek a nettósulya.

Bécs, március 27. A gabonátörzsde forgalmának csökkenésére élénk világot vet a Bécs városi raktárház 1901. évi zárószámada, amely 850,000 mm. csökkenést tüntet fel gabonaneműek hozatalában, a teherforgalom pedig 470,000 mm.-val volt kisebb, mint a megelőző évben.

Bécs, március 27. Hír szerint hűsvét után folytatni fogják a tárgyalásokat az osztrák-magyar vaskar-

tell ügyében s e célból Biró vezérigazgató Bécsebe fog utazni.

Bécs, március 27. Az osztrák vasutaknak trágyaanyag és nyersanyag szállításánál mátrágya-gyártás céljából már több év óta megadott tarifakedvezményt, a folyó évre is megadták.

Trieszt, március 27. Az osztrák Lloyd e hó 24-én tartott igazgatótanácsi ülésén 2500 tonna sulyu anyag szállításával bízták meg az alpesi bányatársaságot a társasági hajógyárban épülő Acia kettős csavargózs részére.

Berlin, március 27. A Silesia zománó- és fém-árgyár felügyelő-bizottsága mai ülésében elhatározta, hogy az április 26-án tartandó közgyűlésen azt fogja ajánlani, hogy az osztalékok, amely tavaly 8% volt, az idén 4%-ban állapítsa meg. Az igazgatóság jelentése szerint a folyó év első negyedében normális volt az üzlet és újabb jelek is arra vallanak, hogy az 1902. évi üzleti eredmény kedvezőbb lesz.

Pétervár, március 27. Az új orosz kölcsönt a mai tőzsdén 98 ötnyolcad %-on vagyis 1 egyynyolcad %-kal a kibocsátási árfolyamon fölül jegyezték.

New-York, március 27. (Téreményössze.) (Zárlat.)
Gyapot: New Yorkban helyben 8 1/2% (8 1/2%), márciusra 8 3/8 (8 3/8), Juniusra 8 5/8 (8 5/8), New-Orleansban helyben 8 1/2% (8 1/2%), — Petroleum: Stand white New-Yorkban 7.20 (7.20), Stand white Philadelphában 7.15 (7.15), Refined in Cases 8.80 (8.80), Credit Balances at Oil City 1.15 (1.15). — Zsír: Western steam 10.10 (10.05), Rohe és Brothers 10.25 (10.20). — Tengeri irányzata gyenge. — Májusra 64 1/2% (64 1/2%), Juliusra 64 1/2% (64 1/2%). — Szept-re 63 1/2% (63 1/2%). Buza irányzata gyenge. — Piros ősz helyben 85 1/2% (86 1/2%), Márciusra — (78 1/2%), Májusra 77 1/2% (78 1/2%), Juliusra 78 — (79 1/2%), Szept-re 77 1/2% (78 1/2%). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kávé: Iair Rio 7. sz. 5 1/2% (6 1/2%), Márciusra 5.25 (5.20), Juniusra 5.50 (5.55). — Liszt: Spring Wheat clears 2.80 (2.80). — Cukor: 3 1/2 (3 1/2). — Őn: 26.12 (26.12). — Réz: 12. — 12 1/2% (12. — 12 1/2%). — (A táblájában lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, márc. 27. (Téreményössze.) (Zárlat.) Buza irányzata gyenge. — Májusra 71 1/2% (72 1/2%), Juliusra 72 1/2% (73 1/2%). — Tengeri irányzata gyenge. — Máj-ra 59 1/2% (59 1/2%). — Zsír: Márciusra 9.75 (9.65). — Májusra 9.82 (9.70). — Szalonna short clear 9.20 (9.20). — Sertéshús: Májusra 15.60 (16.05). — (A táblájában lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Napirend. Péntek, március 28. — Római katolikus: Nagypéntek. — Protestáns: Nagypéntek. — Görög-orosz: (március 15.) Agápt. — Zsidó: Veadar 19. — Nap kel: 5 óra 32 percek. — Nyugszik 6 óra 7 percek. — Hold kel: 10 óra 44 percek este. — Nyugszik: 7 óra 29 percek reggel. *A miniszterek nem jelennek.*
Nemzeti Múzeum. Asványt. Nyitva van délelőtt 8 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett tekinthető meg.
Nemzeti Szalon tavaszi tárlata d. e. 9 órától este 8-ig Belépődíj 50 fillér.
Ipriumvészeti múzeum zárva.
Technológiai sparmúzeum délelőtt 9—1-ig.
Mesőgazdasági Múzeum (Kerepesi-ut 72.) délelőtt 9-től 1 óráig.
A földtani intézet múzeuma zárva.
Az Akadémia Goethe-szobója nyitva délelőtt 10—12-ig
Múzeum könyvtár zárva.
Akadémiai könyvtár zárva.
Egyetemi könyvtár zárva.
Állatkerti a Városgazdában nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi számkönyvtár és keleti mintatár: V. kertől Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetéségszervezési és eszközök) a városi iparcsermokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetésége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

Vizárlás.

	Márc. 27.	Márc. 26.		Márc. 27.	Márc. 26.
Ann	Schelling	27 20.8	Tama	M-Szűcs	0.85 0.73
Duna	Passau	1.98 2.06		Tekély	0.77 0.80
	Lina	0.51 0.51		V-Namény	2.44 1.99
	Bécs	0.57 0.52		Tolaj	0.65 0.50
	Pozsony	1.90 1.80		Pápa-Pérez	2.39 2.04
	Komárom	3.29 3.11		Szolnok	2.24 2.5
	Budapest	3.84 3.64		Csongrád	1.67 1.61
	Paks	2.14 1.84		Bonyod	2.24 2.14
	Mohács	2.77 2.70		Török-Bocsa	1.61 1.7
	Gombos	3.11 2.82		Tisza	2.89 2.76
	Ujvidék	2.47 2.30	Óndöve	Bárta	0.78 0.39
	Pannocsa	3.04 3.47	Topolya	Hoór	0.39 0.19
	Orrova	1.30 1.40	Bot-órg	Zemplén	0.38 0.35
Norva	Magyarfalva	2.78 2.73	Bej	Maros	2.50 2.60
Vág	Zsolna	1.40 1.30	Hernád	H-Németh	1.15 1.14
	Trencsén	1.80 1.30	Berey	Margits	0.33 0.43
	Sereed	1.05 1.00	Cisna	H-Ujlana	0.38 0.33
Kábe	Sz-Gothárd	0.28 0.14	Kábe	Cisna	0.19 0.22
	Sárvár	0.88 1.10		N-Várad	0.30 0.54
	Győr	2.38 2.74		Belényes	0.70 0.72
Dráva	Pécs	1.34 1.40		Tankó	0.43 0.35
	Eszék	0.62 0.62		Győr	0.40 0.49
	Boros	1.04 1.47		Borodján	0.38 0.35
	Résk	2.04 1.64		Béka	1.62 1.66
Mura	M-Szend	1.15 1.20		Gyoma	2.71 1.90
Sáva	Zágráb	1.70 1.93	Máros	Gy-Tóthvári	0.48 0.38
	Szelek	5.32 5.13		Branyicska	0.80 0.72
	Mitrovica	4.95 0. —		Borolna	0. — 0. —
Szamos	Bécs	0.82 0.80		Arad	0.64 0.74
	Szatmár	0.82 1.40		Mágy	0.69 0.23
	N-Majlány	0.78 0.70		K-Kostoly	1. — 1.04
Kraszna	Latorca Munkács	0.42 0.40	Temes	Klászó	1.02 1.08
Laborecs	Homonna	0.72 0.80		Tomovár	0.35 0.40
Ung	Ungvár	0.70 0.65		Deakörök	1 0.67 0.48

REGÉNY.

A MI LENGYELÜNK

TÖRTÉNELMI REGÉNY NÉGY SZAKASZBAN

— IRTA: JÓKAI MÓR. —

(24)

Másnap péntek volt: hetesfordulója a diadalmas komáromi ütközetnek.

— Nektek holnap kell megtartanotok az esküvőket. — Ezzel a szóval lepte meg Angiolina a jegyeseket.

— Pénteknap lesz, — rebegő Natália. — Én pénteken nem esküszöm.

— Gyere be csak a melléksobámba egy sóra. Bevitte magával a galambosházba. Tihamért magára hagyták. Nem sokáig kellett neki várakoznia. Hamar visszaértek.

A fiatal völgyény csak ámult és bámult, mikor a visszatérő menyasszonya egész derült kedvvel jött vissza a bekegyezését hirdetni a holnapi esküvőbe; hisz a péntek a magyaroknál szerencsén. Nem vette észre, hogy annak minden tagja reszket, azalatt, amíg enyeleg, kacag, hizeleg. Ez az olasz asszony bizonyára varázslónő, hogy három perc alatt így el tudta enyészíteni a babonás félelmet.

Hajh, hajh! Siralomraméltó oka volt ennek a gyors megváltozásnak.

Angiolina egy azon órában érkezett postagalamb-tudósítást mutatott meg Natáliának.

Guyontól jött; így szólt: „Hajnal óta csatában állunk Haynaual. Bem vezet róttal. Ellenség tulnyomó. Vesztésünk bizonyos.”

— Hát én ezst a ross hírt holnapig a markomba zsárva tartom. Mert ha Temesvárnál sétverték a magyar hadsereget, akkor Komáromban nincs több lakodalom.

Tehát már holnap. Még ezen a napon zeng az egész város a diadalmamortól. A hírlapok csupa diadálhíreket közölnek. Bem vette át Dembinszkytól a főparancsnokságot, a legyőzhetlen Bem. Görgey Arthur megérkezett Aradra az egész hadsereggel. Paskievics messze elmaradt mögötte Nagyváradon. Győzelmi bizonyos.

Az esküvő híre gyorsan elterjedt a városban. Örömya lesz a téparancsnokné, kiadó-násznagy az ezredes, vőfény Beóthy Laci.

A ráé templom zsufozásig megtelt hölgyekkel. Ott volt a város színe-jeva.

A menyasszony elragadóan szép volt, a völgyény délcég alak. A homloka nem volt már beakótvé, csak egy tallérnyi fekete angol fiastrom takarta a sebhelyét, ami még érdekesebbé tette az arcát.

Aramics Cyrill pápa végezte az esketési szertartást, görög rítus szerint, nagy áhitattal és szabályossággal.

Az összekötött házaspár a matricula aláírása végett tanuival és az örömyával együtt átmert a templomból a sekrestyébe.

Tihamér ott tartotta a markában a tiz aranyat, melyet stólául szánt a papnak.

Aramics Cyrill észrevette az adakozási szándékot s büszke kézmozdulattal áhírtotta el magától; kenetteljes hangon mondta:

— En nem fogadok el stóla fejében más, mint egy csókot a menyasszonytól.

Különös ötlet volt. De hiszen Natália Aramics praelátusnak bérmeleánya volt. Odatartotta az orcaját eléje s engedte arra a pápi csókot rálehelteni.

Ekkor aztán ismétlődött a Kossuthadoma. Tihamér a papnak szánt tiz aranyat az egyházi markába nyomta. Azzal karjára fűzte a hitvestársát s igyekezett vele ki az utcára. Most már férj és feleség voltak: egy kocsiiban foglalhattak helyet.

Az utcákon sorfalat állt a közönség s hangosan éljenzete a volt Dáriósz-házig vágató házaspárt. Natália a völgyényétől kapott fehér rózsacsokkossal integetett az üdvözlésekre, Tihamér ellenben tudomást sem vett róluk. Láthatólag bosszus volt. Egész hazáig nem szólt semmit, mintha néma barátának állt volna be.

Amint otthonukban magukra maradtak, Natália gyöngöden odasimult férje keblére s csókra kínálta az arcát.

— A másik felét az arcának kérem: azt a pap csókja érte.

Natália nagyot bámult rá.

— Ez téged bánt?

— Ördögadta papja! Előbb megcsókolta a feleségemet, mint magam.

— Hisz a pap csókja szakramentum. Ó kérte.

— De a menyasszony pofonja is szakramentum. Natália elszörnyedt.

— Megütni a papot! Hisz ezért örök kárhozat várna rák a gyehennában.

— Annak baj az, aki odajut.

Natália nem bírta felfogni Tihamér kedélyszökellését.

Hogy lehet egy papnak a csókjáért, az ol-tár előtt adott felszentelő csókért megneheztelni? Ez bizony elég nagy butaság volt Tihamértől, ami pártolatásban nem részeshelhet.

Ilyen hangulatban indultak el a lakodalmi vendégségre, amit a városi község rendezett kedvencei számára.

Ez egyuttal diszlakoma is volt a tisztikar ünneplésére.

Kétszáz tiszt volt vendégül meghíva. S ennek megfelelő az előkészület.

A sütnök egy akkora kenyeret ajándékoztak a lakomához, hogy két ember cepelte fel saroglyán. Micsoda kenyér volt! Szeretnék olyan poéta tenni, aki a komáromi kenyeret le tudja írni. De hát ahhoz hiányoznak a szavak, a fogalmak, a kifejezések. A ragyogó héját, a duzzadó gyürkőjét még tán lehet: de hát az a foszlós bele, ami érthetővé teszi, hogy miért imádkozunk mi a mindennapi kenyérért!

Ennek a remekműnek méltó társa volt az a tizenötfontos sárgadinnye-góliát, akit Törzsi János uram természetelt a harkályi kertében. A tati uradalomból egy egész szarvas küldtek a lakomához, a vitéz ezredes Esterházy Pál rendelkezései. De minden csodáknak a netovábbja volt az a másfélmázásos tok, melyet Tuba István halászmester uram ajánlott fel e lakomára: saját fogása volt.

A város legkitünőbb főző asszonyai vállalkoztak az étetek elkészítésére; s a kereskedővilág lelkes fiatalága ajánlkozott a felszolgálás tisztjére.

Igy szokták csinálni a diszlakomát Komáromban.

A pénteknap itt hagyományos ünnep. Ez a halebédék napja. A komáromi halebédék mellett elbujhat Lucullus.

Erfől mind tudomása volt Angiolina asszonyonk; azért (és még valamiért) sietteté e napra Tihamér menyegzőjét.

A vendég urak már mind ott ültek a patkóalaku hármás asztalnál, csupa férfitársaság volt: hölgy csak az örömya és az új menyecske.

Amint az ifju pár megérkezett s helyét elfoglalta az asztalfőn, rögtön következett a találás. Első fogás volt természetesen a huslevés csigával, ami nem valami csuszómászó állat, hanem orsóhegygyel egyenkint csigává tekert téstánemű. Ilyet csak püspökök kapnak, azok is csak a kálvinisták, egyházkerületi gyűlés ebédjén.

Azután jött a sok hirhedet nemzeti eledel. Tihamérnak semmi sem izlett. A baloldali szomszédja volt a pápa. Annak igyekezett folyvást hát fordítani. Pedig Natáliához sem volt valami sok szava.

A harmadik étékfogás után megcsengeté Aramics Cyrill a kés fokával a poharát, annak a jelölül, hogy áldomást készül mondani. Halljuk! Halljuk!

Természetes volt, hogy a legelső tószat az ifju párt éllette. Azoknak kívánt a pápa holtig tartó zavartalan boldogságot.

Mindenkinek feltűnt, hogy Tihamér össze sem koccintotta a poharát a felkészítőével.

A praelátus nem jött zavarba. A poháreson-gés elcsendesülte után még volt valami mondkája.

— Az én igen kedves barátom, Tihamér, úgy látom, hogy neheztel rám azért az atyai csókért, amelyet én bájnos menyasszonyától stóla-képpen nyertem. Hogy tehát a duzzogását kien-geszteljem, ime ezennel visszaadom neki a menyasszonyától kapott csókot.

S azzal átölelte Tihamér fejét s egy csókot cuppantott az oreájára; de azután még néhány szót sugott a fülebe.

Natália ijedten kapott férje kezéhez: azt hitte, hogy ez most rögtön pofon üti a papot. — Dehogy ütötte! A sugott szavak után egyszerre felderült az arca, mind a két karjával átölelte a pápa fejét, s a gyába-főbe csókola: végül karöltve brudert ivott vele.

Az egész társaság hangosan éljenzett és tapsolt. Mindenki azt hitte, hogy ez a pápa által visszaadott menyasszonyosoknak az eredménye.

Csak egy jelenlövő vendég találta ki az igazi okot: Negrotin, ő megfigyelte a pápa sutogását.

A vendégek mind sorba odasiettek az áldomás után az ifju párral poharát koccintani, Negrotin hátramaradt. Mikor ő is sorra került, hogy üdvözlője az új házaspárt, ő is sugott valamit Tihamér fülebe:

— Amit a pápa sugott neked, az igaz.

Amire aztán Tihamér Negrotint is éppen olyan forró ölelésben és arcucsókolásban részesítette, mint az imént a papát.

Natália bámult ezen legjobban. Nem értette a talányt.

Pedig olyan egyszerű volt annak a megoldása. Aramics Cyrill el sugta Tihamér fülebe: „Negrotinnál még százezer forintja van Natáliának osztrák bankjegyekben.”

Negrotin kitalálta e sugást az arckifejezésekéből — és sietett azt megerősíteni.

E mozzanattól kezdve Lippay Tihamért mintha csak kicsérélték volna. Megjött az étvágya, beszédes lett, tréfálkozott a menyasszonyával és a pópával, áldomásokat mondott s azokban sziporkázott a kőlői vénája.

A gazdag lakoma késő estig tartott. Vége felé, hagyományos szokás szerint, úgy illett, hogy az ifju férj és feleség elhagyja a társaságot, minden bucsuzgatás nélkül s szép osonva hazamenjenek karöltve. Nem szükség versenyt inni a társasággal.

Az örömyától mégis bucsut kellett venni. Az ott ült Natália mellett. Meg kellett neki köszönni az eddigi anyai gondoskodást.

Angiolina megcsókolta fiatal pártfogoltját s tréfásan ezt sugta a fülebe: „Azstén le ne kapard neki a homlozáról azt az angol fiastromot.”

Nem kísérte őket senki hazáig.

Mikor aztán annyi idő eltelt, hogy ők ketten hazaérhettek, boldog otthonukban elhelyezkedhettek, akkor Angiolina kihuzott egy keskeny papirlapot a korzetje alól s cdanyujtá a jobbán ülő férjének, odasugva neki: „Olvasd el ezt, aztán szólj te a társasághoz.”

Az ezredes talpra állt, mint aki felkészöntött akar mondani. Mindenki halljukot kiabált. Kezében volt a felemelt pohár. — De amint a felesége által odanyújtott iraton végigfutott a szemével, egyszerűre kiesett a pohár a kezéből, ő maga lerogyott a székébe s az arcát két kezébe temette. Sirt!

Ő, a csaták rettentetlen hőse, a hidegvérű hadvezető, zokog, mint egy gyermek; mindenki bámulva tekintte rá.

Ekkor Angiolina kivette a férje kezéből azt az írást s most már ő maga állt fel és szólt.

— Uram! Magyar hazsafiak! Örömyapunknak vége van. Törjétek össze a poharokat. Gyás borult a hazsára. Itt a tudósítás galambposta útján Guyontól: „temesvári csata elvesztett, ellenség nagyon erős volt. A sereg teljesen szétverett. Futunk mind Lugos felé. Bem válperecét törté.”

Es ez a bámulatos asszony, ezzel a rémhírral e keble fodrai között, tudott végigélvezni egy hosszú nászalkomát és vidgni a vidgókkal; nem rotani el a védenéi menyegző ünnepét. Egy arconvasa el nem árulta, hogy micsoda temetőt hord belül.

Szavaira mélyeséges hallgatás következett. Kétszáz férfi, aki megmúnt! Ennél rettenetesebb drámai jelenet nem lehet. Áki ennek a megsemmisült világot hirdető hallgatásnak tanuja volt, az azt soha holtáig el nem felejté. Az nagyszerűbb a kripták hallgatásánál. Kétszáz élő hősné mumiái némasága.

Ez a csend megrendítőbb, mint az égdörgés.

Ebben a kinos csöndben egyszerre megharsant egy erőteljes férfihang; Negrotiné volt: *Él magyar, áll Komárom meg!* Egy pohár a falhoz csapva törött szét s egy kard villant meg az asztal fölött.

A következő percben kétszáz pohár törött darabra a falhoz vágva, s kétszáz kard keresztéző egymást, hüvelyét elhagyva; egy közös kiáltás tölté be a termet: „Él magyar, áll Komárom meg!” S ez a kiáltás aztán kiáradt az utcára, végigjárta a várost. A nagy megrendítő gyász-hírek ez volt a visszhangja. Megtelt vele a vár és a város, a sáncok, a kunyhók, a mezők. Tán még a halottak is utána kiálták. Nem volt álom ezen az éjszakán.

... Boldog ember csak kettő volt az egész városban: a ma összekötött fiatal házaspár. Ők kívül estek a világból. Ebből a rettenetes világból! Nagy halát adhatnak érte annak, aki ezt számukra így rendezte.

IX. A komáromi bankók.

„Életet és vért!”

„Oh be sokszor hangzóttátta e két szót a magyar! Be is váltotta tetteikkel. Életet és vért áldozott fölleges eszmékért.

De ami a tetőpontját képezi a nemzeti áldozatkészségnek, azt ez a szó fejezi ki: „és pénzt!”

Pérez az ideghurja a nyilazó-togeznek.

Pérez nélkül nincs hadsereg.

Mezitláb nem harcolnak.

Arra a lelkesedésre, mely Komárom várát és városát a legerősebb ellenállásra buzdította, az volt a legjobb intézkedése annak a kormánynak, mely most már Magyarországot sorsát kezében tartá, hogy rögtön kibocsátá az előkészített önálló komáromi pénzjegyeket. Két- és tizforintosok voltak. Kiállításuk elég tetszetős volt. Ujházy-bankó volt a népszerű elnevezésük.

A komáromi piacon készséggel fogadták az új pénzjegyeket. Semmi sem lett drágább.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Nagypénteken.

Nagypéntek este a templom mélyébe
A krisztus koporsója fényben áll
Egy vén barát térdel imát mormolva
A megholt Jézus kölébainál.
S megnépsül a félhomály. A kétely
A vén barátok lelkebe oson.
Eltépelődik... „Mért kellett szenvedned,
Mért meghalnod én édes Jézusom“...

A szent jelképhez oda-oda téved
Egy-egy csoport. Ünneplő léha nép.
Dologtalan kíváncsi csöcselékek,
A siri lámpához vihogva lép,
Kicsinybe mult, hogy mint babát tapintsa
A vén barátot a pulpitoson.
Főmordul az: „Hát ezekért szenvedtél
S haltál meg, én irtalmas Jézusom?“

Divatós urú, piperés leányka
Az oszlopok homályán tévelyg.
Föl és alá jár... Edes suttogásuk
Visszhangozzák a csöndes szent helyek.
Közel simulnak, s tejet sem bülentve
Lebegnek újra el. „En nem tudom —
Hát ezekért kellett szenvedni néked
S meghalnod én irtalmas Jézusom?“

... Nagy, hangos szóval tisztelőten zajjal
Kopog be egy csoport és nekivág
A fényes sárnak. Főnhordott orrukról
Messze lesir az atheistáság.
Kíváncsiak, s szánó mosolylyal nézik
A térdeplőket a keresztuton...
Hát ezekért kellett meghalni néked
— Mond a barát — én édes Jézusom...

S hogy már becsukni készül a nagy ajtó,
Égy örvény asszony három gyermekét
Karáján, kezén a szent sirhoz vezérli,
Én Istenem... Engem ki áld — ki véd!
Csupán Te... Engem a Te szavad éllet.
Hogy van egy jobb világ, tul a siron.
A hol jó dolga lézsen a szegénynek.
Ha hisz, remél te benned Jézusom.

Azért tanitom imádkozni őket,
Munkáiva értők késő estelig.
Te tövisedre, mély sebedre nézek,
Mikor kenyérrre is alig telik.
Azért élek, mivel Te tanítottál
Szenvedni. Jó munkára szoktatod,
Hogy becsülettel felneveljem őket...
Áldj meg, én megfeszített Jézusom.

S megcsókolja a szobor halvány lábát
És megvizsgáltat szívet elmegyen,
S Krisztus, mikép ha szent, szelid szemével
Utának nézne, mondván: Ugy legyen.
A vén barát az Isten holt fára
Megszégyentül néz... Most már tudom,
Ezért volt érdemes szenvedni néked
S meghalni, én kegyelmes Jézusom.

Váradí Antal.

† **Tolsztoj aranymondásai.** A nagybeteg Tolsztojról, akit hónapok óta köt ágyához súlyos betegség, néhány érdekes bír szivárgott ki, amelyek igen jellemzőek a nagy bölcs lelkiállapotára. Súlyos betegségét nagy nyugalommal türi és ha megszabadul egy-egy pillanatra kínos fájdalomtól, böcs mondásokkal tartja környezetét:

— Egy öreg ember bölcsesége — így szól legutóbb leányához, — olyan mint a gyémánt. Karáttal, mérk s minél közelebb jó a halálhoz, annál netezőbb és drágább lesz.

Mikor orvosa tudára adta, hogy a közvetlen halálos veszedelem elmuitt, így szól:
— Mégis csak kár, hogy meg kell válnom a halálra készültégtől!

Kevésell azután táviratot küldött Sergius nevű fivérének:

— Magasztos érzés a halálakészültégt magasztalan állani; ezen a ponton oly könnyen és nyugodtan változtatható meg az életmód (mert a halál is élet!).

Ugyanez tükröződött vissza abból a levélből is, amelyet nemrég egy barátjához intézett:

— Még mindig betegeskedem és örvendek, hogy ebben örömem telhetik. Az az ember, aki hisz az Istenben, kell, hogy örüljön mindannak ami rá nézve esetleg kellemetlen is. Elégedetlennek lenni, mérgelődni annyit tesz, mint az istenbe vetett hitet elveszteni...

† **A legnagyobb siker.** Irodalmi sikerről van szó, és pedig abban az értelemben, amint azt a könyvkiadók szokták értelemezni. Edward Royes Westcott amerikai író nagybetegen írta meg „David Harum“ oimü regényét. A szegény beteg író hat kiadónak

hiába ajánlotta fel a munkáját, egyik sem vállalkozott a kiadásra. Akadt azonban egy heledikre, aki belement a vállalatba és a könyvpiacon vitte David Harumot. Alig hogy a könyv megjelent, óriási hatást tett. Az olvasók száma nap-nap után szaporodott s a könyv kelendősege nemskára megközelítette a Tamás bátya kunyhójának sikerét. Eddig a szerencsés kiadó 650.000 példányt nyomtatott és ötszázszáz adott el. Bizonyos, hogy a még fennmaradt 150.000 példány nem fogja lefedni a szükségletet, hanem újabb utánnyomásra lesz szükség s újabb nyereség fogja lefedni a könyvkiadónak eddig is óriási nyereségeit. Az egész dologban pedig látumszerű szomorú akkord, hogy maga az író semmit sem tud a nagy sikerről, mert még a kefelevonatok korrigálása közben — meghalt.

† **Szinlapok szinlapja.** Akik kedvelik az exotikus szinlapokat, azok élvezettel olvashatják el az alábbi, amelyet egy német lap közöl:

Igazgató:

Schmidt Tivadár özvegye.

Eriurt, Rudolfstadt, Grospenhain,
a magasabb művészet szabadalmának tulajdonosa.

MA VASÁRNAP, 1902 ÉVI MÁRCIUS HÓ... AN
a társulat második vendégjátéka.

A boházatok boházata? **Kacaj!** Vidámság!
Ujdonság! *Félre a gondtal!* Jó kedv!

Nagy szenzáció! Még nagyobb derűtlenség!
A jelenkor legjobb vígjátéka! Általános közkevédenre:

Papageno

vagy a férj ezer aggodalomban.

Elő felvadás: Berta, szét vagyok tépve. *Második felvadás:* A rablóbanda. *Harmadik felvadás:* Az álarcosbálon.

Már eddig is több mint 300-szor adattott. Játszották minden udvari színházban! Előadták Hannoverben, Weimarban, Wiesbadenben, Kasselben, Münchenben, Braunschweigben, Drezdában, Dessauban, Góthában, Schwerinben, Aachenben, Altonában, Amsterdamban, Baselen, Brémában, Borszólóban, Chemnitzben, Elberfeldben, Frankfurtban, Kölnben, Lipcsében, Mainzban, Prágában, Uimban, Würzburgban és Zürichben.

Lám, lám, a szegény jó magyar színházdirektorok sohasem mernének ilyesmivel előállani a magyar közönség elé. És a magas kulturájú német közönségnek mégis be lehet az ilyen csodabogarakat adni?

† **Lord és színésznő.** A sok között van Angliának egy érdekes lordja, akiről csak olyankor szokás diskurálni, mikor úgye van. Nem a saját személye teszi Francis Hope lordot érdekessé, hanem mindig az, ami az egyéniségéhez hozzá kapcsolódik. Néhány év előtt sokat beszéltek a nemes lordról, de csak azért mert XIV. Lajos hires koronagyémántjának ő volt a büszke birtokosa. De a lord és a gyémánt nemskáig tartoztak egymáshoz. elváltak, szétszakadtak, a drágakő 30.000 font sterling ellenében Amerikába vándorolt. A következő évben Francis Hope lord egészen más fajta gyémántot szerzett be magának. Feleségül vette May Yohe színésznőt, a newyorki szinpadok híres és excentrikus szépségét. Ez ismét közbeszéd tárgyává tette a lordot s mikorra az érdek és szerelmi házasság megszokott megbeszédit, letárgyalt históriává vedlett át, akkor egy újabb fordulat ismét ráterelte a szalónok figyelmét a nemes lordra. Hope lord ugyanis a második gyémántjától is elszakadt anélkül azonban, hogy ezért is 30.000 font sterling készpénzt gombolt volna be. A tündérszép feleség ugyanis egy ideig eléggé érdekesnek találta a helyzetet az angol főur mellett s ideiglenesen kielégítette az ambícióját a magas rang. Később azonban a férjével együtt való utazásai közben ismét kedve szottyan az egykori színésznőnek — szárazal hódítani a férfiakat a szinpad világitás segítségével mellett. A lord kénytelen volt beleegyezni a felesége *muló szeszélyébe* és abban állapotot meg szépséges életfársával, hogy koronként át fog rándulni hozzá Londonból s a közbeeső időben mint hűséges szalmaözeveg fog viselkedni mind a kettő. Mikor a lord első vizitellése bekövetkezett akkor egy újabb *muló szeszély* okozta le a viszontlátás örömet. A szép szalmaözeveg ugyanis Putnam Strong ezredes ur iránt annyi jóindulattal, sőt mondhatnók, intim barátsággyal viseltetett, hogy ennek kedvéért a látogatába érkezett férjét egyszerűen — kidobatta.

Francis Hope lord e meglepetés után határozta el magát arra, hogy ismét okot ad az angol társaságnak arra, hogy róla beszéljenek. A lord válik, s három nap előtt jelent meg a bírő előtt, hogy az elválasztást kérelmezze. Ezzel az alkalommal elmondta azt is, hogy a hozzá hűtelenné lett szépséges felesége apai ágról hollandi származású, anyai ágról pedig egy vad indián törzs leszármazottja. Ez a leszármazás egyuttal magyarázatát adja az érdekes hőlgy szenvedélyességének is. A lord pedig a tüzről pattant és rendkívül harcias természetű feleségével szemben most már csak azért sem volna képes a parancsoló

férj szerepét eljátszani, mert néhány hét előtt a szerencsétlen lord egy vadászat alkalmával még a testi épségét is elvesztette s az egyik lábát amputálni kellett. Mindezek a dolgok szóbeszéd tárgyává teszik a nemes lordot, aki egész életén át nem a maga emberiségéből lesz híressé, hanem olyasmi által, ami csak hozzá fűződik, hozzá kapcsolódik.

† **Európa nagy szellemek Japánban.** Nemrég az az ügyes ötlete támadt a legolvasottabb japáni hírlap szerkesztőségének, hogy kérdést intéz olvasóihoz az iránt, vajjon a távol küldönek, más szóval Európának írói közül kit vagy kiket olvasnak legszívesebben és leggyakrabban. A beérkezett válaszokból azután egy kis statisztikai kimutatást állított össze a szerkesztőség, melynek végeredménye egyrészt kedvezően karakterizálja Japánt, másrészt a mellett bizonyít, hogy az igazi szellemi nagyságok hatásával szemben a távolság fogalma megszűnik. Japánban az európai nagy szellemek közül leginkább ismerik: Darwint, Spencer Herbertet, Schopenhauert, Tolsztojt és Goethét.

KÖZGAZDASÁG.

Nád és répa.

Budapest, március 27.

A brüsszeli cukorértekezlet nevezetes határpontot jelez a cukornak mintegy másfél ézer éves történetében. Határozatai azt fogják eredményezni, hogy a nádeukor megint felülkerekedik, mert a répacukort nem fogják majd védeni a magas prémiumok.

Ósi, tisztessé multja van a nádeukornak. Macedonai Nagy Sándor egy életrője tesz már említést a mézről, melyet méh nélkül csöpögtettek a nádából. Indiából, ahol a macedon hős a nádmezet szűrölte, ez a termék a negyedik században eljutott Kínába; a rómaiak „indiai só“ néven ismerték, az arabok pedig kitalálták a cukoradót, amely most annyi gondot okoz. És több mint ezer éven át korlátlanul uralkodott a nád-cukor.

A répa cukortartalmát 1605-ben ismerte meg először egy francia vegyész, Olivier de Serres, de majdnem kétszáz évig tartott, amíg Poroszországban (1802-ben) fölépült az első répacukorgyár, mely természetesen állami segílyt kapott, még pedig 60.000 tallért.

És azóta folyik a nagy harc a nád és a répa közt. Az 50-es évek elején a világ összes cukortermelésének még csak 14%-át tette a répacukor; de ez a hányad rohamosan emelkedett; a 60-as évek közepén 26%-ra, a 70-es évek elején már 36%-ra, a 90-es évek elején 52%-ra és 1900. elején már 69%-ra.

A nádeukor hányada természetesen ugyanilyen arányban csökkent; 1852-ben 86%-ot, 1900-ban 31%-ot tett az összes termelésből.

Főlölsleges magyaragatni annak az okát. A répacukrot franciák, németek, osztrákok, magyarok gyártották; kitűnő gazdák javították a répa cukortartalmát, leleményes gépészek tökéletesítették a gyártás módjait; a répacukor és a cukorgyárosok kedvéért nagy áldozatokat róttak a cukrot fogyasztó közönségre.

A nádeukor termelői elmaradtak. Cuba, Porto-Rico, Trinidad, Barbados, Martinique, Quadeloupe, Java, Jamaika bennszülöttei meg a filippinók hogy is bírták volna versenyt Európa magas műveltségével és magas — prémiumaival.

Most a prémiumok meg fognak szűnni. És a kérdés az, hogy „magasabb műveltségűk“ elég lesz-e arra, hogy ama „vad“ országokat továbbra is leverje?

Megfordultam a felsorolt exotikus országok némelyikében, Jáva szigetén, Cubában, Jamaikában, Egyiptomban és nem tartom fölöslegesnek elmondani, hogy ami „vadság“ azokban az exotikus országokban még van, az csak előnyükre válik és ami európai műveltség itt meghonosult, az éppen elég arra, hogy fölelmetes versenyre legyünk elkészülve.

Most két éve jártam Jáva szigetén. Singaporeból a „Koeniszkljke Packetvaart-Maatschappij“ gőzhajóársaság „Graaf van Bylandt“ hajóján érkeztem Batáviába, ahonnet az egészségtelen égaljviszonyok engemet is, úgy mint a többi

európaiakat, csakhamar elűzték a Batávia kikötőtől hét mérföldnyire eső Weltevredenbe, egy félig európai helységbe, mely a mi nyalaló telepíntől csak abban különbözik, hogy a leggyönyörűbb pálma — banána — és tamarind erdők környékezik.

Innét igen kényelmes vasuti kupében utaztam a Salak és Gedeh hegységek tövében fekvő „Beutenzorg“ (Gondnőkül) helységbe, ahol a világ legszebb botanikus kertjének közepén a németalföldi kormányzó rezidenciá.

Van der Wyk kormányzó vendégszerető házában igen érdekes részleteket hallottam Jáva közgazdasági életének fejlődéséről, amely kicsusodik abban az egy tényben, hogy Jáva sziget lakossága a lefolyt században 4 millió lélekről 25 millióra emelkedett. És itt nem bevándorlásról van szó, mert az európaiak száma ma sem haladja meg az 50 ezret. Idegen elem a németalföldieknek kívül legfeljebb a kínai, a világ e legmunkásabb népfaja. De a maláj-faj sem olyan vad, mint ahogy talán képzelik. Nyugodt vérű nem zajongó természetű, szereti a tisztaságot; emellett szorgalmas, munkás, nem kíván nagy bért, mert szerény szükségleteit a bámulatosan buja föld könnyen elégíti ki.

A „vadsága“ abban rejlik, hogy kevés az igénye. És az nagy előnyt biztosít neki az európai munkással szemben, aki például a cukoriparban csak a nagy prémiumok segélyével tudott felülkerekedni.

Jáva szigetének másik „vadsága“ az, hogy földje nincs kiszipolyozva. Növényzete hihetetlenül változatos és a „beutenzorgi“ botanikus-kert valóságos mekkája az egész világ botanikusainak.

Apósom Mosselmann Richard ur megismeretett egy üzletbarátjával, Dorrepaal ural, aki a „Dorrepaal Ned. Indiesche Zucker-Maatschappij“ cukortermező részvénytársaságot alapította, mely saját hajóin szállítja a termékeit Európába.

Jáva szigetén utazva, óriási kiterjedésű kávé-, tea-, rizs-, indigo- és cukorültetvények közt haladtam el, melyek arról tanuskodnak, hogy a maláj nép (a hollandiak vezetésével mellett) ügyesen és rendkívüli gondnal használja ki a bámulatosan buja földet.

Mondanok sem kell, hogy Jáva népet a hollandusok tanították a kereskedelmi növények termesztésére, de a jávai nép természetes jótulajdonosságainak is nagy része van az elért eredményben. A legújabb időben a németalföldiek még tovább mentek. Nemcsak a cukornád termesztését, de a nádcukor gyártását is tökéletesítették, cukorgyáraikban már a legmodernebb gépekkel találkozom és így előre látható, hogy a jávai nádcukor az európai vényekkel, ha ezt a prémiumok nem fogják védeni, sokkal könnyebben fog versenyezni.

A világ répacukor termelése 1889-ben 3 $\frac{1}{2}$ millió tonnát, 1899-ben 5 $\frac{1}{2}$ millió tonnát tett; míg a nádcukor termelése, mely 1893- és 1894-ben 3 millió tonnát tett, 1890-ben ismét 2 $\frac{1}{2}$ millió tonnán alul maradt.

Ez most kétségkívül meg fog változni; a jávai cukortermezők kiheverték a legutóbbi évek válságát és nagy tökéletet fektetnek a modern berendezésű gyáraikba.

Egyptomban az államjavak igazgatósága, az ugynevezett „Daira-Sanieh“ kilenc cukorgyárban dolgozza fel az egyiptomi cukornádat. A Nilus alacsony vízállása miatt az ültetvények az utóbbi években nem igen jövedelmeztek; de mióta Sir E. Garstin, a közmunkaügyi államtitkár az öntöző csatornák egész hálózatát létesítette, az ültetvények nincsenek annyira kitéve a Nilus szélsőségeinek.

Egy minapi konzuli jelentésben azt olvasom ugyan, hogy a „Daira-Sanieh“ gyárai nem bírják a versenyt az európai répacukorral és félerővel dolgoznak. De már akadtak töképezések, akik — a prémiumok megszüntetése reményében — ajánlatot tettek, hogy megveszik a „Daira-Sanieh“ cukorgyárait. Erélyes vállalkozók kezében ezek a gyárak alkalmasint ismét versenyképesek lesznek.

Harcra készül Európa ellen az új életre ébredő Ázsia, az álmaiból felocsúdó Afrika. Természetes, hogy Amerika sem marad hátra. Cuba szigetén az elpusztuló félben levő cukorültetvényeket yankee-k vették kezükbe és a su-

lyos kezeké, melyek oly nagy sebeket ütöttek egész Európa mezőgazdaságán és most Európa gyáripárát fenyegetik, megfogják érezni az európai cukorgyárosok is.

A gazdasági küzdelmek harctere óriási mérvben terjedt. Éles szemmel végig kell néznünk az egész földgömbön, mert ha Jáva szigetén, Cubában, Dél-Afrikában félvad népek millió keményen nekigyürkőznek a munkának, annak a visszahatását megérzi a hevesmegeyi gazda is.

Dr. Ruttkay Vilmos.

Ipar és kereskedelem.

A Pesti Lloyd-társulat ma délután tartotta évi rendes közgyűlést Weisz Berthold országyűlési képviselő alelnök vezetésével, aki üdvözlővén: a megjelent tagokat, sajnálattal jelentette be, hogy Kohner Zsigmond elnök és dr. Falk Miksa főtitkár egészségi szempontból Délvidéken tartózkodnak, s így a közgyűlésen részt nem vehetnek. Azután a következő beszéddel parentálta ma Tisza Kálmánt:

Közéletünknek egy magasó alakja szenderült jobb létre. Tisza Kálmán hmvai immár nyugszanak a geszti sírban de szelleme és tettei örökké fognak élni a magyar nemzet emlékezetében. Ritka hazasága, legönzetlenebb odaadása a közügyekhez, nemes eszmái, törhetlen erélye és tiszta szabadelműsége fényes példakép fognak ragyogni a jövőben is. A Pesti Lloyd-társulat kegyeletteljesen tesz le egy cipruságot a nagy elhunyt koporsójára. Ez alkalommal dícső nevét beigtatjuk a közgyűlés jegyzőkönyvébe. A választmány nevében indítványozom, hogy a gyászborotul családnak tiszteletteljes levélben tolmácsoltsassék a Pesti Lloyd-társulat legbensőbb részvéte. (Helyeslés.)

Ezután dr. Schiller Henrik titkár felolvasta a társulat évi jelentését, amelynek meghallgatása után Hegedűs Dezső indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy ugy Kohner Zsigmond elnöknek, mint dr. Falk Miksa főtitkárnak sürgőnyileg tejezi ki a társulat tagjainak ösztöne ragaszkodását. Együttal hálás köszönetet mond a közgyűlés a Pester Lloyd buzgó munkatársainak, főképpen Zeigelsberg Leónak, Deutsch Antalnak, dr. Schiller Zsigmondnak és Friedmann Lipótnak.

A jelentés kaposán Koh Gábor, Steiner József, Berkovics Géza, Ullmann Emil és dr. Rosenberg Gyula szóáltak tőle, akiknek Weisz Berthold elnök válaszolt, kiemelve, hogy a társulat vezetősége a jövőben is arra fog törekedni, hogy a kimagaslóbb közgazdasági és szociális kérdésekben véleményét kifejezésre juttassa, s egyttal a tagok társasá érintkezését is előmozdítja. A közgyűlés ezután a jelentést és az e'fterjesztett számadásokat tudomásul vette, s a felmentvényt minden irányban megadta.

Azután a választásokat ejtették meg, amelyeknek eredménye a következő: Elnök: Kohner Zsigmond, alelnök: Weisz Berthold, igazgatók: hatvani Hatvany-Deutsch Sándor, megyeri Krausz Lajos, Láncty Leó (uj) és Sándor Pál (uj). Választmányi tagok (három évre): Auer Róbert, Farta Arnold, (uj) Baumgarten Lajos, dr. madarasi Beck Gyula, (uj) Beimel Sándor, dr. domonyi Domony Mór, (uj) Elfer Dániel, (uj) Frankl József, Geiger Zsigmond B., Gompers Károly, Herzfeld Frigyes, Hevesi Odön, Holtscher Lipót B., Kornfeld Zsigmond, (uj) Linzer László, Oblath Gyula, Sándor Armin, Strasser Sándor, Simon Miksa, Tolnay Lajos Vuk Gyula, Weisz Fülöp, Wolfner József. (Két évre): gelsei Gutmann Vilmos, (uj) Nagel Ignác. (uj) Egy évre: dr. Kohner Adolf, (uj) és dr. Pap Dávid, (uj). A választás eredményének kihirdetése után Weisz Berthold a távollevő elnök és az egész vezetőség nevében megköszönte a közgyűlés bizalmát, s megígérte, hogy a társulat ügyeit mindenkor szíven fogja viselni.

Az Országos Iparegyesület munkasügyi szakosztálya kedden, április elsőjén délután 6 órakor az egyesület helyiségében (VI. Uj-utca 4. sz. I. emelet) ülést tart. A napirend tárgya: Dr. Stein Fülöp felolvasása: Alkohol és munkaképesség.

A newyorki tőzsde. Newyorkból jelentik március 26-iki kelettel: Az értéktőzsde szabálytalanul indult, az az aggodalom, hogy az antraoit-bányákban kiűt a sztrájk és hogy a pénzülcapon a esüörtörtől hétfőig való prolóngáció nyugtalanságot fog okozni, vonatától tetta a tőzsdét. Később elkedvetlenítette a tőzsdét az a hír, hogy az Evansville and Terrahaute-Company-nál, amelynek részvényeit nemrég fölverték, a könyvvezetés körül szabálytalanságok történtek. Záril engedékeny. Részvényforgalom 420.000 darab.

Lisztikivitel. A Fiuménál való lisztikivitelünkben február hónap is erős csökkenés észlelhető; a kivitel 7519 tonnát tett ki tehát 18%-al kevesebbet, mint a mult év februárjában, amelyből 523 tonna a budapesti, 2266 tonna a vidéki malomokra esik. Ezen lisztmennyiségből 2900 tonnát osztrák, 3420 tonnát angol, 618 tonnát francia, 508 tonnát braziliai, 55 tonnát kelet-indiai kikötőkbe, 20 tonnát Hamburgba, 10 tonnát Alexandriába, 9 tonnát Konstantinápolyba

és 1-5 tonnát Pyreusba, Tunisba, Singaporeba és Zanzibarba szállítottak. Az év eleje óta február hó végéig a tengeren való kirítel 16,883 tonnára rugott, tehát még mindig 6%-kal öbbrre, mint az előző év megfelelő időszakában; ezen mennyiségből 7508 tonnát Angliába szállítottak, tehát 1087 tonnával többet, mint a mult évben és Brazíliába 1199 tonnát, tehát 367 tonnával kevesebbet, mint a mult évben.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közli, hogy a husvéti ünnepek mindkét napján, március 30. és 31-én külön kirándulási hajót indít a rendes díjszabással menetárat mellett a Kisúnyán Budapestől Dunabogdányig és vissza. Ez a kirándulási hajó mindkét ünnepponnap a következő menetrend szerint közlekedik: Feljebb. Indulás Budapestéről 8 óra 30 perc. Budapest—Bomba-térről 8 óra 40 perc, O-Budáról 8 óra 55 perc, Szent-Endréről 10 óra 15 perc. Leányfaluról 10 óra 45 perc, Tóttaluról 11 óra, Tahiról 11 óra 10 percek. Erkezés Duna-Bogdányba 11 óra 40 percek délelőtt. Lejjebb. Indulás Duna-Bogdányról 6 órakor, Tahiról 6 óra 20 perc, Tóttaluról 6 óra 40 perc. Leányfaluról 6 óra 40 perc, Szent-Endréről 7 órakor, O-Budáról 8 órakor, Bomba-térről 8 óra 10 percek. Erkezés Budapestre 8 óra 15 percek este.

A Duna-Gőzhajózási Társaság közli, hogy a naponkénti postahajózatok Budapest és Bécs között már megkezdődtek. Örth és Wildungsmauer állomások ugy a helvi hajó-, mint a teherárú-forgalomra nézve már megnyitáltak.

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Abrányi és Kohn cég Ujnyák, Steiner Testvérek cég Budapest (Deák Ferenc-utca 18.), Hrasky B. J. kereskedő Böhmsch-Brod, Bober Henrik Tarnow, Wük József hagyaték Beszterce.

Szeszarak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben pénteken 39.— korona, áruban 39.50 korona. Bécsben a kontingentált árú készpénzben 38.— korona, áruban 38.20 korona.

Szarvasmarhavasár. (A budapesti marhavasártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökr 1334 darab magyar tehén 634 darab, szerbiai ökr — darab, szerbiai tehén — db, boszniai ökr — drb, éves tehén 75 drb, bivaly 70 drb, bika 139 darab, összesen 2253 drb. Gazdasági marhák: Igas- és hizlali való ökr 52 darab, fejős tehén 176 darab, igaz bivaly 8 darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig; vágómarhákért: Magyar hizott ökr, legjobb minőségű 58.— K-től 62.— K-ig, kivételesen — K., 100 kilonként élő sulyban, középminőség 48.— K-től 56.— K-ig, silányabb minőség 40.— K-től 46.— K-ig. Magyar legelőmarha jobb minőségű 46 K-től 52.— K-ig, kivételesen — K-ig. Silányabb minőségű 40 K-től 44 K-ig. Tarka hizott ökr, legjobb minőségű 58.— K-től 63.— K-ig, kivételesen — K-ig, középminőség 48 K-től 56.— K-ig, silányabb minőség 42 K-től 46 K-ig. Szerb és boszniai ökr, legjobb minőség — K-től — K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőség — K-től — K-ig. Bika jobb minőségű 60 K-től 60.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőségű 40.— K-től 45.— K-ig. Bivaly 32 K-től 42 K-ig, kivételesen — K-ig. Magyar tehén 38.— K-től 52.— K-ig, kivételesen — K-ig. Tarka tehén 40.— K-től 62.— K-ig, kivételesen — K-ig. Mind 100 kilonként élő sulyban. Gazdasági marhákért: Igas ökr elsőrendű — K-től — K-ig, métermázsánként, kivételesen — K-től 550.— K-ig páronként, közép minőségű 56.— K-től — K-ig 100 kilonként 690 K-től — K-ig páronként, silányabb minőség — K-től — K-ig 100 kilonként, — K-től — K-ig páronként. Hizlali való ökr tehér 560 kg.-kint — K-től — K-ig. Fejőstehén keresztetett szines 140 K-től 220 K-ig darabonként, bonyhádi iaj 230 K-től 320 K-ig darabonként, kivételesen — K-től — K-ig. Igas bivaly — K-től — K-ig páronként.

Vágómarhából a felhajtás mintegy 100 darabbal kisebb volt, mint a mult bétén, de mivel a nagyhét következtében a marhahusforgasztás a lehető legcsekélyebb, az árak lanya irányzat mellett általánosságban 2-3 koronával hanyatlottak. Konzervgyártási óéra körülbelül 130 darab ökröt vásároltak. Figyelmeztük a t. vásár átoagot közönséget, hogy a földmívelésügyi minisztérium 60635, számú rendelete folytán hátrahatót marhalevelekkel állatok a vásárra szállítani nem szabad, tehát berakás előtt mindig új marhaleveleket kell váltani. Jármos ökrökben forgalom nem volt. Fejős tehének változatlanok.

Borjüvasár. 1902. évi március hó 27-én. (A budapesti marhavasártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belöldi élő borju 1209 drb, leölt borju 14 db, bécsi borju — db., — db., növendékmarha 44 darab, bárány élő 2285 darab, leölt bárány 5525 darab. Árjegyzések. — Belöldi élő borju I. rendű 74-78 l.-ig, kivételesen 80 —, II. rendű 56-72 l.-ig, I kilonként leölt borju I. r. 70-78 l.-ig, II. r. — l-től —64 l.-ig, kivétel. I. kilonként leonás nélkül. Rugott borjúkért 40-52 l.-ig. Növendék marha 52 l-től 58 l.-ig, I. r. — l.-ig, középminőségű 44-50 l.-ig, alárendelt 38-42 l.-ig, I kilonként. Bárány élő 9-16 k., leölt bárány 8-15.— K. kivételesen ár — k.-ig páronként. — Élénk irányzat mellett az árak szilárdak maradtak.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székesfővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1902. évi március 27-án. Készlet 562 darab, Erkezett 776 darab. Összesen 1338 darab. Eladott 951 darab. Maradt 387 darab. Napi árak: 120-180 kilogramm sulyban 100-106 koronáig, 220-280 kilogramm sulyban 96-106 koronáig, 320-380 klg. sulyban 96-104 K-ig Öreg nehéz páronként 400-500 kilós 90-96 koronáig. Malac — 74 fillér. Az irányzat lanya.

A budapesti gabontözsde.

Budapest, március 27.

A kínálat ma mérsékelt volt. Forgalomba került 17.000 métermáza buza néhány fillérrel alacsonyabb árakon.

Tengeriben és rozsban nyugodt volt az irányzat. Zab iránt csekély volt az érdeklődés.

Eladott:

Buza. Tiszavideki: 200 mm. 78 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 78 k. 9 K. 50 f.

Szentesi: 1000 mm. 77-2 k. 9 K. 40 f. Hódmezővásárhelyi: 1000 mm. 76 k. 9 K. 31 1/2 f.

Pestmegyei: 100 mm. 78 k. 9 K. 40 f. Felsőmagyarországi: 100 mm. 77 k. 9 K. 37 1/2 f.

Tolnai: 1900 mm. 77 k. 9 K. 30 f. Marosi: 1500 mm. 76-8 k. 9 K. 30 f.

Dunai: 1400 mm. 75-2 k. 9 K. 15 f. Rakitárú: 1800 mm. 70-5 k. 9 K. 52 1/2 f., 2000 mm. 77-5 k. 9 K. 47 1/2 f., 850 mm. 76-6 k. 9 K. 25 f., 1270 mm. 75 k. 9 K. 25 f.

Mind három hónapra. Rossz: 600 mm. 7 K. 55 f. Zab: 100 mm. 7 K. 60 f., 100 mm. 7 K. 35 f.

Tengeri: 4000 mm. 5 K. 11 f., ab hajó, 800 mm. 5 K. 11 1/2 f.

Tegnap délután eladott: Szarvasi: 2600 mm. 77 k. 9 K. 40 f.

Késpénzfutás mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint késpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for 'Buza' (wheat) and 'Egyéb gabonafélék' (other grains), listing various types and their prices in kilograms and hectoliters.

Table with columns for 'Egyéb gabonafélék' (other grains) including 'Rozs' (rye), 'Arpa' (barley), 'Zab' (oats), 'Tengeri' (seaside), 'Repece' (rapeseed), and 'Köles' (millet).

A határidőszület folyamán a következő kötések lőrtének:

Table listing delivery dates for wheat (Áprilisi buza 1902., Májusi buza 1902., Októberi buza 1902., etc.) and rapeseed (Ánguszti repace 1902.).

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table showing closing prices for wheat (Áprilisi buza 1902., Májusi buza 1902., Októberi buza 1902., etc.) and rapeseed (Ánguszti repace 1902.).

Délután fél 5 órakor zárul:

Table showing closing prices for wheat (Buza áprilisi 1902., Buza májusra 1902., Buza októberre 1902., etc.) and rapeseed (Ánguszti repace 1902.).

A budapesti értéktözsde.

Kezdetleges lanyha irányzat után, nagy bécsi bankok vásárlásaira általánosan szilárd, különösen osztrák hitelrészvények. Dacára a közeledő ünnepeknek, az irányzat oiy szilárd, hogy a tőzsdének kilátása van jobb időkre.

Előtesdés. Osztrák hitelrészvény 695.—696.25. Magyar Hitehrészvény 710. Rimamurányi részvény 501.60—502.— Államvasuti részvény 675.25. Közüti Vaspálya részvény 645.— Déli vasut 64.75—64.85 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.55—62.50 százalék. Regálévaltság 101.—. Jelzálogbank részvény 482.50—483.75. Leszámitolóbank részvény 446.60—447.50. Osztrák hitelrészvény 695.—697.75. Közüti vaspálya részvény 646.25—647.—. Városi villamosvasuti részvény 316.— Államvasuti részvény 675.50—676.60 korona.

Utótesdés. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 698.—. Magyar hitelrészvény 712.50. Leszámitoló 447.50. Rimamurányi vas- műrészvény 502.—. Osztrák-Magyar államvasuti rész- vény 676.25. Közüti vasuti részvény 647.—. Villamos- vasut 315.— korona.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonserü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a termény- üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár- folyamokat állapította meg:

Jenyések: Heremag: lucerna magyar 48.—56.— korona. vörös aprószemű 38.—42.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bántási — korona, középszemű 45.—48.— korona, nagyszemű 50.—54.— korona. Disznószár: budapesti 55.50—56.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 46.—47.— korona, 3 darabos 49.—50.— korona, üstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.75—14.— korona, 120 da- rabos — korona, 100 darabos 17.25—17.50 korona, 85 darabos 20.—21.— korona, azonnal szállí- tásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.50—13.75 korona, 100 darabos 16.75—17.25 korona, 85 darabos 19.50—20.— korona. Szilvai: slávoniai 19.25—19.50 korona, szerbiai 17.50—18.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabontözsde.

Bécs, március 27. (A Budapesti Napló telefon- jelentése.) Newyorki javult árfolyamokat jelentett, Pá- ris ellenben lanyha volt így direktíva hiányában a határidőforgalom nagyon csendesen nyílt meg, az irányzat pedig változatlanul nyugodt maradt. Csak éppen buza hajlott a szilárdulás felé, a nélkül, hogy árfolyama jelentékenyen javult volna, rozs és tengeri pedig zárlatok megtörtötte tegnap esti állását.

Zab irányzata tolvásvást lanyha, árfolyamai 5—6 fillérrel hanyatlott.

Köttettek: buza tavaszra 9.25—9.24, május—ju- niusra 9.18—9.19—9.18, rozs tavaszra 7.50—, má- jus—juniusra 7.41, zab tavaszra 7.38—7.28, május— juniusra 7.35—7.29, tengeri május—juniusra 5.37—5.38, repace augusztus—szeptemberre 12.65—12.75.

A bécsi értéktözsde.

Az előtesdésen a Cecil Rhodes haláláról érkezett bizonytalan hírekről, tartózkodó volt a hangulat. A Dél-Afrikából érkezett hírek hatására az üzleti cön- dedesség tovább tartott.

A déli tőzsdén jól tartott hangulatban indult. Az üzleti forgalom valenzivel barátságosabb és az irány- zat élénkebb lett, minthogy Berlinből és Londonból is szilárd jegyzések híre érkezett.

Zárlat: Tartósan barátságos és élénk, Berlinre: a járadékokra szilárd, Londonra: szilárd.

Bécs, március 27. (Magyar értékek zárlata.) 4% os aranyjárdék 119.85. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 101.—. Magyar vasuti kölcsön ezüsten 100.60. Magyar keleti vasuti állami kölcsön 120.20. Magyar ésszámító- és pénzügybank 440.—. Rimamurányi vasműrészvény 500.—. Magyar ko- ronajárdék 97.55. 4% os Magyar földterem. kötvény 97.15. Magyar hitelbank részvény 710.—. Magyar nyeregenyi köl- csön sorsjegye 203.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 373.—. Magyar keresk. bank —. Magyar cukoripar 1400.

Bécs, március 27. (Osztrák értékek zárlata.) 4% os papírjárdék 101.70. 4% os osztr. aranyjárdék 120.80. 1890-os sorsjegye 153.90. Osztrák hitelsorsjegye 438.—. angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyzet 463.—. Osztrák-osztrák bank 1607. Déli vasut 66.50. Dunagőzhajózási részvény 879.—. Dohányrészvény 294.50. Császári és királyi arany 12.36. Német bankváltók 117.35. 4% os osztr. járdék 101.50. Osztrák koronajárdék 98.25. 1884-iki sorsjegye 248.—. Osztrák hitelintézeti részvény 698.—. Unionbank 561.50. Osztrák Lánderbank 423.50. Osztrák-magyar államvasut 676.50. Kibavölgyi vasut 470.—. Alpeai bányarészvény 399.50. 20 frank. uran 19.11. Londoni váltóár 240.17 Bécsi Irarway Lít k. 283.25. Bécs Irarway Lít A. 287.25. Lípót kohó 340.—. Az irányzat szilárdabb.

Bécs, március 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 697.70. Magyar hitelrészvény 711.—. Angol-Osztrák bank 286.50. Bécs: bank- jegyzet 463.50. Union bank 562.—. Lánderbank 423.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 676.25. Déli vasut 66.50. Kibavölgyi vasut 471.—. Északnyugati vasut részvény 464.—. Dohányrészvény 295.—. Rimamurányi vasut 501.—. Alpeai bányarészvény 399.50. Májsui járadék 101.70 Magyar korona járadék 97.55. Török sorsjegye 110.—. Német birodalmi márká 117.42—43. Napoleon'or 19.08.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, március 27. (Tisztes tudósítás.) Az üzleti csend, amely már jó ideje uralkodik, ma a közeledő ünnepek miatt és biztató jelesek hiányában fokozottabb mértékben megnyesült, de azért az árfolyamok nagyobbára jól tartottak érvényesültek. Orosz vasutak az új kölcsön kibocsátására emel- kedtek. Járadékok szilárdak. Magánkamat 2%.

Berlin, március 27. (Zárlat.) 4% os papírjárdék —. 4% os osztrák aranyjárdék 102.80. Kibavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 98.25. Osztrák-magyar állam- vasut 144.60. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 85.10. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.25. Alpeai bányá- részvény —. Disconto-Commandit 194.80. Általános villa- mososság Edison 198.50. Gelsenkirchen 163.60. Laura-kohó 203.25. 4% os ezüstjárdék 101.60. 4% os magyar arany- járadék 100.80. Osztrák hitelrészvény 219.75. Déli vasut

18.25. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegyek 216.10. 4% os új orosz kölcsön 96.75. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 100.80. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 178.30. Harpeni 167.10. Az irányzat igen csendes.

Berlin, március 27. (A Budapesti Napló tudósító- jának távirata.) Esti forgalom. 4% os magyar aranyjárdék 100.80. Magyar koronajárdék 98.25. Osztrák hitelrészvény 219.90. Osztrák-magyar államvasut 144.75. Déli vasut 18.25. Északnyugati vasut —. Kibavölgyi vasut —. Orosz bank- jegy készpénz —. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy 216.10. (Ultimo.) Lombard —.

Páris, március 27. (Zárlat.) Osztrák-magyar állam- vasut 101.80. 4% os osztrák aranyjárdék 102.70. Osztrák Lánderbank 468.—. 3% os francia járadék 100.65. Ottoman- bank 564.—. 3% os francia járadék 102.20. Alpeai bányá- részvény —. Déli vasut —. 4% os magyar arany- járadék 102.25. Párisi bankrészvény 1015.—. Olasz járadék 100.37. Francia törleszt. járadék —. Osztrák földhite- lintézeti részvény 1903.—. Török dohányrészvény 321.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, március 27. (Zárlat.) 4% os papír- járadék 101.80. 4% os osztrák aranyjárdék 102.70. Magyar koronajárdék 98.25. Osztrák-magyar bank 115.55. Déli vasut 18.20. Kibavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.55] Bécsi bankjegyzet 118.—. Villamos részvény 123.—. 3% os magyar aranykölcsön 86.—. 4% os ezüstjárdék 101.70. 4% os magyar aranyjárdék 101.60. Osztrák hitelrészvény 219.40. Osztrák-magyar államvasut 144.70. Északnyugati vasut —. Bécsi váltóár 85.10. Párisi váltóár 812.50. Unio bank —. Alpeai bányarészvény 200.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, március 27. (A Budapesti Napló tudó- sítójának távirata.) Artoiyamok januárja. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 219.30. Német bank 208.40. Disconto 194.30. Berini kereskedelmi bank —. Gelsenkircheni —. Harpeni 164.40. Laura-kohó —. Olasz járadék —. Csendes.

Hamburg, március 27. (Zárlat.) 4% os ezüst- járadék 101.50. 1860. sorsjegye 154.—. Déli vasut 18.—. 4% os osztrák aranyjárdék 102.60. Osztrák hitelrészvény 219.75. Osztrák-magyar államvasut 144.25. Olasz járadék 100.60. 4% os Magyar aranyjárdék 100.75. Az irányzat nyugodt.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 27. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) Hissott sertések ára: L A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) 98—100 fillér. Oreg közép (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 106—107 fillér. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 102—104 fillér. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. — II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) — fillér. Közép (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillér. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillér. Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) 102—104 fillér. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 98—100 fillér. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 96—98 fillér.

Sertésleltésszám 1902. március 25. napján volt készlet 34.617 darab. — 1902. március 26. napján felhajtott 1072 darab. 1902. március 26. napján elszállított 635 darab. 1902. március 27. napjára maradt készletben 35.064 darab.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, március 27.

A légnemű eloszlása bonyolult. Depressziók vannak északi és északnyugati Európa feletti; míg a magas légneműs egyfelől északkeleten, másfelől délnyugaton van.

Az európai időjárás általában változóknak, nyugaton szeles és eső helyett csapadékos.

Hazánkban szintén változóknak időjárás uralkodik; a hőmérséklet ma reggelre süllyedt és esők fölé az ország nyugati felében voltak; eltérve havas eső is esett. O-Gyalla tegnapról zivartot jelent.

Küldés: Változóknak, szeles, enyhe idő várható helyen- kint esővel.

Advertisement for Dr. Garai Antal, a doctor and specialist in various ailments. The text includes his name, profession, and a list of ailments he treats, such as rheumatism, neuralgia, and various types of pain. It also mentions his address and contact information.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Péntek, 1902. március hó 28-án.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. március hó 28-án.
Zárva.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. március hó 28-án.
Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. március hó 28-án.
Zárva.

NÉPSZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. március hó 28-án.
Zárva.

URANIA SZÍNHÁZ.
Péntek, 1902. március hó 28-án.
Zárva.

Ismét kapható
salgótarjáni
Weissenbacher-féle cognac!

Ezen kiválóhírű és valódi tiszta borpárlat egész és nagy készletét, a Weissenbacher-féle csőtömegettől megvásárolták Hankus Imre salgótarjáni és Cserevnyák György b.-gyarmati gyógyszerészek s annak árusítását megkezdték ugy eredeti üvegekben, mint literenként legnagyobb mennyiségű. Vegyvizsgálati eredmény: **Hazai legjobb és legtisztább borpárlat!**

Megrendelések intézendők Salgótarjában:
HANKUS IMRE gyógyszerészhez
Budapest: Főraktár Lux Mihály drogusnál
Múzeum-körút 7. sz.
Felvilágosítással és árjegyzékkel szolgálnak a tulajdonosok és a főraktáros.

RÖPTÉBEN
A VILÁG
KÖRÜL.

Diszes kiállítású, értékes ajándékmű. Egyesült a szepet a hasznossal.
Kétszázötvenhat remek képből bemutatja a világ szépségeit.

A képek magyarázó szövegét írta:
TIMAR SZANISZLÓ.

Ára díszalvankötésben 20 korona.
Megrendelhető a **LAMPEL R.-féle** (Wodianer F. és Fial) cs. és kir. udv. könyvkereskedésben
Budapest, Andrássy-út 21.

Neumann-féle ruhák

mégis a legjobbak tartósságuk, kitűnő állásuk és olcsó szabott áraiknál fogva

Sacco-öltöny . . . 28-60-ig
Felöltők . . . 24-70-ig
Havelockok . . . 16-50-ig
Raglanok . . . 28-72-ig
Ülsterék . . . 30-80-ig

Dusan felszerelt

fiuruha-osztály

Képes árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgálunk.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 1. SZ.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.

Ma pénteken
nincs előadás.
Holnap szombaton

Luna asszony

Husvét két napján két-két előadás.
A félkerben reggel 5 óráig **Vörös Elek** cigányzenekara hangversenyez.

Legtükeletesebb arcisztító- és szépítőszerek:

Akácia

szappan

2 kor.
1 kor.
1 kor.

„Érvényesen védve. — Kapható a gyógyszerárakban.
Főraktár: **KIEGEGNER GYÖRGY**
Korona-gyógyszertára Budapest, VIII., Kálvin-tér.

14033. számú

„Rugós lamellafék lövegek és lövegrészek hátra- és előrefutásának szabályozására“ című 1898. decemb. 16-ról kelt magy. szabadalmára **vevők vagy engedményesek kerestetnek.**

Szives ajánlatok „W. V. 1684“ alatt **Mosse Rudolfhoz Bécs I., Seilerstätte 2. intézendők.**

Elzalogosított sorsjegyek

kiváltatnak és azokra a legmagasabb költségen adatik vagy a sorsjegyek a **napi árfo-lyam** szerint megvételnek és ugyanazokat csekély havi részletfizetés mellett vissza eladom, a felesleget pedig készpénzben kifizetem. Kérem a zálogjegy beküldését.

Fleissig Sándor
bank- és váltóüzlet
VII., Erzsébet-körút 2.

Gassner Hermann Bludenzben 14007. számú

„Eljárás mercerizált fonalak, cérnák és szövetek fényének fokozására“ című 1898. március 30-ról kelt magy. szabadalmára **vevők vagy engedményesek kerestetnek.**

Szives ajánlatok „W. L. 1812“ alatt **Mosse Rudolfhoz, Bécs, I., Seilerstätte 2. kérétnök.**

Jóth Kálmán

Összes Költeményei

A nagy költő díszes új kiadása. Életrajzi bevezetéssel ellátta:
Endrődi Sándor.

Két remek díszkötésű kötet, nagy 8° alak, a költő dombornyomású arcképeivel.
Rendkívül alkalmas ajándékmű.

Ára 16 korona.

Megrendelhető **LAMPEL RÓBERT-féle** (Wodianer F. és Fial) csász. és kir. udvari könyvkereskedésben
Budapest, VI., Andrássy-út 21.

Nélkülözhetetlen minden háznál, a hol nagyobb Lexikon nincsen:

AZ ATHENAEUM KÉZI LEXIKONA.

A tudományok encyclopédiája, különös tekintettel Magyarországra.

Szakfőírtaik közreműködésével szerkeszté: **Dr. ACSÁDY IGNÁCZ.**

Két díszes félbőr-kötésben 20 korona.

Az Athenaeum Kézi Lexikona az emberi tudomány és ismeret összes ágait fölöleli.
A Kézi Lexikon első sorban magyar olvasók számára készült s minden részében, egész tartalmában magyar.
A Kézi Lexikon kiállítása rendkívül fényes, 16 remek színes melléklet, 32 térkép, 34 kétoldalu fekete képtábla és 14 táblázat díszíti.
A Kézi Lexikon összesen 120 ívet, vagyis 3840 hasab szöveget tartalmaz s úgy mint önálló enciklopédia, valamint a német Lexikonok kiegészítése gyanánt is nélkülözhetetlen olcsó áru ismerettárt képez.

A nagymélt. vallás- és közokt. miniszterium által az iskoláknak, a nagymélt. belügyminiszterium által a községeknek beszerzésére ajánlja.

Kapható az ATHENAEUM kiadóhivatalában Budapest, VII., Kerepesi-út 48., valamint minden könyvkereskedésben.

„AZ ANKER“

élet- és járadék-biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI., Ker., Doák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapított 1858.

Összes vagyon 138 millió korona
Biztosítási állomány 505 millió korona
Eddigi kifizetések 232 millió korona

A nyereményrészoszlással biztosítottak **vegyes és haláleseti biztosításoknál A osztály** szerint — úgy mint 28 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve, míg a **vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztály** szerint (évenként emelkedő osztály) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 3%-a, ugymint a biztosítási tartam

3 éve után	4 év után	5 év után	6 év után	7 év után
9%	12%	15%	18%	21%

fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.
Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügyintézők iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

CSAK EGYSZER KELL MOSNI: Óriási megtakarítás! MAGY. KIR. SZABAD.

PETROLEUM-SZAPPAN, teljesen ártalmatlan, **LEGELEGYŐBB MOSÓSZER E VILÁGON.** 2 drb. (20 litr.) elég 50 liter vízhez. Búvőszobát a mellécsomagolt haszn. útmutató **GYÁRI FŐRAKTÁR:** **BUDAPEST, VII. ROTTENBILLER-U. 29/32.** Propagáris és egyéb jobb üzletekben mindenütt kapható. Pótlétszámok (23. 64.) 5 ton árt. bérmentve utazók. adóktól.

Valódi csak a mosócsigával a csomagolásban. Képviseletük és viszontárúsitók kerestetnek.

Ne vegyen cipőárut, mielőtt az én kipróbált, elismert cipőmet meg nem tekintette

Őn meggyőződik, hogy az én cipőáruim a legolcsóbbak és legtartósabbak. Milliók viselik az én gyártmányaimat. Napról-napra gyarapodnak vevőim. Gyár saját házában, a hol 1200 munkást foglalkoztatok. Verseny ki van zárva.

Alapított 1864-ben.

Női boricipő, fűzős, fekete v. barna . . . 3.-
" " gombos . . . 3.30
" " box calf fűzős szab. 3.50
" " kutyűbőr, sevrő v. látki cipő . . . 3.50
" " fekete v. barna fűzős, elegáns . . . 3.30
" " lacin dugos, sziv alakú . . . 2.50
" " fekete v. barna, szögös talp, házi utcai cipő . . . 1.20

Férfi borjúbőr dugos, egy darabbd . . . 3.-
" " boricipő, elegáns . . . 3.20
" " kutyűbőr, sevrő v. látki cipő . . . 3.50
" " fekete v. barna fűzős, elegáns . . . 3.30
" " pincér cipő, fekete v. barna, könnyű szögös talp . . . 1.20
" " posztó v. bőr házi cipő . . . 1.-

Vidéki megrendelésnél szobbeli küldök, mintha az illető választotta volna ki. **Árjegyzék több 100 ábrával bérmentve és ingyen.** Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem vagy a pénzt visszaadom.

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
Szombat	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás	Nincs előadás
d. u. Vasárnap este	Tannhäuser	Julius Caesar	A páholy	Tót leány	Lotti erzedesei
	Akaméliaszütyő	Kuruc Feja Dávid	Az új földesur	Fifine	

Agulár Dávid

Budapest, VII., Erzsébet-körút 6.

